

Klasje

Časopis prebivalcev občine Ivančna Gorica

LaMaS
 RAČUNALNIŠKI INŽENIRING d.o.o.
 Športna ulica 3, 1295 Ivančna Gorica
 TEL: 01/7878-043, FAX: 01/7878-044, GSM: 031/12423

**SVETOVANJE, PRODAJA IN
SERVIS RAČUNALNIŠKE OPREME**

-20% na lastno programsko opremo
za računovodstvo, finance,
trgovino in storitve

e-mail: lamas@lomas.si

Številka 4, letnik 16, maj 2010

Šestdeset, dvajset, deset

Malokdaj je v tako kratkem obdobju toliko jubilejev in praznovanj, kot jih je naši občini ponudil letošnji maj. Malokdaj nas obišče toliko različnih ljudi in visokih gostov. In ne nazadnje – redko pa se zgodi, da si vzamemo čas za obujanje časov in spominov, zaradi katerih smo postali to, kar smo.

Zato lahko v tokratni posebni prilogi našega časopisa preberete o bogatem dogajanju ob praznovanju 60-letnice šole, ki se je nekdanje imenovala Gimnazija Stična, zdaj pa jo poznamo kot Srednjo šolo Josipa Jurčiča Ivančna Gorica. Pred kratkim je športna dvorana OŠ Stična gostila skoraj ves državni vrh in proslavo ob 20-letnici demokratičnih sprememb, ki so postavile temelje naši državi Sloveniji. Pred nami pa je praznik naše občine in slovesno praznovanje 10-letnice pobratenja z občino Hirschaid. In vse to na pragu poletja, ki ga že nestrpnost pričakujejo naši šolarji, pa tudi delavnemu ljudstvu že diši po dnevih oddiha.

Obletnik pa še ne bo zmanjkalo; v juniju bodo proslavili svojega abrahama rokometiši Sviša, 80-letnica čaka gasilce iz Doba, jeseni bodo 50-letni jubilej praznovali tudi člani ZŠAM Ivančna Gorica, častitljivih 100 let pa bo obeležila tudi stiška zadruga.

mš

Spominjali smo se rojstva naše države

Prva demokratično izvoljena vlada je 20. obletnico izvolitve praznovala v Ivančni Gorici. Na fotografiji člani Demosove vlade z gostiteljem, županom Jernejem Lampretom.

PRILOGA

60

Gimnazija Stična

Srednja šola Josipa Jurčiča Ivančna Gorica

PROGRAM SREČANJA OB 10-LETNICI POBRATENJA Z OBČINO HIRSCHAID IN OBČINSKEM PRAZNIKU

Petek, 28. maj 2010

športna dvorana OŠ Stična

19.00 promenade koncert Godbe Stična

19.30 Osrednja svečanost ob 10-letnici pobratenja z občino Hirschaid ter podelitev nagrad in priznanj občine Ivančna Gorica za leto 2010

sodelujejo:

FS Vidovo

MPZ Ambrus

Plesni pari SŠ Josipa Jurčiča Ivančna Gorica

Gesangverein Hirschaid

Tanzgruppe Hirschaid

Sobota, 29. maj 2010

9.00–16.00 ogled znamenitosti občine in tradicionalnih prireditvev, predstavitev nemškega prevoda Jurčičeve Kozlovske sodbe v Višnji Gori
17.30 GISMUZ, nastop godb
18.00 predstavitev društev in skupin iz obeh občin na prireditvi Ivankino srce, v središču Ivančne Gorice, druženje

Nedelja, 30. maj 2010

9.00 zasaditev spominskih lip ob cesti do šolskega centra
11.00 sv. maša na Debelem hribu
12.00 zaključek

Jernej Lampret, župan

SOČASNE PRIREDITVE V POČASTITEV PRAZNIKA OBČINE

Odkritje spominskega kipa dr. Jožeta Kastelica, arheologa in klasičnega filologa
22. maj ob 17. uri, OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični

Ivankino srce – kulturno-zabavni dan v središču Ivančne Gorice
29. maj, Ivančna Gorica

Evropsko prvenstvo v motokrosu
29.–30. maj, Šentvid pri Stični

21. Ex tempore Muljava 2010
29.–30. maj, Jurčičeva domačija
30. maj ob 18. uri, svečano odprtje razstave

11. moto zbor MK Fire Group
28.–30. maj, Šentvid pri Stični

34. kajakaški spust po reki Krki
30. maj ob 11. uri, Krka

50-letnica RK SVIŠ Ivančna Gorica
4.–6. junij 2010, Ivančna Gorica

12. kolesarski maraton treh občin
6. junij ob 9.00, Grosuplje, Ivančna Gorica, Dobropolje

17. občinsko tekmovanje v košnji
13. junij ob 13.00, Lučarjev Kal

41. Tabor slovenskih pevskih zborov
19.–20. junij, Šentvid pri Stični
19. junij ob 20.00: Koncert zamejskih pevskih zborov
20. junij ob 12.00: Slavnostna povorka in koncert združenih slovenskih pevskih zborov

15. Zgodovinsko-rekreacijsko popotovanje po rimski cesti s kolesi
20. junij ob 9.00, Ivančna Gorica–Dvor

Premiera gledališke predstave na prostem – Josip Jurčič: Tihotapec
25. junij ob 21.00, Muljava, Letno gledališče
Ponovitve: 26. junij ter 2., 3., 9. in 10. julij 2010

ignac.cugelj@iol.net

CUGELJ
PVC OKNA

IGNAC CUGELJ s.p.
Stična 102, Ivančna Gorica
tel./faksa 01/7878 535
gsm: 041 757 055

NOVO! RAZSTAVNI SALON
BTC Ljubljana, PTC Diamant, 2. nad., tel.: 01.54.76.526

IZDELAVA IN MONTAŽA

SENČILA OVEN

- ŽALUZIJE
- ROLETE
- TENDE
- LAMELNE ZAVESE
- PLISE ZAVESE

Tomaž Oven s.p.
Pot v raje 1, 1295 Ivančna Gorica
GSM: 031/679-079
Tel./fax: 01/7878-266

ZLATARSTVO TADINA

CENTER ŽOLNIR, Ivančna Gorica
Tel.: 01/78 78 572

Delovni čas: od 8. do 19. ure
Ob sobotah je prodajalna odprta od 8. do 12. ure.
www.zlatarstvo-tadina.com

Fiss Finance d.o.o.
"Naj sanje postanejo realnost!"

www.fiss.si
Plemenitenje premoženja!

Zastopnik Stane Perpar: 041/436-664

Spominjali smo se rojstva naše države

V zgodovini naše občine se je zvrstilo že veliko pomembnih dogodkov, ki so pustili sledi tudi v širši javnosti. Eden takšnih je zagotovo tudi praznovanje 20-letnice demokratičnih sprememb v Sloveniji, ki je 16. maja potekalo v Ivančni Gorici. Organizacijski odbor proslave, ki so ga sestavljali vidni akterji slovenskih osamosvojitvenih procesov, je v športni dvorani OŠ Stična pripravil osrednjo slovesnost ob 20. obletnici demokratičnih sprememb, prve demokratično izvoljene slovenske vlade in Manevske strukture narodne zaščite. Tega dne so se na jubilejni slavnostni seji v Ivančni Gorici na pobudo Lojzeta Peterleta sestali člani prve slovenske vlade.

Slavnostna seja v Ivančni Gorici

V sejni dvorani občine Ivančna Gorica so se sestali člani prve slovenske vlade, znane pod imenom Demosova vlada. Udeležila se je večina ministrov in ministric, dva člana te vlade pa sta že pokojna. Posebej velja na tem mestu poudariti, da je bil član Demosove vlade tudi naš rojak Franc Godeša iz Višnje Gore, takratni predsednik republiškega komiteja za borbe in vojaške invalide.

Visoke goste je sprejel in v kratkem nagovoru pozdravil tudi župan naše občine Jernej Lampret. Slavnostno sejo je vodil prvi slovenski predsednik vlade Lojze Peterle. Beseda je tekla o dogodkih, ki so predstavljali ključne demokratične spremembe v slovenski družbi. Posamezni ministri so navzočim predstavili svoje doživljanje tistih časov. Seveda so se dotaknili tudi aktualne politične situacije, odnosa do zgodovinskih dogodkov in arbitražnega sporazuma.

»Kidrič je bil moj predhodnik, jaz pa nisem njegov naslednik,« je na slavnostni seji Demosove vlade dejal njen predsednik Lojze Peterle, ki je ob tej priložnosti prebral skupno izjavo prve demokratično izvoljene slovenske vlade. Med drugim je dejal, da je Demos »hotel postaviti v sredino človeka s polnim spoštovanjem njegovega dostojanstva, izvesti demokratične reforme, uveljaviti vladavino prava, prispevati k spravi in pomagati slovenskemu gospodarstvu k novi rasti.« Poudaril je, da prva demo-

kratična vlada odklanja razlage in dejanja, ki skušajo pripisovati neresnično vlogo pri demokratizaciji in osamosvojanju nosilec nedemokratičnega režima. »Slovenija je dosegla suvereno državnost, mednarodno uveljavitev in nov gospodarski razvoj, ker se je odločila za prelom s starim redom,« je dejal.

Članom Demosove vlade se je ob tej priložnosti pridružil tudi »oče« slovenske demokracije Ivan Oman, ki se je kot takratni član predsedstva RS zahvalil Lojzetu Peterletu in vsem, ki so sprejeli vabilo v Demosovo vlado, saj je bil to »čas, ko se ljudje še niso potegovali za ministrske položaje«.

Slavnostna seja se je končala s skupinskim fotografiranjem pred poslopjem Žolnir v Ivančni Gorici.

Na slovesnosti z naslovom Prihodnost pripada pogumnim

S slovesnostjo v OŠ Stična smo obeležili 20-letnico demokratičnih sprememb, prve demokratično izvoljene slovenske vlade in Manevske strukture narodne zaščite. Slavnostni govornik je bil Ivan Oman, spregovorili pa so tudi Tone Krkovič, Lojze Peterle, Igor Bavčar in Janez Janša. Slovesnosti sta se udeležila tudi predsednik sedanje vlade Borut Pahor in obrambna ministrica Ljubica Jelušič. Uradna državna proslava je bila namreč organizirana posebej.

Proslava bi po prvotnem načrtu pravzaprav morala potekati na Pristavi

nad Stično. Pristava je namreč imela v procesih slovenskega osamosvajanja pomembno vlogo. Tu so se septembra 1990 sešli na sestanku Janez Janša, Igor Bavčar, Tone Krkovič, Vinko Beznik in Jože Kolenc in se dogovorili o pomembnih stvareh takratnega procesa preoblikovanja Manevske strukture narodne zaščite v oboroženo silo, ki bi bila pripravljena delovati v obrambne namene, pri čemer se je kot potencialna nevarnost omenjala tudi JLA. Prav tu so bili sprejeti dokumenti, ki so prišli v veljavo v času osamosvojitvene vojne. Slabo vreme v dneh pred proslavo je organizatorje prisililo, da so poiskali drug prostor, in izkazalo se je, da so našli prav primerne.

Z zanosno besedo, polno simbolike, je program proslave, ki jo je Televizija Slovenija neposredno prenašala, povezoval dramski igralec Roman Končar, z recitacijami pa je sodeloval pesnik Tone Kuntner. Z bogatim glasbenim programom, v katerem ni manjkalo srčnega domovinskega naboja, so prireditev popestrili Nina Pušlar, Matjaž Robavs, Prifarski muzikanti, Oktet Raskovec in Godba Slovenskih železnic. **Tone Krkovič**, načelnik Manevske strukture narodne zaščite 1990 in predsednik organizacijskega odbora za pripravo spominske slovesnosti, je povedal, da je bila temeljni motiv nosilec vzpostavitve manevske strukture samostojna in demokratična Slovenija. Manevska struktura narodne zaščite je bila neločljivo povezana z demokratičnimi spremembami in političnim programom Demosa.

»Mnogi smo se že tedaj zavedali, da je prišel čas za lastno državo, ki jo bo treba izbojevati ne le z dušo, ampak tudi z orožjem.«

Dogodki izpred 20 let

8. januarja 1990 je bil ustanovljen Demos, predvolilna koalicija Slovenske demokratične zveze, Socialdemokratske stranke Slovenije, Slovenskih krščanskih demokratov, Slovenske kmečke zveze in Zelenih Slovenije.

8. aprila 1990 je na parlamentarnih volitvah s 126 poslanskimi sedeži zmaga organizirana opozicija – DEMOS, ki jo je sestavljala večina opozicijskih strank. Predsednik skupščine je postal France Bučar, vlado je sestavil krščanski demokrat Lojze Peterle. Najmočnejši opozicijski stranki sta bili prenovljena komunistična in liberalna stranka, v parlament pa je od prejšnjih družbenopolitičnih organizacij prišla tudi socialistična stranka (nekdanja SZDL).

8. aprila 1990 so potekale volitve za predsednika predsedstva RS. V prvem krogu so volivci lahko izbirali med Markom Demšarjem (s podporo ZSMS), Jožetom Pučnikom (s podporo Demosa), Milanom Kučanom (s podporo ZKS-SDP in SZS-SZDL) in Ivanom Krambergerjem (s podporo DONS – Domovinsko narodne stranke). V drugem krogu sta se 22. aprila pomerila Milan Kučan in Jože Pučnik. Zmagovalec volitev in prvi predsednik samostojne Slovenije je postal Milan Kučan.

»A takrat so bili časi tako nevarni, da tega, kar smo počeli v začetnem obdobju, niti nismo upali poimenovati.« Zahvalil se je vsem, ki so kakorkoli prispevali k uspešnemu oboroženemu vseslovenskemu odporu: »Bili ste in boste za vedno ostali v zgodovini slovenskega naroda zapisani kot UPORNIKI Z RAZLOGOM.«

Predsednik prve vlade Republike Slovenije **Lojze Peterle** je poudaril, da je zmaga Demosa pomenila prelom z zgodovino komunističnega totalitarizma in začetek uveljavljanja vrednot, iz katerih je nastala Evropska unija. Povedal je tudi, da ideal prve vlade ni bil kapitalizem, temveč socialno tržno gospodarstvo, ki temelji na spoštovanju človekovega dostojanstva.

»Vsi, razen Demosa, so šli na volitve pred 20 leti s predpostavko nadaljnje obstoja Jugoslavije.«

»Vlada je prevzela operativno breme osamosvojitve, pripravila osamosvojitveno zakonodajo in reforme, uvedla nov denar, nove pogoje gospodarjenja, pridobila zaveznike in dosegla mednarodno priznanje.«

»V Sloveniji bi se moralo zgoditi več resnice in več sprave; zgodili pa sta se Huda jama in znova Titova cesta, kar kaže na to, da tranzicija še ni končana, pri nas pa še ni mogoč evropski odnos do preteklosti. Ne moremo ploskati združeni Evropi, doma pa živeti razdeljeni.«

Obrambni minister prve vlade in sedanji predsednik ta čas največje opozicijske stranke **Janez Janša** pa je v svojem govoru poudaril, da brez Demosa in programa demokratizacije in osamosvojitve nastajajoča slovenska vojska ne bi imela česa braniti. V svojem nagovoru se je Janša dotaknil tudi reševanja odprtih vprašanj glede meje s Hrvaško in spomnil na podobne zgodovinske situacije v preteklosti.

»Demos je bila kombinacija poguma in razuma, kar je omogočilo, da smo uredili tisočletne sanje, in to za relativno nizko ceno.«

»Enotnost Slovencev je zdržala dvajset let, ne glede na to, kdo je bil na oblasti; od tedaj se ni več zgodilo, da bi politika

ljudi pozivala, da naj o stvareh, ki so v nacionalnem interesu, glasujejo različno.«

»Koroško smo na plebiscitu izgubili za 4.500 glasov; izgubili smo Trst in Gorico; Hrvaška je dobila celotno Istro; zgodovina nas torej uči, da je treba v ključnih trenutkih biti enoten.«

Notranji minister v Peterletovi vladi **Igor Bavčar** pa je poudaril, da so uspeli v le desetih dneh poraziti eno močnejših armad v tedanji Evropi; že pred tem pa je bil v letu dni pripravljen celoten projekt osamosvojitve. Nekaj besed je namenil tudi sporni podelitvi odlikovanja Tomažu Ertlu.

»Čas Demosa je bil eden najslavnejših obdobj v zgodovini Slovenije.«

»Tedanji minister Ertl mi poslov ni predal, temveč je celo organiziral upor sindikata. A sedanja oblast spet pripenja medalje in za osamosvojitelja proglašča človeka, ki je državo izdal, kakor hitro je bila napadena.«

Slavnostni govornik **Ivan Oman**, tedanji predsednik Slovenske kmečke zveze in član Predsedstva RS, je z jasno, kleno besedo spomnil na ključne dogodke slovenske demokratizacije, na ljudi, ki so za samostojnost zastavili vse svoje vrednote in življenje, in potrkal na vest tistih, ki na vse to gledajo z dvomom in omalovaževanjem.

Spomnil se je 57. številke Nove revije, ustanovitve Kmečke zveze, aretacije četverice, Roške in na zborovanja pred skupščino.

»Od gesla Slovenija, moja dežela je pred več kot 20 leti prišlo do gesla Slovenija, moja država.«

»Zatem smo dočakali prve volitve po desetletjih, ki so zaslužile to ime; a mnoge je bilo še vedno strah. In vendar je Demos zmagal. A to ni bil le njegov uspeh, temveč uspeh vseh Slovencev, kar se je pokazalo čez pol leta na plebiscitu.«

»Zdi se celo, da bi nekateri radi zavrteli kolo zgodovine nazaj ali da jih mika kitajska verzija komunističnega kapitalizma.«

Prireditev se je končala s poskočno glasbeno točko Godbe Slovenskih železnic. Čeprav je bilo čutiti napetost trenutnega političnega stanja v državi, sta prevladovala ponos in zadovoljstvo ob doseženih ciljih 20-letne zgodovine države Slovenije. Kot vzorna gostiteljica pa se je izkazala tudi naša občina.

Matej Šteh

Kolofon

Prispevke za naslednjo številko sprejemamo do 15. junija.

Klasje - Glasilo prebivalcev občine Ivančna Gorica

Ustanovitelj časopisa: Občinski svet Občine Ivančna Gorica

Sedež uredništva: Cesta II. grupe odredov 17, 1295 Ivančna Gorica, telefon: 781 21 30, faks: 781 21 31, e-pošta: klasje.casopis@siol.net, spletna stran: www.klasje.net

Uredniški odbor:

Matej Šteh - v. d. glavnega in odgovornega urednika

Leopold Sever - *Kratkočasnik, Siva in Severna stran*

Simon Bregar - *Šport*

Milena Vrhovec - *Kmetijstvo*

Nataša Ž. Erjavec - *Gospodinjska stran*

Maja Ficko

Sonja Maravič

Gregor Štrubelj

Lektoriranje: Simona Zvonar

Oblikovna zasnova: Flamus, Nataša Ž. Erjavec

Priprava za tisk: AMSET, d. o. o.; **Tisk:** Kocman grafika, d. n. o.

Časopis KLASJE izhaja v 5.400 izvodihih mesečno in ga prejemajo vsa gospodinjstva v občini brezplačno. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

29. seja Občinskega sveta

Nova zazidalna območja in novi občinski nagrajenci

Majska seja občinskega sveta je potekala zlasti v znamenju sprejemanja dveh zazidalnih načrtov v naši občini, pred bližajočim občinskim praznikom pa so svetniki in svetnice tudi potrdili odlok o nagradah in priznanjih za letošnje leto.

Izmed omenjenih prostorskih obravnav je bila najprej na vrsti obravnava stališč do pripomb in predlogov z javne razgrnitve Občinskega podrobnega prostorskega načrta (OPPN) za turistično območje Gabrovčec – Virje. Občinski svet je dopolnjen osnutek obravnaval že oktobra lani, vendar so spričo nasprotovanj civilne iniciative pripravljavci tega dokumenta tudi ob sodelovanju krajanov in civilne iniciative pripravili nov osnutek, ki je bil ponovno javno razgrnjen letos aprila.

Tudi tokratne seje so se udeležili predstavniki civilne iniciative. Poglavitne zahteve iz prve javne razgrnitve naj bi bile sedaj izpolnjene, vendar je bilo tudi v ponovljeni javni razgrnitvi podanih kar nekaj pripomb, zlasti na preveliko gostoto predvidenih objektov. Nosilci civilne iniciative, med njimi je tudi znani igralec Matjaž Javšnik, ki stanuje znotraj območja, ki ga obsega OPPN Gabrovčec – Virje,

očitajo Občini Ivančna Gorica tudi nepravilnosti v samem postopku sprejemanja OPPN-ja. Po njihovem naj bi občina naročila tudi golosek na zemljišču, ki ga ima v lasti, vse za to, da bi bila s tem omogočena čim večja pozidanost. Javšnikovo izvajanje je celo napolnilo sejno sobo z glasnim utemeljevanjem stališč civilne iniciative, ki naj bi zastopala večino ljudi, živečih na območju bodoče turistične cone.

Vendarle pa je do besede prišel tudi predstavnik družine Zupanc, ki ima v lasti večji del zemljišča na območju urejanja. Na njihovo pobudo so se postopki ureditve območja tudi začeli pred približno petimi leti. Povedal je, da so nestrinjanje z drugimi lastniki zemljišč čutili že na začetku razmišljanja o pripravi projekta. Posledično je družina sama začela s postopkom, tudi kar se tiče financiranja.

Po razpravi je bilo mnenje svetnikov poenoteno, da je bilo krajanom in

civilni iniciativi dano dovolj možnosti za vplivanje na sprejetje celotnega OPPN-ja in da je potrebno razumeti tudi želje investorjev. Ali bo to res turistično območje ali pač le spalno naselje, kot se je izrazil eden izmed predstavnikov krajanov, pa se bo še videlo.

V Ivančni Gorici za novo sosensko

V nadaljevanju seje so svetniki in svetnice razpravljali še o enem ureditvenem načrtu, ki je prav tako že bil na eni izmed prejšnjih sej. Šlo je za osnutek odloka o Občinskem podrobnem prostorskem načrtu za območje 14/b SC Novi center Ivančna Gorica. Povedno drugače, gre za območje za cerkvenim hribom med obvoznico in železnico, na katerem naj bi nekoč zraslo približno sto stanovanjskih objektov. Prav zgoščenost objektov je bila tista, zaradi katere so svetniki v prvem branju osnutek zavrnili. Sedaj so pripravljavci pripravili novo verzijo, ki predvideva 93 objektov, s čimer so se povečale javne površine, predviden je nov vodni zadrževalnik na zahtevo Agencije za okolje. Območje je veliko 5,6 ha, 25 odstotkov tega območja odpade na ceste in pešpoti, to je 14.600 m², zelenice in oba zadrževalnika pa obsegata 10 odstotkov celotne površine. Ostane 37.000 m² stanovanjskih površin za 93 vrstnih hiš, povprečno 400 m² na stanovanjsko enoto. Objekti so predvideni

dvoetažni cca 170 m² neto površine na posamezni objekt, kar naj bi bilo v skladu z priporočili in normativi. Svetnik Igor Bončina je opozoril na sklepe sveta, ko je prvič obravnaval predlagani OPPN. Po njegovem mnenju bi moralo biti manj objektov, opozoril pa je tudi na mnenje Krajevne skupnosti Ivančna Gorica, da je to območje izrazito poplavno. Vendar naj bi imeli pripravljavci načrta za tovrstne težave tehnološke rešitve. Veliko je bilo govora tudi o predvideni enokapni kritini, saj to po mnenju večine svetnikov ne sodi v naše okolje. Žal je takšna izvedba strehe posledica dejstva, da gre za položen naklon strehe in je zaradi tega pločevinasta enokapna konstrukcija bolj primerna. Projektanti so še pojasnili, da v to območje niso predvideli gradnje vrtca, saj gre za striktno stanovanjsko območje, rezervirana lokacija za vrtec ostaja pri zdravstvenem domu. Na koncu so svetnice in svetniki le menili, da je načrt zrel za potrditev, česar je bil zagotovo vesel tudi eden izmed navzočih lastnikov zemljišča Gregor Jakoš, ki se je občinskemu svetu predstavil kot domačin, ki si želi investirati na svojem zemljišču.

O priznanjih in nagradah

Občinski svet vsako leto v maju potrdi tudi predloge za občinska priznanja in nagrade. Tudi letos je pristojna komisija za mandatna vprašanja obravnavala prispele predloge z javnega

razpisa. Predsednik komisije Milan Jevnikar je predstavil delo komisije in sklepe, ki jih je sprejela, nato pa je župan dal na glasovanje posamezne predloge. Sprejeti so bili naslednji predlogi: plaketo Antona Tomšiča prejmejo Toni Vencelj iz Šentvida pri Stični, Roman Tratar ml. iz Vira pri Stični in Marjan Gros iz Vrha nad Višnjo Goro. Nagrado Josipa Jurčiča prejmeta Kulturno društvo Josipa Jurčiča Muljava in Društvo gojiteljev pasemskih in malih živali Ivančna Gorica. Zlati grb občine letos prejme Janez Zupančič, dr. med. iz Ivančne Gorice, novi častni občan pa bo postal dolgoletni stiški opat dr. Anton Nadrah. Poleg navedenih nagrad bo letos podelil župan t. i. županovo priznanje gospe Jožici Pevec. Dodajmo še, da so imeli svetniki in svetnice na mizi tudi predlog za podelitev nagrade Josipa Jurčiča nekdanji ravnateljici srednje šole Josipa Jurčiča, gospe Mileni Vrenčur. Očitno pa je okoliščina, da je Vrenčurjeva trenutno tudi predsednica občinskega odbora stranke Desus, vplivala na člane občinskega sveta, tako da predloga niso podprli.

Podelitev nagrad in priznanj bo potekala v sklopu praznovanja občinskega praznika in 10-letnice pobratenja z občino Hirschaid v petek, 28. maja. Več o nagrajencih pa v prihodnji številki.

Matej Šteh

Svetniki sprašujejo in predlagajo

Tokratno točko z vprašanji in predlogi je odprl Igor Bončina, ki je predlagal, da na eni naslednjih sej občinski svet obravnava poročilo o delovanju NK Livar Ivančna Gorica. Spričo dejstva, da je klub nazadoval v tretjo slovensko nogometno ligo, ga zanima, kako so porabljena proračunska sredstva, ki jih klub prejme od občine.

Nikolaj Erjavec je podal predlog občinskega odbora stranke Desus, da se v občini uredi plakativiranje s plakativnimi mesti. Ob tem je nekatere svetnike čudilo predvsem to, kako, da on podaja predlog v njihovem imenu. V predlogu, ki so ga imeli svetniki pred sabo, predlagatelji navajajo izdelavo oglaševalnih kozolčkov, kjer bi imele v volilni kampanji svoj prostor tudi stranke. Temu je Jože Adler dodal, da bi bile dobrodošle tudi nove turistično-predstavitvene table. In kot smo izvedeli, so le-te res tudi v pripravi.

Magdalena Urbančič je opozorila na previsoko živo mejo, ki marsikje ovira vožnjo z avtomobili. Župan je predlagal, naj Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu opravi pregled nevarnih delov cestnih odsekov, kjer žive meje povzročajo težave. Prav bi bilo, da se takšne lokacije sanirajo, če so za to odgovorni zasebni lastniki, bi morala posredovati inšpektorica. Župan je svetnici tudi odgovoril, da bo cesta Griže–Vir dočkala tudi še asfaltno prevleko.

Jože Golf je vprašal, kdo je izvajal širitev ceste od Marofa do šolskega cen-

tra, saj je del ceste, ki je bil razširjen, povsem uničen. Župan je pojasnil, da je bila cesta razširjena ob gradnji nove OŠ Stična, vendar širitve ni bila nikoli dokončana in zato je ta del v slabem stanju.

Luka Šemeta je zanimalo, kdaj se predvideva gradnja kanalizacije proti Višnji Gori, glede na to, da so v proračunu za leto 2010 planirana sredstva. Investicija se bo v okviru razpoložljivih sredstev po županovih besedah tudi začela. Šeme je še kot član komisije za sprejem otrok v vrtec predlagal popravek Pravilnika za sprejem otrok v vrtec v delu, kjer je opredeljeno točkovanje. Ob tem je župan povedal, da občina neverjetno veliko postori na tem področju in tudi v letošnjem letu je načrtovano, da bi z otvoritvijo šole in vrtca na Krki pridobili dva nova oddelka. Dejstvo pa je, da so po pred časom končanem prijavnem roku zopet odklonjeni otroci za sprejem v vrtec. Irena Brodnjak Goršič je menila, da bi se naval vpisovanja otrok v vrtec v občini zmanjšal, če bi se občina odločila, da bi otrokom doma, dala določeno subvencijo. Župan je povedal, da je to že znana pobuda, ki pa v praksi ni zaživela.

Sonjo Maravič pa je zanimalo, kaj je z realizacijo sklepov, sprejetih na 27. seji občinskega sveta, glede predstavitve dopolnjenega osnutka OPN-ja Občine Ivančna Gorica. Nadalje je vprašala, ali se je pri pristojnih službah na državni ravni kam premaknilo glede

rekonstrukcije regionalnih in lokalnih cest po občini, ki so jih poškodovali težki tovornjaki zlasti na račun gradnje dolenskega avtocestnega križja. Opozorila je, da se v naselje Šentvid sploh ne da zavijati brez prekrška. Zaposila je tudi za kratko informacijo, vezano na deponijo Špaja dolina in projekt izgradnje mrliške vežice v Šentvidu. Župan je svetnici odgovoril, da bo na občinsko sejo uvrščena obravnava OPN-ja v dveh delih. Glede poškodovanih regionalnih in lokalnih cest pa je povedal, da za zdaj večjih obnov ni pričakovati. Za letos je načrtovana le ureditev podaljška Tomšičeve ceste v Višnji Gori, veliko pa je tudi aktivnosti v zvezi z zahodno obvoznico v Ivančni Gorici.

Glede deponije smo izvedeli, da se državne aktivnosti in smernice ves čas spreminjajo. Sedaj pogovori potekajo v to smer, da se bo Špaja dolina priključila k Ljubljani. Župan je še povedal, da se gradbeno dovoljenje UE Grosuplje za mrliško vežico v Šentvidu pričakuje v kratkem, torej naj bi gradnja v kmalu stekla.

In da bi Ivančna Gorica lahko imela svoj prvi semafor, je predlagala Andreja Miše, ki je opozorila na jutranjo gnečo v križišču pri mljniku v Ivančni Gorici. Verjetno bi bilo tu učinkovitejša krožišča, po županovih besedah pa tu gneče ne bo več, ko bo enkrat vzpostavljena obvoznica mimo industrijske cone in Akrapoviča proti Stični.

RADIO ZELENI VAL
88.1 & 88.3 MHz

Gostilna na sokolski

Ivankino srce

29. maj 2010
Sokolska ulica · Ivančna Gorica

10.00 - 11.00	<p>Slavica ŠTAMBUK Nagrada im. "Najbolj na voljo" Povabilo za sodelovanje pri izvedbi kulturnih dogodkov v občini Ivančna Gorica Civillna delavnica</p>
11.00 - 11.30	<p>Marko Vrhovnik Benja mlajša Štamboškova PEKA NAJDAJŠEGA ŽARA V SLOVENIJI (25 m) z igralko Ana Marijo Mitič Anatolij Pešvarski</p>
11.30 - 12.00	<p>Otvorila program z priložnostno predstavo Julka in Dvo-Prma Bianka Klapeta GUAVA Blaž Gorenec - ustvarjalna župa</p>
12.00 - 13.00	<p>Tanja Žagar Anatolij Pešvarski Eva Kovačič</p>
13.00 - 14.00	<p>Priaznjenje priznanke občine Ivančna Gorica in 10. letnice pobratenja z občino Hirschaid iz Nemčije in spomin na kulturni program Sava Boland, Komica</p>
14.00	Slavica ŠTAMBUK
15.00	Anatolij PEŠVARSKI

Spoštovane občanke in občani, državljanke in državljani, Slovenke in Slovenci!

Državni zbor RS je na svoji 23. izredni seji odločil, da se bomo v nedeljo, 6. junija 2010, odpravili na volišča in odločali o arbitražnem sporazumu o slovensko-hrvaški meji.

Vsebina samega arbitražnega sporazuma marsikaterega uglednega slovenskega pravnega strokovnjaka izredno bega. Svoje nestrinjanje so izrazili dr. France Bučar, dr. Miro Cerar ml., dr. Marko Pavliha, dr. Tine Hribar, dr. Janez Čebulj in drugi ugledni pravniki. Arbitražni sporazum nam ne zagotavlja teritorialnega stika z odprtim morjem, še več – predstavlja možnost, da izgubimo tisto, kar je vedno bilo in je v celoti nesporno slovensko – Piranski zaliv, zaselke na levem bregu Dragonje in ozemlje na levem bregu Mure pri Hotizi. Teritorialni stik zagotavlja neovirano plovbo vsega ladijskega prometa, vključno z vojaškimi premiki tako naših kot tujih ladij do naše obale brez možnosti kakršnih koli posegov s strani sosednjih držav. Naj ob tem opozorim, da bo rzsodba arbitražnega tribunala mednarodno zavezujoča in bo obveljala ne glede na to, ali se bodo politične razmere v Evropi spremenile. Tako lahko arbitražni sporazum o slovensko-hrvaški meji

sčasoma pripelje do slabitve Luke Koper, izgube strateškega položaja in preusmeritve transportnih poti mimo slovenskega ozemlja, kar bi bila zagotovo nacionalna gospodarska katastrofa.

Prav je, da ponudimo alternativo. Začnimo z zavrnitvijo arbitražnega sporazuma na referendumu in pokažimo, da ne bomo nikomur dovolili samovoljnega odločanja v škodo slovenskemu ozemlju. Nato pa predstavimo mednarodni politik, zakaj je teritorialni stik za nas tako ključnega pomena. Pojasniti moramo, da se o pravici, ki nam je bila od nekdaj priznana, preprosto ne moremo pogajati. Na voljo je ogromno arhivske dokumentacije in zapisov, ki prikazujejo nesporna dejstva v našo korist. Nobene potrebe ni po reševanju nečesa na vrat na nos, saj je še vedno bolje danes ne imeti nobenega epiloga, kot se zavezati k pomanjkljivi rešitvi v prihodnosti. Odločitve, ki jih sprejemamo za dobro Slovenije v mednarodnih odnosih, morajo biti sprejete

SLS.

Slovenska ljudska stranka

v skupnem duhu enotnosti. Prepričan sem, da to zmoremo.

Spoštovani, 6. junija ne boste dajali glasov ne politiki in ne politikom. Odločali se boste izključno o tem, ali bo ta dan postal zgodovinska prelomnica in obeležje vnovične izgube nacionalnega ozemlja ali pa bo to odskočna deska za poznejšo, za nas sprejemljivejšo rešitev.

Že vnaprej se vam zahvaljujem, ker vam ni vseeno za domovino, za njeno ozemeljsko celovitost in teritorialni stik Slovenije z mednarodnimi vodami – slovensko okno v svet.

Predsednik OO SLS Ivančna Gorica
Cvetko Zupančič

Predsednik SLS
mag. Radovan Žerjav

Za ali proti

Spoštovane občanke in občani, drage sokrajanke in sokrajanj!

Bliža se 6. junij, dan, ki je pomemben za vso Slovenijo. Dan, ko se bomo skupaj odločali ZA ali PROTI arbitražnemu sporazumu. Sporazum o arbitraži ponuja pravično in razumno rešitev mejnega vprašanja, ki že več kot 19 let obremenjuje odnose med sosednjima državama. Arbitražni sporazum omogoča rešitev spora, ki ga do danes nobena vlada ni uspela razrešiti ali pa ga ni niti skušala. Sedaj pa imamo končno možnost, da to stanje popravimo in zadevo razrešimo za vedno, ne samo zaradi dobrih odnosov s sosedo, ampak za dobrobit Slovenije in njene integritete.

Pomembno je vedeti, da na referendumu odločamo samo o uveljavitvi sporazuma o arbitraži, in naša odločitev ne bo pomenila odločitve o meji. O meji, vključno z določitvijo teritorialnega stika Slovenije z odprtim morjem, bo namreč odločilo arbitražno sodišče. Zato so vsi zemljevidi, ki jih rišejo nasprotniki sporazuma, zavajajoči in zgolj manipulirajo z javnim mnenjem.

Danes o sporazumu razpravljajo in negativno špekulirajo pravniki ter strokovnjaki z drugih področij, pri čemer pa je le redko kdo dejanski strokovnjak za mednarodno pravo oziroma za mednarodne odnose. Priznani strokovnjaki na tem področju pa vsekakor so dr. Danilo Türk, dr. Mirjam Škrk, dr. Bojko Bučar, dr. Milan Brglez in drugi, ki podpirajo arbitražni sporazum.

Arbitražni sporazum je dober zato, ker:

- zagotavlja uresničitev strateških interesov Slovenije
- bo bistveno izboljšal odnose med državama
- na dober način postavlja nalogo arbitražnemu tribunalu

- bo vzel veter iz jader sovražno nastrojenih politikov v obeh državah
- bo življenje ob meji in tistih, ki živijo od morja, lažje

O sporazumu je bilo veliko govora v vseh javnih občilih, kresala so se mnenja za ali proti. V časopisih in na spletnih straneh je bil objavljen celoten sporazum, ki ga je pravzaprav težko razumeti, saj so ga pisali strokovnjaki na tem področju. Zato vam predstavljamo 10 izhodiščnih točk za lažje razumevanje sporazuma pri vaši odločitvi ZA ali PROTI.

DESETKRAT ZA SPORAZUM O ARBITRAŽI

ZA ZAŠČITO MEJE

Arbitraža je najstarejše pravno sredstvo mirnega reševanja sporov med državami. Omogoča večjo prilagodljivost glede postopka in pravil, na podlagi katerih arbitri odločajo. Med petimi arbitri bo tudi slovenski predstavnik. Zato odločitev za arbitražo zagotavlja večjo zaščito meje, kot bi jo Meddržavno sodišče v Haagu, kar je predlagala prejšnja vlada.

ZA MIR IN SOŽITJE OB MEJI

Arbitražni sporazum zagotavlja način za pošteno in pravično rešitev mejnega spora, ki je 19 let obremenjeval odnose med ljudmi na obeh straneh meje. Ker se državi v teh letih nista uspeli sami dogovoriti o poteku meje, bo o tem na podlagi njenih argumentov odločilo arbitražno sodišče.

ZA STANJE NA DAN OSAMOSVOJITVE

Arbitražni sporazum omogoča vzpostavitev stanja na dan osamosvojitve Slovenije 25. 6. 1991. Z njim Slovenija zahteva mednarodno priznanje tega, kar nam je pripadalo na dan osamosvojitve. Namen arbitražnega sporazuma je tudi to, da bo onemogočil enostranske poskuse prisvajanja slovenskega ozemlja.

SD

SOCIALNI DEMOKRATI
Občinski odbor Ivančna Gorica

ZA POŠTENO, PRAVIČNO IN TRAJNO REŠITEV

Nadaljevanje statusa quo bi Slovenijo dokončno oddaljilo od neposrednega izhoda na odprto morje. Trenutno stanje na terenu za Slovenijo ni ugodno, zato bi bilo nadaljnje odlašanje rešitve za Slovenijo škodljivo, posledice pa nepredvidljive.

ZA NEPOSREDNI IZHOD NA ODPRTO MORJE

Arbitražni sporazum nedvoumno nalaga arbitražnemu sodišču, da določi stik Slovenije z odprtim morjem. Stik z odprtim morjem pomeni stik slovenskega ozemlja z odprtim morjem. S takim neposrednim izhodom na odprto morje arbitražni sporazum omogoča več kot sporazum Drnovšek-Račan.

ZA UPOŠTEVANJE ZGODOVINSKIH OKOLIŠČIN

Za razliko od Meddržavnega sodišča v Haagu, ki odloča le po mednarodnem pravu, arbitražni sporazum omogoča bolj fleksibilno uporabo mednarodnega prava. Sporazum nalaga arbitrom, da pri odločanju upoštevajo življenjske interese Slovenije, dobrososedske odnose, pravičnost ter vse relevantne okoliščine z namenom doseči pošteno in pravično odločitev. To pomeni, da bodo upoštevane vse zgodovinske okoliščine.

ZA NAČELO PRAVIČNOSTI

Arbitražni sporazum Sloveniji omogoča ugodnejšo rešitev, kot bi ji jo prisodilo Meddržavno sodišče v Haagu, ki od ustanovitve leta 1945 nikoli ni razsojalo po načelu zunanje pravičnosti (ex aequo et bono), saj arbitražni sporazum vsebinsko zajema namen načela ex aequo et bono. Tudi sicer nam zgolj upoštevanje načela zunanje pravičnosti ne bi samo po sebi zagotovilo stika teritorialnih voda z odprtim morjem.

ZA SODELOVANJE MED DRŽAVAMA

Arbitražni sporazum slovenskemu go-

VZELI SO NAM KOROŠKO, TRST IN GORICO.

MORJA NE DAMO. GLASUJ **PROTI!**

1. Potrditev arbitražnega sporazuma (A5) na referendumu bi za vedno zaprla Sloveniji teritorialni dostop do odprtega morja.
2. Za Slovenijo je A5 slab, ker ogroža:
  - njen pomorski status;
  - gospodarske nacionalne interese Luke Koper in Slovenije;
  - njeno suverenost v času, ko ima Slovenija najmočnejši mednarodni položaj v zgodovini.
3. A5 bo v »najboljšem« primeru Sloveniji omogočil »služnost« oz. »neikadljiv prehod« preko hrvaškega teritorialnega morja do mednarodnih voda.
4. Slovenska vlada je sporazum podpisala brez usklajevanja in obveščanja strokovne javnosti in opozicije ter nas razdvojila in sprla. Tako smo prisiljeni izbirati med bolj in manj slabimi odločitvami.
5. Ni res, da bodo državne meje z vstopom Hrvaške v EU izgubile svoj pomen. Odpravljena bo samo carinska kontrola, meja pa bo ostala nadzorovana.
6. Zagovorniki A5 namerno zanemarjajo dejstvo, da prepričljiva večina slovenskih volivk in volivcev podpira zahtevo po nesporni in pravični določitvi naše južne meje še pred vstopom Hrvaške v EU.
7. Zavrnitev A5 na referendumu ne bo poslabšala slovenskega pogajalskega položaja, ampak ga bo nasprotno okrepila. EU je v bližnji preteklosti preživela že več zanjto bistveno pomembnejših odklonilnih referendumov. Po njih se je vedno poiskalo nove, sprejemljivejše rešitve.

Ne drži, da A5 nima alternative, saj obstajajo boljše rešitve:

- sporazum, v katerem bo izrecno pisalo, da mora sodišče določiti mejo po načelu zunanje pravičnosti (ex aequo et bono), o katerem je bilo leta 2007 doseženo soglasje med vsemi parlamentarnimi strankami v Sloveniji;
- sporazum, v katerem bo nedvoumno zapisano, da se podpisnici strinjajo s tem, da ima Slovenija zagotovljen Piranski zaliv in teritorialni stik z mednarodnimi vodami;
- ratifikacija sporazuma Drnovšek - Račan, ki predstavlja za Slovenijo še sprejemljiv kompromis določitve južne meje.

Zato pojdemo na referendum in obkrožimo **PROTI!**
Kdor bo ostal doma, bo glasoval ZA.

Več o arbitražnem (ne)sporazumu na www.SDS.si
Sodeluj v kampanji: referendum@sds.si

ZA SLOVENSKO MORJE -PROTI SPORAZUMU!

Slovenci bomo drugič v zgodovini na plebiscitu odločali o svoji meji - o naši južni in morski meji, o slovenskem ozemlju in o slovenskem morju. Ta odločitev bo pomembnejša od običajnih političnih odločitev in važnejša od volitev,

ki so vsake štiri leta. Nikoli več je ne bi mogli spremeniti. V preteklem stoletju so nam vzeli Koroško, Trst in Gorico, danes je ogrožena naša suverenost na morju.

N.SI Nova Slovenija
Arbitražni sporazum

Občinska odbora
Slovenske demokratske stranke in
Nove Slovenije Ivančna Gorica

VABITA
na javno tribuno
»Zakaj moramo 6. junija 2010 na referendumu
glasovati PROTI Arbitražnemu sporazumu?«

JAVNA TRIBUNA BO V SREDO, 2. JUNIJA 2010 ob 20. uri,
V GASILSKEM DOMU V STIČNI.

O arbitražnem sporazumu nam bodo spregovorili gostje:
Andrej Vizjak, Miro Petek in Marjetka Uhan, javno tribuno pa
bo povezoval Dušan Strnad.

Vljudno vabljeni.

spodarstvu odpira nove priložnosti. Sporazum omogoča reševanje nesoglasij med državama in boljše odnose med državljani obeh držav, predvsem pa krepi ugled in vpliv Slovenije v celotni regiji in Evropski uniji.

ZA SLOVENIJO

S sprejetjem arbitražnega sporazuma je Slovenija zaščitila svoje nacionalne interese. Sporazum omogoča prihodnji razvoj Slovenije kot pomorske države in

Luke Koper kot najpomembnejšega pristanišča v severnem Jadranu.

ZA SPORAZUM

Naj bo deseti ZA vaš. Glasujte ZA mir s sosedi in ZA razumno rešitev mejnega vprašanja. Glasujte ZA arbitražni sporazum.

Občinski odbor SD Ivančna Gorica
Predsednik Luka Šeme

Zakaj bom glasoval za sporazum o arbitraži o meji s Hrvaško?

Aurelio Juri, nekdanji evropski poslanec Stranke evropskih socialdemokratov:

Zato, ker od rojstva živim ob meji in si želim, da je prijazna in povezovalna, ne pa konfliktna in razdvajalna.

Zato, ker je meje treba **preseči**, ne pomikati in utrjevati.

Zato, ker prizadevanja za povečevanje nacionalnih ozemelj oziroma politike »velikih nacij« prinašajo prej zlo kot dobro, kar nas je znova podučil razpad SFRJ.

Zato, ker razmere ob predmetni meji pred in po 25. juniju 1991 kot tam živeči prebivalec in javni upravitelj ter njen uporabnik relativno dobro poznam, vem, čigavo je na ta dan kaj bilo, kakšno je dejansko stanje danes, da to stanje ni dobro, zlasti za slovensko stran ne, in da ga je **edino z arbitražo mogoče popraviti**.

Zato, ker kakršna koli bo odločitev arbitrov, **nihče ne bo Sloveniji odvzel morja in tudi pomorskega statusa ne, Luki Koper pa ne plovih poti in razvojnih potencialov**.

Zato, ker so trditve nasprotnikov arbitraže večinoma lažne, zavajajoče, neutemeljene in špekulativne ter računajo na nepoučenost javnosti in na čustvenost njenega odločanja.

Zato, ker sem po hrvaški zavrtnitvi sporazuma Drnovšek - Račan 2001 spoznal, da je bilo postalo dvostransko dogovarjanje o meji neuporabno, tratenje časa, vir dodatnih nesporazumov in napetosti, in v Državnem zboru že takrat predlagal pristop k arbitraži.

Zato, ker dosežen dogovor, ki seveda ne določa suverenosti na spornih odsekih meje, sicer arbitraže ne bi potrebovali, ampak ustvarja **le pravni okvir za to, da se do tega pride, ponuja precejšnja jamstva za zadovoljevanje slovenskih pričakovanj** oziroma za rešitve na kopnem in na morju, ki bodo popravile stanje, kakršno je danes.

Zato, ker me v to prepričajo ne le lastno vedenje in razumevanje o zadevi, ampak tudi argumenti pravne stroke, tiste, ki ima za tovrstno presojanje tako naslov kot kvalifikacije. Vsem doktorjem prava moje visoko spoštovanje, a znanja o mednarodnem pravu in mednarodnih uzancah in še posebej o pomorskem in razmejitenem pravu dr. Bučarja, Jerovška, Čebulja, Cerarja, pa tudi dr. Pavlihe, ki se od vselej oglašajo predvsem politično in čustveno, ni mogoče primerjati z znanjem in profesionalnostjo dr. Škrkove, Bohteta, Sancinove, Brgleza, Vlačiča in Grbca in še nekaterih pravnikov, kot je dr. Pirnat, ki so znali svoje ideje in politične preference podrediti stroki in razumu.

Zato, ker sem devet mesecev in sklepni del svoje 20-letne aktivne politične poti prebil v Evropskem parlamentu in spoznal, koliko škode si je Slovenija prizadejala v Evropski uniji in širši mednarodni skupnosti z blokado hrvaških pristopnih pogajanj in koliko spoštovanja in ugleda si lahko povrne, če pristopi k dogovorjeni arbitraži in s tem zapre poglavje mejne konfliktnosti z južno sosedo.

Zato, ker verjamem, da imamo vsi ljudje razuma in dobre volje tega cirkusa dovolj ter si želimo dobre sosedске odnose in boljše življenje!

OO Zares – nova politika Ivančna Gorica

Zakaj odločamo?

Slovenija je naša domovina. Moramo jo spoštovati in jo imeti radi. Čutiti moramo pripadnost, jo graditi s pridnim in poštenim delom. Zelo pomemben je tudi moralni odnos do naše domovine. Tako so me učili že v osnovni šoli!

Trd boj je bojevala ta naša domovina v vsej preteklosti, Slovenci smo bili podjarmljeni, okupirani in razdeljeni. Vplivi so bili raznoteri: od Ilirskih provinc do Avstro-Ogrske monarhije, od razdelitve in krivične meje po prvi svetovni vojni do izgube dela slovenskega ozemlja po drugi svetovni vojni. Oblastniki so bili vseskozi tujci: od Benečanov do Avstrijcev in Italijanov do velikosrbske buržoazije. Sanjali smo o svobodni Sloveniji. Znali smo si jo izboriti. Sanje o demokraciji so bile celo tako izrazite, da delavni in preprosti Slovenci sploh nismo opazili, da dobivamo nove oblastnike, ki se sicer mandatno zamenjujejo. Pomembne naloge za našo domovino pa niso opravljene. In sedaj imamo namesto demokracije razbit parlament in referendum. Eno in drugo bo nas Slovence veliko stalo.

Kar se referendumu tiče, osebno mislim, da ga sploh ne bi smelo biti. Politika in strokovnjaki si na ta način

samo umijejo roke in odgovornost preložijo na strokovno neuke ljudi. Povrh vsega pa je za opravljanje teh dolžnosti še nekdo zelo dobro plačan. Politiki že dvajset let iščejo rešitev glede meje s Hrvaško. Kar nekaj izgredov je bilo na obali z našimi sosedi. Ko pa sedaj gledamo na te dogodke nazaj, zgleda kot da bi bili organizirani s strani politikov. Dovolj je tega! Naš parlament je pod vodstvom dr. Franceta Bučarja sprejel deklaracijo, s katero je bilo potrjeno stanje meje na dan 25. 6. 1991. Vlada Lojzeta Peterleta in stranke v tej koaliciji – DEMOS, so to tudi potrdile. Tudi v zakonu o arbitraži je ta isti predlog pripravila sedanja vlada. Zato mi včasih kar ni več jasno, kaj sedanja opozicija sploh hoče. Prepire še naprej! Ali morda celo kakšen vojaški pretep? Prosim vas!

Če se malo bolj poglobimo v naše vsakdanje življenje, vemo, da na svoji domačiji, v svojem domu lepo ali morda boljše živimo, če imamo med drugim dobrega in prijaznega sosedo. In urejene odnose z njim! Če je to urejeno, so odnosi med normalnimi ljudmi lahko bolj prijateljski, bolj pristni, lahko tudi bolj koristni. In to za obe strani! Torej izkušnje iz do-

mačega dvorišča lahko uporabimo v širšem pogledu in mislim, da nekaj podobnega velja tudi za odnose z našimi državnimi mejaši. Bolj in čim prej bomo imeli urejene meje, boljši sosede si bomo, bolj ustvarjalno bomo lahko gradili pozitivno klimo, sodelovanje, gospodarske izmenjave in lepše bomo živeli. To bodo posebej čutili naši Slovenci – ljudje, ki živijo ob meji in jim je ta dolgoletna anarhija z mejo v veliko težavo v vsakdanjem življenju.

Povedati želim, da bom sama odšla na referendum in glasovala zanj. Veste, nekaj dni nazaj sem poslušala izjave ljudi, ki živijo na oni strani Dragonje. Vsi so lepo prosili, da se meja uredi, ker bi radi živeli tudi oni enkrat v miru in v svoji domovini. Šli bodo na referendum in ga podprli, glasovali bodo zanj. Oni najbolje vedo, kaj je dobro za njih tam doli ob meji. Zato jih je potrebno podpreti! Pojdite in glasujte ZA, s tem bomo pomagali tem ljudem in skušali rešiti eno veliko težavo te države. Politiki pa bodo tako imeli eno možnost manj nas vsakodnevno demoralizirati.

Milena Vrenčur

DeSUS na Gradišču

Petega maja letos smo člani OO DeSUS Ivančna Gorica imeli občni zbor. Pregledati je bilo potrebno dosedanje delovanje občinskega odbora. V dveh letih, kar smo ustanovljeni, se je članstvo potrojilo ter si pridobilo simpatizerje in prijatelje. Menimo, da smo na dobri poti. Precej pa nas pri delu ovira pomanjkanje informacij o delu sveta občine in občinske uprave. Upamo, da se bo po lokalnih volitvah stanje izboljšalo. Vsi organi stranke se sedaj vključujemo v priprave na volitve ter pridobivamo nove člane. Postajamo prepoznavni in že je čutiti, da bomo postali akter v našem lokalnem političnem življenju. Naša želja je sodelovati in vplivati na delo v občini in na njen razvoj. Znanja in izkušnje pa imamo precej.

Na občnem zboru nas je po uvodnem govoru predsednice občinskega odbora in poročilih o delovanju stranke pozdravil predsednik stranke Karel Erjavec. Posebej je poudaril, da postaja stranka zanimiva za vse več ljudi ter počasi raste in se krepí. Sodelujemo z mnogimi društvi upokojencev, se dogovarjamo za delovanje na področju socialne, zdravstvene in upokojenske problematike. DeSUS mora biti v sistemu politike, ker se tu odloča o varovanju socialnih pravil in zakonov pred kapitalom in novodobnimi tajkuni, liberalnimi ekonomisti ter sebičnimi karieristi. V naši ustavi je navedeno, da je Slovenija socialna in pravna država. Mi moramo verjeti v svoj socialni program in ga uresničevati ves mandat in ne samo govoriti o njem pred volitvami. Zato enostavno moramo biti v vladi ter vplivati na sprejemanje zakonov in pravil življenja. Stranka bi v opoziciji enostavno utonila v pozabo.

DeSUS ni stranka kapitala ter z njim ni povezana. Zato ker zagovarjamo pravico državljanov za normalno preživetje, zato ker zagovarjamo socialne pravice za vse državljane. Stranka podpira sedanji sistem obračunavanja

pokojnini, saj bi na ta način pokojnine ostale enake in se ne bi zmanjšale. Zastopa tudi interese delavcev in ne samo upokojencev. Podaljševanje delovne dobe ni smiselno, dokler je nezaposlenost tako velika. V tem smo posredno na strani sindikatov, saj so naši interesi skupni in enoznačni. Podaljševanje delovne dobe, manjšanje pravic in dohodkov je trenutno v tej situaciji nepošteno. Država naj se trudi podpirati zaposlovanje z odpiranjem novih delovnih mest. Tako bo več denarja prišlo v blagajne ministrstev za njihovo delovanje in prenašanje pozitivnih akcij na ljudi in njihovo življenje. Dvigovati se mora pozitivna naravnost naših državljanov, med ljudmi se mora čutiti pozitivno razmišljanje in optimizem.

Pokojninska reforma, ki se pripravlja, ima za nas velik pomen. Borimo se za tri osnovne pogoje, ki naj bi v zakone prišli tako, da se višina pokojnine ne

bi zmanjšala. Prvi pogoj je usklajevanje pokojnine z rastjo plač. Drugi je starost pri upokojevanju. Osnova naj bi bilo število delovnih let za upokojevanje, starost naj bi bila šele drugi pogoj. Morali bi uvesti bonitete za tiste, ki želijo delati več kot štirideset let in tudi imeti možnost priti s tem do večje pokojnine. Tretja stvar, ki je sporna, je tudi povprečje let (sedaj 18) v predlogu zakona (predlog 34 let) za obračun višine pokojnine. Idealno bi bilo za nas dvajset obračunskih let ali pa vsaj približno toliko. Te tri predloge bomo podpirali, ker menimo, da je novi predlog prehitel in preoster. Zaradi tega želimo imeti v stranki tudi več mlajših ljudi, še posebej, ker se ta zakon tiče tudi njih in ne le sedanjih upokojencev. Če želite sodelovati in delovati pri teh dejavnostih, se nam le javite. Potrebujemo tudi vas!

Zvonimir Zabukovec

Volilni občni zbor OO SLS Ivančna Gorica

Konec meseca aprila smo se člani OO SLS Ivančna Gorica zbrali na rednem volilnem občnem zboru. Volilni občni zbor je odprl in vodil predsednik občinskega odbora g. Cvetko Zupančič.

Na občnem zboru je predsednik odbora poročal o delu v štiriletnem mandatu ter predstavil prednostna programska izhodišča za delo odbora v letošnjem letu. Največjo pozornost bomo v letošnjem letu vsekakor namenili pripravam na letošnje občinske volitve.

Svoje poročilo so podali tudi blagajniški nadzorniki, potem pa se je razvnela živahna razprava. Občinski odbor je nato izvedel še volitve. Za predsednika OO SLS Ivančna Gorica smo ponovno soglasno izvolili g. Cvetka Zupančiča, za namestnika pa g. Marka Kastelica.

Izvolili smo še nov 9-članski upravni odbor in tri blagajniške nadzornike.

Po uradnem zaključku občnega zbora se je nadaljevalo sproščeno vzdušje ob prigrizku in kozarčku v Zadružnem hramu v Ivančni Gorici.

Milena Vrhovc

liberalna
demokracija
slovenije

LDS

Spoštovani člani OO LDS Ivančna Gorica, cenjeni simpatizerji in prijatelji!

Obveščamo vas, da ima OO LDS Ivančna Gorica novo vodstvo. Predsednica odbora je postala Barbara Mušič, univ. dipl. ing. arhitekture, v tem mandatu tudi članica občinskega sveta občine Ivančna Gorica. O nadaljnjem delu in sodelovanju vas bomo sproti obveščali. Prijazno vabljeni k sodelovanju.

Za IO OO LDS Ivančna Gorica
Marina Koščak

Ustanovile smo Ženski odbor Slovenske demokratske stranke Ivančna Gorica

V sredo, 5. maja, smo se zbrale na ustanovni seji Ženskega odbora Slovenske demokratske stranke Ivančna Gorica. Vesele številne udeležbe smo izvolile vodstvo ženskega odbora in sprejele načrt dela. Tako organizirane bomo lažje delovale v politiki, ki je vpeta v vsa področja našega življenja. Položaj žensk je odvisen od nas samih, zato bomo svoje delovanje in pozitivno energijo usmerjale v humanitarnost, socialo, izobraževanje, kulturo, zdravstvo, šolstvo oziroma v tiste dejavnosti, za katere bo vladal interes nas samih in tudi drugih občanov. Vabimo vse ženske iz občine Ivančna Gorica, da se nam pridružijo in nam pomagajo uresničiti zastavljene cilje. Več o nas lahko izveste na spletni strani www.ivancnagorica.sds.si.

Z obiskom na ustanovni seji nas je razveselila podpredsednica SDS ga. Sonja Ramšak. V svojem nagovoru nam je predstavila svoje poglede na položaj žensk v politiki in svoje osebne izkušnje. Med nami so bile tudi predstavnice vodstva ŽO SDS ter predsednice in članice ŽO SDS iz sosednjih občin, ki so nam zaželele uspešno delo in izrazile pripravljenost sodelovati pri nekaterih projektih. Dobro sodelovanje in podporo pri delu OO SDS Ivančna Gorica pričakuje tudi predsednik OO SDS Dušan Strnad.

Že prvi projekt, ki ga je organiziral novoustanovljeni ženski odbor SDS Ivančna Gorica, je pokazal, da smo na pravi poti. Istega dne smo namreč soorganizirale dobrodelno prireditev z naslovom Košnikova gostilna. Pred skoraj polno dvorano nam je Košnikov ata z nami delil modrosti in razmišljanja o življenju. Klenu gorenjski očanec, ki ga je upodobil Mito Trefalt, nas je na svoj hudomušni način dobrodu nasmejaj. Večer so z glasbo in petjem popestrili domačini: ansambel Povratniki, Stoparjevi fantje, Moški pevski zbor Ambrus in Pevci ljudskih pesmi Studenček.

Vsem nastopajočim, ki so nam pripravili ta prelepi večer, se najlepše zahvalujemo. Posebna zahvala gre Dobrodelnemu društvu Franceta Trefalta in g. Mitu Trefaltu ter drugim nastopajočim, ki so nam pripravili prireditev. Z njihovim dobrodelnim nastopom smo zbirali sredstva, ki bodo porabljeni za sofinanciranje cepljenja proti klopnemu meningitisu v ZD Ivančna Gorica. **VABIMO VSE ZAINTERESIRANE, DA SE OD 10. JUNIJA DO 20. JUNIJA 2010 NAROČIJO NA CEPLJENJE NA TELEFONSKO ŠTEVILKO: 040 416 592.**

Irena Brodnjak Goršič,
predsednica ŽO SDS

Republika Slovenija
OKRAJNA VOLILNA KOMISIJA GROSUPLJE
4. volilna enota, 3. volilni okraj

Številka: 042-1/2010- (10)
Datum: 11. 5. 2010

Na podlagi 38. in 41. člena Zakona o referendumu in ljudski iniciativi (Uradni list RS, št. 26/07 – uradno prečiščeno besedilo) ter Odloka o razpisu zakonodajnega referenduma o Zakonu o ratifikaciji Arbitražnega sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške (Uradni list RS, št. 36/2010) je Okrajna volilna komisija Grosuplje sprejela naslednji

S K L E P

O DOLOČITVI VOLIŠČ IN NJIHOVIH OBMOČIJ (delni seznam)

Za izvedbo zakonodajnega referenduma o potrditvi Zakona o ratifikaciji Arbitražnega sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške, ki bodo v nedeljo, 6. junija 2010, je Okrajna volilna komisija Grosuplje na seji dne 11. 5. 2010 določila naslednja volišča in njihova območja:

I.

zap. št.	oznaka volišča	ime volišča	sedež volišča	območje volišča
31.	403032	KULTURNI DOM IVANČNA GORICA I.	Sokolska ul. 4, Ivančna Gorica	Ivančna Gorica
32.	403033	KULTURNI DOM IVANČNA GORICA II.	Sokolska ul. 4, Ivančna Gorica	Mrzlo Polje, Mleščevo, Škrjanče, Gorenja vas, Veliko Črnelo, Malo Črnelo, Vrhpolje pri Šentvidu, Malo Hudo, Stranska vas ob Višnjici, Spodnja Draga
33.	403034	KULTURNI DOM MULJAVA	Muljava 20	Muljava, Potok pri Muljavi, Oslica, Leščevo, Mevce, Velike Kompolje, Male Kompolje, Bojanji Vrh, Velike Vrhe, Male Vrhe, Sušica, Trebež
34.	403035	KULTURNI DOM STIČNA	Stična 27a	Stična, Gabrje pri Stični, Mala Dobrava, Vir pri Stični
35.	403036	GASILSKI DOM METNAJ	Metnaj 2	Metnaj, Mala Goričica, Poljane pri Stični, Planina, Osredok nad Stično, Debeče, Obolno, Mekinje nad Stično, Dobrava pri Stični, Pristava nad Stično
36.	403037	MESTNA HIŠA VIŠNJA GORA	Višnja Gora, Mestni trg 21	Višnja Gora, Stari trg, Dedni Dol, Peščenik, Podsmreka, Polje pri Višnji Gori, Spodnje Brezovo, Velika Dobrava, Zgornja Draga
37.	403038	GASILSKI DOM KRIŠKA VAS	Kriška vas 10	Kriška vas, Pristava pri Višnji Gori, Nova vas, Zavrtčače
38.	403039	GASILSKI DOM VRH PRI VIŠNJI GORI	Vrh pri Višnji Gori 2	Vrh pri Višnji Gori, Leskovec, Gorenje Brezovo, Kamno Brdo, Sela pri Višnji Gori
39.	403040	KULTURNI DOM ŠENTVID I.	Šentvid pri Stični 70	Šentvid pri Stični, Pristavlja vas, Griže, Petrušnja vas
40.	403041	KULTURNI DOM ŠENTVID II.	Šentvid pri Stični 70	Velike Češnjice, Male Češnjice, Veliki Kal, Mali Kal, Šentpavel na Dolenjskem, Zaboršt pri Šentvidu, Glogovica, Velike Pece, Artiža vas, Radohova vas, Grm, Selo pri Radohovi vasi
41.	403043	GASILSKI DOM DOB	Dob 8	Dob pri Šentvidu, Breg pri Dobu, Pokojnica, Škoflje, Boga vas, Podboršt, Sela pri Dobu, Rdeči Kal, Sad, Male Pece
42.	403044	GASILSKI DOM HRASTOV DOL	Hrastov Dol 20	Hrastov Dol, Trnovica, Lučarjev Kal
43.	403045	DOM KRAJANOV TEMENICA	Temenica 2 A	Temenica, Čagošče, Dolenja vas pri Temenici, Praproče pri Temenici, Pungert, Videm pri Temenici, Bukovica, Šentjurje, Bratnice, Breg pri Temenici, Male Dole pri Temenici, Velike Dole pri Temenici
44.	403046	KULTURNI DOM AMBRUS	Ambrus 56	Ambrus, Kamni Vrh pri Ambrusu, Kal, Primča vas, Višnje, Bakrc, Brezovi Dol
45.	403047	GASILSKI DOM ZAGRADEC	Zagradec 1 I	Zagradec, Fužina, Malo Globoko, Male Rebrce, Velike Rebrce, Breg pri Zagradcu, Grintovec, Dečja vas pri Zagradcu, Kuželjevec, Češnjice pri Zagradcu, Tolčane, Valična vas, Marinča vas, Veliko Globoko, Gabrovka pri Zagradcu, Kitni Vrh
46.	403048	DRUŽBENI CENTER KRKA	Krka I d	Krka, Gradiček, Ravni Dol, Podbukovje, Laze nad Krko, Veliki Korinj, Mali Korinj, Krška vas, Znojile pri Krki, Trebnja Gorica, Gabrovčec, Velike Lese, Male Lese

II.

Okrajna volilna komisija Grosuplje določa tudi posebna volišča, in sicer:

- Volišče št. **901 za predčasno glasovanje** dne 1., 2. in 3. 6. 2010 s sedežem na Upravni enoti Grosuplje, Taborska cesta 1, Grosuplje v I. nadstropju,
- volišče, **dostopno invalidom - št. volišča 950** s sedežem: DRUŽBENI DOM GROSUPLJE, Taborska cesta 1, Grosuplje,
- **volišče št. 970 – OMNIA** za volivce, ki nimajo stalnega prebivališča na območju okraja, in sicer s sedežem na Upravni enoti Grosuplje, Taborska cesta 1, Grosuplje v I. nadstropju.

III.

Ta sklep se posreduje Upravni enoti Grosuplje, Državni volilni komisiji in objavi v lokalnih časopisih.

Katarina Marolt-Kuret, univ. dipl. prav.
PREDSEDNICA OKRAJNE VOLILNE KOMISIJE GROSUPLJE

Dogodki v KS Metnaja

V KS Metnaja se je v minulem mesecu zopet veliko dogajalo. Tudi ta del naše občine se je aktivno vključil v vseslovensko čistilno akcijo 17. aprila. Predstavniki sveta krajevne skupnosti so poskrbeli za organizacijo čiščenja v svoji vasi, celoten potek akcije pa sta koordinirala predsednik KS Bojan Zajc in podpredsednik Anton Grčman. V akciji so bili posebej pozorni na čiščenje območja vodnih zajetij, zlasti v Kačnah in Stiškem potoku. Odpadke so zbirali na treh lokacijah, v Mekinjah, na Pristavi in Goričici. Odpeljali so pet tovornjakov odpadkov, v tednu po akciji pa še enega.

Organizatorji akcije po nekaterih avtomobilskih školjках sodijo, da odpadki v njihovo krajevno skupnost zaidejo sem tudi od drugod; bodisi iz sosednje občine Šmarno bodisi od drugod.

2. maja pa je bilo v Metnaju še posebej slovesno, saj je stiški župnik Maksimilijan File daroval Florijanovo mašo za gasilce iz t. i. gasilskega sektorja Stična. Poleg domačih gasilcev iz PGD Metnaja so sodelovali še ga-

silci iz PGD Stična, Ivančna Gorica in Muljava. Vseh gasilcev je bilo preko petdeset, domače gasilce pa je še posebej razveselilo, da je bila nabirka pri maši namenjena potrebam njihovega društva.

Samo teden dni kasneje pa je metnajska krajevna skupnost zopet zajel val adrenalina ob drznih avtomobilističnih vožnjah. Našo občino je ponovno obiskal tradicionalni Rally Saturnus,

ki je ob ceste, kjer je potekala proga, privabil veliko gledalcev. Poudariti je potrebno, da so se v organizacijo relija vključili tudi domači gasilci, enako kot tudi na območju Višnje Gore, kjer je prav tako potekala ena od etap relija. Gasilci so svoje delo na dirki dobro opravljali, sedaj vse seveda najbolj zanima, kdaj bodo spet urejene vse cestne bankine. Po zagotovilih organizatorjev naj bi se to zgodilo prav kmalu.

Matej Šteh

Novi doktor naravoslovne znanosti

Matjaž pred številnim avditorijem in strokovno komisijo razlaga skrivnostne odnose med delci materije, iz katerih izhajajo uporabne lastnosti.

Veliko nas je, ki poznamo pridnega in bistrega, a hkrati skromnega fanta Matjaža Koželja iz Hočevja. Ta fant bo poslej k svojemu imenu in priimku lahko dodajal naziv doktorja znanosti. Matjaž je namreč 14. maja na Fakulteti za kemijo in kemijsko tehnologijo Univerze v Ljubljani uspešno zagovarjal doktorsko disertacijo. Razprava je imela naslov Sinteza substituiranih trialkoksisilanov za pripravo materialov po sol-gel postopkih. Že iz naslova vidimo, da tvarina ni mačji kašelj in da zahteva veliko mero razuma, znanja in vztrajnosti. Vse te lastnosti je Matjaž kazal že v osnovni šoli in jih potem še dodatno razvijal na višjih stopnjah študija. Novopečeni doktor znanosti je zaposlen na Kemijskem inštitutu v Ljubljani. Tam je ob sodelovanju kolegov razvil že več praktičnih postopkov v proizvodni tehnologiji, za katere se zanimajo tudi tuje institucije. Njegova odkritja in izboljšave se večinoma nanašajo na zaščito manj odpornih materialov in na racionalni prenos toplotne energije. Segajo torej na gospodarsko in naravovarstveno področje. Verjamem, da Matjaž tu še ni rekel zadnje besede. Doktorske disertacije iz naravoslovja so na našem območju redke, zato ima njegov uspeh v naših očeh še posebno vrednost. Za vse našete dosežke Matjažu Koželju, novemu doktorju znanosti, iskreno čestitam. Čestitke tudi njegovim domačim v Hočevju.

Leopold Sever

V naši sredi imamo še enega uspešnega raziskovalca v naravoslovju, Boštjana Genorija iz Stične. Boštjan je že lansko leto uspešno zagovarjal doktorsko disertacijo z naslovom Funkcionalizacije elektroaktivnih materialov z organskimi molekulami. Ker je šel tedaj dogodek mimo nas, ob tej priložnosti tudi Boštjanu čestitamo za znanstveni dosežek. Oba nekdanja učenca, Boštjana in Tomaža, že iz osnovnošolskih časov prištevam med moje najboljše prijatelje.

Kmetijska zadruga Stična

Kmetijsko tehnične trgovine:
 Železnina Zagradec (01 788 80 32)
 Železnina Radohova vas (01 788 76 28)
 Kmetijsko-vrtni center v Ivančni Gorici (01 788 76 24)

POLEG DRUGEGA KMETIJSKEGA REPROMATERIALA NUDIJO:

NAJUGODNEJŠA KVALITETNA OLJA ZA KMETIJSKO, GRADBENO IN DRUGO MEHANIZACIJO
 proizvajalca z dolgoletno tradicijo **MODRIČA OIL**

OLJE MOTORNO MAXIMA 15W-40 10L: 22,90 evros
OLJE TRAKTOL M-85 10L: 23,90 evros
OLJE HIDRAVLIČNO HD-46 10L: 22,90 evros

OBVESTILO REJCEM ŽIVINE

Vsem rejcem, ki ste živino oddali v Kmetijsko zadrugo Stična, smo poslali »periodično pooblastilo«.

Prosimo, da podpisanega čim prej pošljete nazaj na sedež KZ Stična. Pooblastilo potrebujemo za uveljavljanje zahtevkov za posebno premijo za bike in vole za leto 2010.

EKOFLAM

OGREVALNA TEHNIKA

PELETNI KOTLI

DVOKURIŠČNI KOTLI

SOLARNI SETI
 za ogrevanje sanitarne vode ali pomoč pri ogrevanju objektov

- KLIMATSKE NAPRAVE
- VODOVOD
- OGREVANJE

Šentvid pri Stični 103, E-mail: ekoflam@gmail.com
 GSM: 041/626-146, Telefon: 01/7878 283

Nov izziv PGD Ivančna Gorica

Prostovoljno gasilsko društvo Ivančna Gorica s sedežem na Malem Hudem s svojo kar šestdesetletno tradicijo nadaljuje delo v okviru svojih zmožnosti.

V društvu imamo 76 mladih gasilcev, ki so naš ponos in upanje, da se bo naše delo nadaljevalo.

Želimo si, da bi se število mladih še povečalo, zato vabljeni vsi, ki želite delati s pravim gasilskim orodjem in postati gasilec ali gasilka, da se nam pridružite. Trenutno se ekipa pionirk pripravlja na državno gasilsko tekmovanje, ki bo 5. 6. 2010 v Lipovcih (Beltinci). Vsi se trudimo in želimo, da ekipa doseže dober rezultat, v konkurenci sodeluje kar 51 ekip.

Naše društvo pa se je že pred leti odločilo, da si bo priskrbelo sodobnejše gasilsko vozilo. Prav to se dogaja v tem mesecu. Letos načrtujemo, da bomo vozilo nadgradili še s podvozjem. To vozilo bo bolj uspešno pri intervencijah, saj vsebuje opremo, ki je za to potrebna.

Nakup sodobnega gasilnega vozila je za naše društvo zelo velik izziv, saj je seveda vse povezano z velikimi finančnimi sredstvi. Vozilo naj bi stalo predvidoma več kot 200 tisoč evrov. Da bi zbrali tako velika sredstva, se trudijo člani našega društva, predvsem pa člani upravnega odbora. Računamo tudi na pomoč Gasilske zveze Ivančna Gorica, občine, posameznih delovnih organizacij, predvsem pa na vas krajanje, da s svojim prispevkom pripomorete k nakupu tega vozila.

V ta namen bo gasilsko društvo 19. junija 2010 organiziralo veliko vrtno veselico, pred veselico pa bo že sedemnajsto tekmovanje gasilk in gasilcev. Vsa sredstva, zbrana na veselici, bomo namenili izključno nakupu novega vozila. Zato vas povabimo že danes, da združite koristno s prijetnim in da na ta način pomagate zbrati sredstva za novo vozilo, ki bo ponos kraju in vsakemu izmed nas.

Poveljnik PGD Ivančna Gorica
Marjan Knez

Gasilska vaja PGD Stična in PGD Ivančna Gorica

V torek, 27. 4. 2010, se je ob 16. uri pred uvozom v podjetje Traig v Ivančni Gorici odvijala gasilska reševalna vaja. Sodelovali so člani PGD Stična in PGD Ivančna Gorica ter enota nujne medicinske pomoči (NMP) iz Reševalne postaje Ljubljana.

Gasilska vaja je tokrat potekala ob simulaciji prometne nesreče med osebnim in tovornim vozilom ter posredovanjem gasilcev v njej. Pri tovornih vozilih, ki prevažajo goriva, obstaja v primeru nesreče velika nevarnost vžiga, zato so gasilci omenjenih gasilskih društev z natančnim načrtom urili svojo pripravljenost za pravilno, hitro in učinkovito posredovanje pri tovrstnih prometnih nesrečah.

V takšnih nesrečah je izredno pomemben odzivni čas – torej čas od prejema poziva do prihoda gasilcev na mesto nesreče. Gasilci PGD Stična imajo opremo za izrez ponesrečenca iz vozila, zato so vadili tudi reševanje iz vozila.

Seveda je po končani vaji sledila njena natančna analiza. Čeprav je šlo za vajo, so vsi udeleženci dokazali svojo strokovnost, učinkovitost in pravilno presojo. Ob koncu pa je vendarle prevladala želja, da bi bilo takšno posredovanje potrebno čim manjkrat.

Matej Šteh

Florjanova maša v Češnjicah

Šentviški gasilci že vrsto let pripravijo ob godu svojega zavetnika svetega Florjana Florjanovo mašo. Letos jo je župnik Jože Grebenc daroval v podružnični cerkvi svete Ane v Velikih Češnjicah. Pri maši na prostem je sodelovala godba iz Vodice, pel pa je Moški pevski zbor Prijatelji.

Slovesen sprevod več kot 100 gasilcev, s kipom svetega Florjana na čelu, se je 2. maja dopoldne začel pri Jerumovi kapelici in se vzpel proti cerkvi. Sodelovali so gasilci iz Doba, Hrastovega Dola, Šentvida, Radohove vasi, Temenice in Sobrač. Praznične uniforme in čelade, gasilski prapori in pesem so dali sicer bolj hladni nedelji pridihi posebne zaveze.

Gasilci so tisti, ki so s svojo prostovoljno pomočjo nepogrešljivi sopotniki naših življenj. Zato je njihova

počastitev zavetnika svetega Florjana vsako leto hkrati zahvala in priprošnja za varstvo pred ognjem in nesrečami vseh vrst.

Seveda je bilo po maši tudi letos veselo, za slastne domače dobrote pa so zopet poskrbele pridne gospodinje.

Matej Šteh

Palaca Sprostitve
KOZMETIČNI SALON

MON - PET : 9 - 20h
SOB : 8 - 13h

NAHAJAMO SE V STAVBI
ZA LEKARNO V
IVANČNI GORICI

051 627 427 ali 01/786 92 57

NAVLAŽITE KOŽO PRED POLETJEM !

**SPECIALNA NEGA OBRAZA
BAMBUS in LOTUSOV CVET**

REDNA CENA: 50 € AKCIJA: **39 €**

TRAJANJE AKCIJE: 31.05. - 12.06.2010

www.palaca-sprostitve.si e-mail: salon@palaca.si

MIG-IT
Mitja Gabrovec s.p.
računalniške, glasbene in svetovne storitve

PROBLEMI Z RAČUNALNIKOM?

POKLIČITE: 041 658 802
POPOLNO DELOVANJE VAŠEGA RAČUNALNIKA!

KMETIJA ZUPANČIČ
ZUPANČIČ VIDA
Vrh 19
1294 VIŠNJA GORA

**DOMAČE, SLADKE
JAGODE**

TEL: (01) 788 42 90
GSM: 031 555 058

Prvo pomladansko »kurbljanje« starodobnikov na Lučarjevem Kalu

Vsi ljubitelji starodobnih vozil vsako leto nestrpnost pričakujejo prve lepe spomladanske dneve, da lahko svoje jeklene konjičke prebudijo iz zimskega spanja in se popeljejo na izlete po prebujajoči se naravi. To je priložnost za prikaz obnovitvenih dosežkov preteklega zime in preveritev kakovosti izvedenih del na starodobnikih. Seveda pa prebujanje po dolgi zimi zahteva pravi pristop in svoj čas in tako je letos prav s tem namenom organizirano prvo pomladansko ugrevanje starodobnikov na Lučarjevem Kalu. Organizacije sta se družno lotila Klub ljubiteljev klasičnih in športnih vozil Codelli iz Ljubljane, ki letos praznuje 20-letnico svojega delovanja, in TD Grča z Lučarjevega Kala, ki je tako v bogato paleto prireditev, ki jih vsako leto organizira, dodala še en zanimiv dogodek. Klub Codelli nosi ime po baronu Antonu Codelliju, ki je v Slovenijo (Ljubljano) z Dunaja pripeljal prvi avtomobil. Klub je eden najstarejših klubov ljubiteljev starodobnikov v Sloveniji.

Prireditev se je odvijala v soboto, 17. aprila 2010, v popoldanskih urah pri koči Turističnega društva Grča. Vreme

je šlo na roko prirediteljem in udeležencem, saj je bilo lepo sončno vreme brez nevarnosti dežja in z ravno pravnimi temperaturami, kar si lastniki starih lepotcev najbolj želijo. Pokrajina je na našem koncu kot ustvarjena za počasna križarjenja s starodobniki po ozkih podeželskih cestah, kraji pa ponujajo mnogo naravnih in kulturnih znamenitosti, da se takšna vožnja dopolni v prijeten izlet. Prireditev je bila namenjena predvsem srečanju in tako ni bilo pripravljene posebne promocijske vožnje. Vsak si je lahko sam

izbral željam in zmogljivostim svojega vozila primerno turo. Seveda pa k srečanju sodi tudi obvezen prigrizek z žara in pripadajoča osvežitev po narni vožnji, pa ustrezna glasbena kulisa, primerna letom prisotnih jeklenih konjičkov, za kar znajo vedno odlično poskrbeti člani TD Grča. Kljub strahu, da bo zaradi napovedi množičnega prihoda starodobnikov zmanjkalo prostora pred kočjo, je ostalo dovolj prostora za vse udeležence in njihove lepotce, pa še za družabno igro metanja gume na kol, v kateri so prva tri mesta zasedli domačini.

Glede na to, da je bila prireditev tokrat organizirana prvič, je bila udeležba dobra in tudi starodobniki so bili častitljivih starosti. Najstarejše vozilo je bil motocikel DKW nemške izdelave iz leta 1932, najstarejši avtomobil pa francoski Citroen iz leta 1949. Naše srečanje je bilo uspešno, saj so vsa vozila domov prišla brez pomoči vlečne službe. Tako udeleženci kot tudi organizatorji in obiskovalci pa smo se strinjali, da nam je takšna prireditev všeč in da jo bomo zopet organizirali naslednje leto.

Jurij Curk

Konjerejsko društvo v akciji Očistimo Slovenijo

Tudi člani Konjerejskega društva Radohova vas smo se vključili v akcijo Očistimo Slovenijo. V soboto, 17. aprila, se je 15 članov zbralo pri gasilskem domu v Dobu, kjer je bilo zbirališče vseh društev KS Dob. Seveda smo člani imeli za odvoz zbranih odpadkov konjsko vprego in traktorsko prikolico. Po dogovoru smo se odpravili v gozd, ki leži v neposredni bližini cestninske postaje v Dobu. Očistili smo teren ob gozdni poti, ki pelje do cerkve sv. Lamberta v Malih Pecah. Z odpadki smo napolnili voz s konjsko opremo in traktorsko prikolico. Napolnjeni voz smo odpeljali na zbirno mesto, na letališče v Šentvidu

pri Stični, prikolico pa na zbirno mesto KS Dob. Po zaključku akcije smo se udeležili skupne malice v KS Dob z

dobrimi občutki, da smo tudi mi prispevali k čistejši Sloveniji.

Milan Vrhovec

Mali oglas

Iščemo žensko za pomoč v gospodinjstvu. Imela bo možnost bivanja pri nas. Interesentke pokličite na tel. 031 889 237.

Računovodske storitve

Saša Hrovat, s. p.
Muljava 36 d, Ivančna Gorica
Strokovno, ažurno in po ugodnih cenah vodimo poslovne knjige za podjetja in samostojne podjetnike.
Tel: 041 747 866
e-pošta: sasa.hrovat@siol.net

Markiranje gozdne poti Lučarjev Kal-Ivančna Gorica

Člani Turističnega društva Grča iz Lučarjevega Kala obveščamo vse ljubitelje pohodništva, da smo množici pohodniških poti v občini Ivančna Gorica dodali svojo. Pot je nastala kot dodatna ponudba našega turističnega društva, saj se zavedamo, da nas vsakdanji hitri tempo življenja sili v aktivno preživljanje prostega časa v naravi. Odločili smo se za hojo, ki je najbolj naravna oblika gibanja, v zadnjem času pa tudi zelo priljubljena oblika rekreacije in druženja ljudi, ki je tudi finančno dosegljiva prav vsem, ki jih to veseli.

Omenjena pot je označena s planinskimi rdeče-belimi markacijami, poteka po lepo prehodnih gozdnih poteh, prične pa se pri koči na Lučarjevem Kalu ali pri nadvozu nad ivanško obvoznico. V obe smeri poteka skozi nekdanji lesom bogati Bojanski boršč, kjer stoji Lavričeva lovska kočja in obeležje 2. grupi odredov. Dolga je slabo uro in pol, odvisno seveda od posameznika ali skupine. Ivančani vas torej pričakujemo na Lučarjevem Kalu.

Za TD Grča zapisala
Branka Kastelic

Turistično društvo GRČA z Lučarjevega Kala
vas vabi na

TEKMOVANJE KOSCEV, ki bo v nedeljo, 13. junija 2010, s pričetkom ob 13. uri.

Po tekmovanju bo veselica z ansamblom Naš ta mlad.
Za vse dodatne informacije je na voljo Marija na tel. št. 041 367 335.

Vljudno vabljeni.

Pravilnik za tekmovanje v košnji s koso

1. Tekmovalci kosi na parceli, ki mu jo določi žreb. Parcela je velika 3 x 8 m. Kosa mora biti normalne velikosti, vendar rezilo ne sme biti daljše od 90 cm.

2. Tekmovalci kosijo »v skončnik«, kar pomeni, da kosijo v obe smeri.

3. Štarta se z dvignjeno koso na znak predsednika komisije.

4. Tekmovalci konča košnjo ob številki parcele z dvignjeno koso.

5. Kosca ocenjuje tričlanska komisija. Ocenjujeta se čas in kvaliteta, in sicer:
a. najhitrejši kosci v svoji kategoriji dobi 15 točk. Za čase, daljše od treh minut, pa dobi kosci 1 točko. Ostale se razporedi proporcionalno glede na čas. Za čas lahko dobi kosci največ 15 in najmanj 1 točko.

b. komisija ocenjuje tudi kvaliteto košnje, in sicer:

- poravnava 1-5 točk
- enakost rezi 1-5 točk
- čistost rezi 1-5 točk

Za kvaliteto lahko dobi kosci v svoji kategoriji največ 15 in najmanj 3 točke. Največje število točk za čas in kvaliteto je 30 in najmanjše število 4 točk.

6. Tekmuje se v naslednjih kategorijah:

- a. moški: do 40 let, od 40 do 60 let, nad 60 let
- b. ženske do 50 let, nad 50 let
- c. ekipe: moška, ženska

7. Tekmuje se lahko posamezno in ekipno. Ekipe šteje tri člane, člani so vnaprej določeni.

8. Štartnina znaša 10 evrov na kosca.

9. Organizator si pridružuje pravico do spremembe pravilnika za košnjo.

TD GRČA Lučarjev Kal

SITIK d.o.o., Stična 17, 1295 Ivančna Gorica

SAMOSTANSKA VRTNARIJA Stična ČISTIMO RASTLINJAKE od 7. 6. - 11. 6. 2010

KUPON za 20% popust

Popusti se med seboj ne seštevajo.
Veljavnost kupona od 7. 6. - 11. 6. 2010!

Delovni čas:
pon.-pet. od 8. - 18. ure,
sobota od 8. - 12. ure, nedelja zaprto

Kolesarsko društvo Grosuplje letos že dvanajstič organizira

KOLESARSKI MARATON TREH OBČIN – GROSUPLJE, DOBREPOLJE, IVANČNA GORICA 6. junija 2010

Udeleženci 12. maratona lahko izbirajo med tremi asfaltiranimi progami; četrto, ki je delno makadamska, ter gorsko kolesarsko proggo:

- **92-kilometrski proga** je namenjena dobro pripravljenim rekreativcem, saj je razgiban teren otežen še z vzponom na 600-metrski Korinj;
- **80-kilometrski trasa** bo potekala po isti proggi, le brez vzpona na Korinj;
- **56-kilometrski proga;**
- **25-kilometrski proga** je namenjena družinam, slabše pripravljenim in predvsem tistim kolesarjem, ki želijo uživati v neokrnjeni naravi.
- **gorska kolesarska proga**, ki bo potekala po okoliških hribih, je dolga **30 km z 900 višinskimi metri** vzpona. Najvišja točka je Molnik s 582 m. Proga je primerna samo za gorska kolesa.

ŠTARTNINE: Štart in cilj vseh prog bo pri športni dvorani Brinje v Grosuplju. Prijave bodo možne od 7.30 ure naprej na štartnem prostoru. Štartnina znaša **15 evrov**. Za mladino do petnajstega leta znaša **10 evrov**, vendar se maratona lahko udeležijo samo v spremstvu odrasle osebe. Štartnina za skupine z več kot desetimi prijavljenimi udeleženci znaša **12 evrov**, kar velja tudi za imetnike olimpijske kartice in člane Kluba Polet. Vračilo štartne številke je pogoj za prevzem darila na cilju.

Štart bo ob 9. uri, petnajst minut kasneje pa za udeležence družinskega maratona in MTB-kolesarje. Udeležencem s plačano štartnino bodo ob progah na voljo okrepčila, potujoče servisne delavnice in druga spremljevalna vozila. Na križiščih bo poskrbljeno za usmerjanje kolesarjev.

Maraton bo potekal med običajnim prometom, zato bodo morali udeleženci upoštevati cestnoprometne predpise, navodila in opozorila organizatorja. Udeleženci bodo vozili na lastno odgovornost. Nekateri spusti so zelo strmi, zato bo potrebno hitrost vožnje prilagajati razmeram na cesti. Posebna pozornost bo potrebna pri vključevanju na prednostne ceste. Zato se otroci do 15. leta starosti lahko maratona udeležijo samo v spremstvu odrasle osebe, šolske ekipe pa v spremstvu učiteljev ali staršev. Za vse udeležence je obvezna uporaba zaščitne čelade. Organizator ne prevzema odgovornosti za škodo, ki bi jo udeleženci povzročili ali utrpeli.

Na cilju bo vsak udeleženec prejel spominsko darilo in malico, vključen pa bo tudi v žrebanje praktičnih nagrad – glavna nagrada je kolesarski GARMIN EDGE 500. Ob proggi bodo na razpolago okrepčila. Najstarejše udeležence in najštevilnejšo skupino bomo nagradili s posebnimi priznanji.

Kolesarsko društvo Grosuplje bo organiziralo tudi rekreativni kolesarski akciji:

- **vzponi na Gradišče pri Stični:** od 4. 4. do 26. 9. 2010, sezonska štartnina 15 evrov, posebna nagrada za 15. in 30. vzpon;
- **vzponi na Peč:** od 4. 4. do 26. 9. 2010, sezonska štartnina 10 evrov.

Spoštovane kolesarke in kolesarji, če je kolo vaš prijatelj, se nam pridružite!

Andraž Čeligoj

Polžki osvojili Matajur

Kljub slabi vremenski napovedi se je v nedeljo, 18. aprila, v Višnji Gori zbralo 32 planincev PD Polž z željo, da bi jo mahnilo na Matajur. Ob šestih zjutraj, ko smo zasedli avtobus, je začelo deževati in z neba je lilo vso pot. Potniki na avtobusu smo postali kar malo slabe volje. Peljali smo se skozi Logatec, Idrijo in malo pred Kobaridom zavili levo do vasi Avsa. Ker je dež ponehaval, se nismo zadrževali dolgo, kaj kmalu smo se odpravili proti Matajurju. Še nežna plohica in vreme se je ustalilo, tako da nismo bili mokri. Šli smo po Slovenski poti čez Idrsko planino in po snegu osvojili vrh Matajurja.

Po počitku smo se spustili po italijanski strani in prišli do vasi Avsa. Preden smo prišli v vas, nas je še malo obsijalo sonce. Po dobrem kosilu na Uncu smo se domov vrnili zadovoljni.

Tina Cipot Mal

S suncem obsijani Romanov pohod

Sobotni praznični 1. maj smo tudi letos izkoristili za rekreacijo na že 18. Romanovem pohodu.

Lepo vreme in tradicija sta pripomogla, da je skoraj rekordno število pohodnikov uživalo na čudoviti krožni poti po stiških hribih. Vzpodbudno je, da smo opazili kar precej mladih. Na etapnih postankih je bilo za pohodnika dobro poskrbljeno z okrepčili, na planinskih točkah pa so pridno zbirali kontrolne žige. Zaključni del se je že tradicionalno odvijal na Lavričevi koči na Gradišču, kjer smo pohodniki pojedli zaslužen malico in se družili tudi ob zvokih harmonike, seveda odločeni, da se zopet vidimo naslednje leto na že 19. Romanovem pohodu.

Roman Tratar, vodnik PZS

Moto klub Fire group organizira motoristično srečanje v petek in soboto, 28. in 29. maja 2010, na letališču v Šentvidu pri Stični.

Zopet je leto naokoli in MK Fire group prireja dva dneva rock glasbe, poimenovana 11. YEARS OF FIRE. V petek bodo nastopile naslednje glasbene skupine: The drinkers, Freeway mashine, The closhers in Zgrešeni primeri.

Soboto bodo zaznamovali Psihomodo pop, Masters of dark fire in Džipsis. Poleg glasbe pa bodo še motoristične igre in spominska vožnja.

Pred desetletji so se odvijale motoristične dirke na Pristavo, zato se bomo tja s člani Old timer kluba Škofljica odpeljali v soboto ob 15.30 uri.

Po vrnitvi s Pristave bodo motoristične igre, seveda ne smemo pozabiti na žejna grla in lačne želodce. Vljudno vabljeni vsi, željni odlične zabave in dobre družbe, saj je vstop prost.

MK Fire group
Zvone Zupančič

Simonka Svetovanje, organizacija in storitve
Simona Zupančič s. p.

PISARNIŠKE STORITVE
"mobilna tajnica"

SVETOVANJE
pisarniško poslovanje

ORGANIZACIJA DOGODKOV
poslovna srečanja
zabave, poroke

LEKTORIRANJE, PREVAJANJE

Gornji Vrh 1 a
1276 Primskovo na Dolenjskem
Tel. 041 542 264, 01 897 50 87
e-mail: info@simonka.si
web: www.simonka.si

SHUŠAJTE IN OBLIKUJTE SVOJE TELO!

Vita Line

OBLIKUJTE SVOJE TELO!

HYPOXI TERAPIJA
KAVITACIJA
POWER PLATE NOVO
SLINDER LIGHT NOVO
AEROBICA
FITNES KABINET
PILATES NOVO
TECAZ/NOHDISKE NOJE
SOLARIJ
PLESNA ŠOLA URSKA

HYPOXI
PILATES
TECAZ/NOHDISKE NOJE

Prihvatite 051/633 440, in se naročite na brezplačni testni obisk.

AVTO KAVŠEK

AVTOKLEPARSTVO
AVTOLIGARSTVO
AVTOMEHANIKA

Stantetova ulica 11, IVANČNA GORICA
tel.: 01 7884 351 - fax: 01 7884 352 - GSM: 051 611 733
email: stane.kavsek@siol.net - URL: www.fiat-kavsek.si

KLIMATSKE NAPRAVE
VULKANIZERSTVO
AVTOOPTIKA

AVTOPRALNICA
AVTOVLEKA

041 611 733

Sodelovanje Društva upokojencev Šentvid pri Stični s knjižnico v Ivančni Gorici

Knjižnica v Ivančni Gorici je leta 2008 tudi Društvu upokojencev Šentvid pri Stični dala možnost, da se včlani med uporabnike knjižnice. Vsake tri mesece knjižničarji iz knjižnice v Ivančni Gorici posredujejo najbolj brana dela za našo starostno skupino. Knjige nam dostavijo tudi v enoto knjižnice v Šentvidu pri Stični, kjer si po njihovem izboru ali lastni želji izposojamo knjige iz zbirke Srebrne niti. Te knjige so po vsebini in tisku primerne za starejšo populacijo.

V knjižnici v Ivančni Gorici potekajo tudi ure pravljic, potopisna predavanja, ure predstavitve knjig ..., kamor smo vedno vabljeni tudi mi. S tem vzbujajo v vas vseživljenjsko učenje. Knjižnici v Ivančni Gorici in Šentvidu pri Stični tako ostajata kulturni prostor, v katerem tudi upokojenci najdemo svoj mir, sproščenost in možnost dobrega vzgleda mlajšim, saj je knjižnica kot socialno središče prijazen prostor za druženje in srečevanje vseh generacij.

Na zasluženem dopustu v Izoli

Pravijo, da je mesec maj eden najlepših mesecev v letu, mi pa smo prepričani, da je lahko takšen prav vsak, če le znamo uživati v drobnih stvareh, ki nas obdajajo. Torej, vzemite si čas zase in se razvajajte!

Tako smo se v začetku maja za letovanje odločili tudi šentviški upokojenci. Hotel Delfin nam je omogočil ponudbo, ki jo je izbral prav za nas. Tam so nas pričakale čiste in urejene sobe s prijaznim osebjem in odlično hrano. Plavalni smo lahko v bazenih z morsko vodo, zjutraj telovadili, na razpolago pa smo imeli tudi računalniško sobo in dnevno časopisje. Organizirali so nam predavanja o zdravem načinu življenja. Lahko smo si ogledali Izolo in Portorož, kar je še popestrilo izbrani program.

Kljub vsakodnevnemu deževju smo imeli zanimiv dopust, saj pravimo: »Kdor nosi zadovoljstvo v srcu, mu za vreme ni mar.«

Za Društvo upokojencev Šentvid pri Stični
Silva Lavrič

DU Ivančna Gorica

V Sarajevo

Na izlet v Bosno smo se odpravili ponoči, potovali smo mimo Zagreba proti Slavonskemu Brodu. Tam smo prečkali mejo med Hrvaško ter Bosno in Hercegovino. Znašli smo se v Republiki srbski ali nekdanji SAO Krajina. Vozili smo se skozi Dervento in Dobo proti Zenici. Opazili smo mnogo požganih in še vedno porušenihiš. Obnavljajo se zelo malo, očitno ni dovolj denarja za to, pomoč pa je tudi premajhna. Nekje na višini Maglaja se je ta slika počasi spreminjala, porušenihiš je bilo čedalje manj, obnovljenih čedalje več. Po ovinkasti cesti smo se počasi pretolkli skozi Visoko do Sarajeva, kamor smo bili namenjeni.

Odpravili smo se na ogled in potep po Baščaršiji, obiskali nekaj ulic s trgovnicami, gostilnami in prodajalnami spominkov. Ogledali smo si tudi saraj oz. hišo bogatejše muslimanske družine, sinagogo od zunaj, pravoslavno cerkev, katoliško cerkev in džamijo. Po tem sprehodu smo se odpeljali z avtobusom na Koševo, si ogledali stadion in dvorano Zetra. Po tem smo se odpeljali še do vojnega tunela, izkopanega pod letališko stezo, imenovanega tudi Tunel, ki ga ni. Tam smo začutili bedo in strahote vojne med bratskimi narodi. Obiskali smo še izvir reke Bosne (Vrelo Bosne), kjer smo imeli prečudovit sprehod pod drevesi, med cvetjem in zelo čisto ter bistro vodo. Po tem lepem dnevu pa smo se odpravili v hotel na večerjo, ples in zabavo.

Zjutraj po zajtrku smo se z avtobusom odpravili proti Mostarju. Ustavili smo se v Jablanici, kjer smo si ogledali muzej ter znameniti zrušeni most čez Neretvo iz druge svetovne vojne. Čez

dobro uro smo že bili v Mostarju. Od frančiškanske cerkve smo se odpravili proti staremu mestu, stari čaršiji. Ogledali smo si uličice in prodajalne, hamam ali turško kopel, kujundžiluk oziroma bazar, krivi most ter stari most, ki je sedaj obnovljen. Po kosilu smo se odpravili proti Medžugorju. Tam so si nekateri ogledali v mesto, drugi stopili v cerkev, nekateri pa odšli na hrib proti križu. Po šesti uri zvečer pa smo se odpeljali proti Dubrovniku in po avtocesti proti domu.

Ko se misel vrne nazaj, ugotavljam, da je bil izlet lep, zanimiv in pester. Ker sem prvič obiskal te kraje, je bila ta popestritev mojega življenja oboga-

tena z neprecenljivo izkušnjo. Videti zgodovinske zgradbe in poslušati o njihovi bogati zgodovini! Ljudje so zelo prijazni in uslužni, želijo pomagati, kolikor morejo. Vendar me še sedaj presune dejstvo, da se skoraj več ne smeji, še nasmehnejo se več ne. Izjemno so resni in iz njihovih obrazov se prebere brezupnost vojne in groze dogodkov med njo. Videli smo veliko obsežnih pokopališč. Ta pomnik spremlja človeka po vsej poti in ostaja v mislih kot opomin na nekaj, kar se ne bi smelo zgoditi.

Zvonimir Zabukovec

PROSTOVOLJNO GASILSKO DRUŠTVO LUČE VABI NA
GASILSKO VEŠELICO
5. junija 2010
ob 20. uri
Na pomoč!

PGD LUČE 1927 - 2010

ZA ZABAVO IN DOBRO GLASBO
BO POSKRBEL ANSAMBEL MODRIJANI.

Kot se za tako prireditev spodobi, bo na vojo ogromno jedade in pijače, še več pa dobre glasbe ter bogat srečotovi Vabjenir

NOVO

**DOSTAVA PLINA
NA DOM**

NOVO

SEDAJ TUDI NA PODROČJU:

**- GROSUPLJE
- VIŠNJA GORA
- IVANČNA GORICA**

030 664 664

(OB NAROČILU PREJMETE DARILO!!!)

DOSTAVA + PRIKLOP + TESNILO

0,80 €

KABLER d.o.o.

POKLIČITE IN DOGOVORILI SE BOMO ZA DOSTAVO NA VAŠ DOM!!!

PRIHRANILI BOSTE NA ČASU IN DENARJU.

IZVAJAMO TUDI KONTROLO in MENJAVO CEVI!!! IMAMO IZKUŠNJE in KVALITETO.
PLAČILO MOŽNO TUDI S PLAČILNIMI KARTICAMI.

Zdravstveno letovanje otrok na Debelem rtiču

Območno združenje Rdečega križa Grosuplje organizira zdravstveno letovanje šolskih otrok, starih od 6 do 15 let, na Debelem rtiču od 28. 7. do 7. 8. 2010.

Število mest je omejeno, zato bodo imeli prednost tisti, ki pogosteje oblevajo, o čemer bomo odločali na osnovi mnenja otrokovega izbranega zdravnika.

Prijavnice za letovanje dobite v šolski svetovalni službi ali na sedežu Območnega združenja Rdečega križa Grosuplje, Taborska 6, Grosuplje, lahko pa vam jo pošljemo tudi po elektronski pošti. V celoti izpolnjene in podpisane prijavnice naj otroci vr-

nejo v šoli ali oddajo na OZRK Grosuplje čim prej, najkasneje pa do 31. 5. 2010.

Ekonomsko ceno letovanja bomo tudi letos poravnali iz sredstev, ki jih bomo v ta namen dobili od Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, iz proračunov vseh treh občin in prispevka staršev. Starši bodo plačali razliko do polne cene, ki znaša 97 evrov.

Otroci, ki jim bo letovanje odobre-

no, bodo dobili na dom položnice od 15. 6. do 25. 6. 2010, prispevek pa bodo starši nakazali do 1. 7. 2010. Za tiste, ki ne bodo upoštevali roka plačila, bomo sklepali, da so odstopili od prijave. Za dodatne informacije smo vam na voljo na tel. (01) 781 16 30 ali 051 380 351 ali na e-naslovu: grosuplje.ozrk@rks.si.

Območno združenje Rdečega križa Grosuplje

Razpis za voditelje in pedagoškega vodjo na zdravstvenem letovanju otrok na Debelem rtiču

Območno združenje Rdečega križa Grosuplje organizira desetdnevno zdravstveno letovanje otrok na Debelem rtiču v času od 28. 7. do 7. 8. 2010. Za vodenje skupin otrok, starih od 6 do 15 let, vabimo k sodelovanju prostovoljce/ke.

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- starost najmanj 20 let
- študentje pedagoške, zdravstvene ali druge smeri
- izkušnje pri delu z otroki
- znanje osnovnih plavalnih veščin

Pisne prijave zbiramo do 10. 6. 2010 na naslovu Območno združenje Rdečega križa Grosuplje, Taborska 6, 1290 Grosuplje, e-pošta: grosuplje.ozrk@rks.si, dodatne informacije pa na tel. št. 781 16 30 ali 051 380 351.

Zahvala

Območno združenje Rdečega križa Grosuplje se zahvaljuje vsem krvodajalcem, ki ste se odzvali vabilu in s svojo krvjo pomagali neznanemu bolniku ali ponesrečencu. Krvodajalske akcije se je udeležilo v Grosupljem 161 krvodajalcev, v Ivančni Gorici 124 in v Šentvidu pri Stični 71 krvodajalcev, skupaj 356.

Zahvaljujemo se vodstvom Osnovne šole Louisa Adamiča Grosuplje, Srednje šole Josipa Jurčiča Ivančna Gorica in Osnovne šole Ferda Vesela Šentvid pri Stični, da ste nam nudili prostore za izvedbo krvodajalske akcije, ter vsem prostovoljcem, ki ste pri pripravi in izvedbi pomagali. Hvala v imenu tistih, ki ste jim s svojo krvjo rešili življenje!

Sekretarka OZRK Grosuplje Anica Smrekar
Predsednik OZRK Grosuplje Franc Horvat

Krvodajalska akcija v Ivančni Gorici

V sredo, 28. aprila, je v Grosupljem, Šentvidu pri Stični in Ivančni Gorici potekala krvodajalska akcija, ki jo vsako pomlad organizira OZRK Grosuplje. Do sedaj so bile vse akcije zelo uspešne, kljub težavam, ki jih imajo krvodajalci z delodajalci. V naši občini takšnih težav trenutno še ni.

Letos je akcija potekala ob pomoči prizadevnih članic KORK Ivančna Gorica na novi lokaciji v srednji šoli Josipa Jurčiča med prvomajskimi prazniki, ko so dijaki in profesorji uživali zaslužene počitnice. Dvorana kulturnega doma v Ivančni Gorici ni več ustrezala standardom, zato je bil sprejet sklep o spremembi prostorov. Čeprav je bilo kar nekaj pomislekov glede novih prostorov, zlasti zaradi težav z dovozom, čiščenjem, ogrevanjem po potrebi, se je vse zelo lepo uredilo na zadovoljstvo krvodajalcev, osebja Zavoda za transfuzijo in prostovoljk Rdečega križa Ivančna Gorica. Akcije se je udeležilo 124 krvodajalcev, kar je naše povprečje.

V imenu vseh, ki potrebujejo to nezamenljivo tekočino za življenje, in v imenu KORK Ivančna

Gorica se vsem krvodajalcem iz srca zahvaljujemo.

Obvestilo občankam in občanom Ivančne Gorice

Vse občanke in občane Ivančne Gorice obveščamo, da bo Krajevni odbor Rdečega križa Ivančna Gorica začel delovati v prostorih kulturnega doma v Ivančni Gorici. Delovanje krajevnega odbora bo ostalo nespremenjeno. Uradne ure bomo objavili naknadno.

Nove kontaktne telefonske številke so: Renata 041 800 210 in Stanka 031 484 187. Vsi, ki ste pomoči potrebni, se nam javite. Anonimnost je zagotovljena. Ob tej priložnosti vabimo vse, ki so pripravljeni pomagati ljudem v stiski, da se nam pridružijo.

UO KORK Ivančna Gorica

Zahvala

Krajevna organizacija Rdečega križa Ivančna Gorica se zahvaljuje občini Ivančna Gorica in županu Jerneju Lampretu za pomoč pri pridobitvi prostorov za našo dejavnost. Ob tej priložnosti se zahvaljujemo tudi PGD Ivančna Gorica in članu društva Mateju Zupančiču za prevoz in pomoč pri dostavi prehrabnih paketov ter pisarniškega pohištva v nove prostore. Zahvaljujemo se tudi prijaznim gospodarjem Mirku in Igorju, ki sta poskrbela, da imajo naši novi prostori elektriko in varnostno ključavnico.

Vsem še enkrat hvala.

UO KORK Ivančna Gorica
Stanka Pajk

Društvo delovnih invalidov Grosuplje

obvešča in vabi k programom druženja in programom za ohranjanje zdravja

- 19. 6. 2010: srečanje invalidov Dolenjske in Bele krajine v Metliki – 26 evrov
- 20. 6. 2010 do 27. 6. 2010: letovanje v Žusterni, Koper – 235 evrov
- 15. 7. 2010: kopalni dan Izola in Milje – tudi za težje invalide, ki potrebujejo pomoč ali spremstvo – 15 evrov
- 7. 8. 2010: planinski dan invalidov na Kope – 26 evrov
- 4. 9. 2010 do 11. 9. 2010: letovanje, Mali Lošinj – od 165 evrov do 210 evrov

Vse informacije in prijave v pisarni društva ali na telefon 041 799 998.

K vsem našim programom vabljeni tudi tisti, ki niste člani društva.

Socialna komisija

www.fitmanija.si

Fit manija Tina Kozelj s.p., Ivančna Gorica

NOVO !!! POLETNI PLESNI TEČAJI ☺

- **BOLLYWOOD** (indijsko-hollywoodski stil, skupinsko za vse starosti) :
tor, čet & pet : 6., 8. in 9. julij, 19.30 - 21h
- **ORIENTALSKI PLES** : 13., 15. in 16. julij, 19.30 - 21h
- **SALSA v paru** : 20., 22. in 24. julij, 20h - 21.30h
- **DRUŽABNI PLES** (standardni & latinsko-ameriški) : 18.30 - 20h
+ nadaljevanje : družabni & salsa še 27., 29. in 30. julij

PRIJAVE : mail, telefon ali Facebook !

VADBE tudi junij + julij & avgust, Iv. Gorica :

AEROBIKA : pon 19.30h & sre 20h

PILATES : sre 19h

VEČ INFO :
(041) 234 - 925

Število prostih mest je omejeno, pohitite z vpisom!
POPUSTI za zgodnje prijave ☺

AŽUR

NEPREMIČNINE, DELNICE, SKLADI, MENJALNICA

Kolodvorska cesta 2 Grosuplje

/ 01 7860 880 / 01 7860 881 = +386(0)31 610 644 / azur@siol.net

www.azur-nepremicnine.si

Nudimo vam:

strokovno posredovanje pri prodaji, nakupu, menjavi, oddaji ali najemu nepremičnin

pripravo pogodb in drugih listin, pridobivanje potrebnih dokumentov, sestavo predloga za vpis v zemljiško knjigo

brezplačne ogledne in oglaševalne na naših spletnih straneh ter ocenitev tržne vrednosti vaše nepremičnine

Pri nas lahko opravite prav vse v zvezi z nepremičninskimi posli.

VARNO, ZANESLJIVO, STROKOVNO

Knjižnica Ivančna Gorica

Enota Ivančna Gorica

Cesta II. grupe odredov 17
1295 Ivančna Gorica
tel. št.: 787 81 21
sikivancna@gro.sik.si

KRAJEVNE KNJIŽNICE

Četrtekovi popoldnevi so namenjeni njihovi odprtosti, in sicer:
Višnja Gora: od 13. do 15. ure (788 45 88)
Stična: od 13. do 15. ure (051 236 436)
Šentvid: od 16. do 18. ure (051 236 436)
Krka: od 16. do 18. ure (780 20 91)

Teden stripa v okviru Festivala urbano

Knjižnica bo v sodelovanju z JSKD OI Ivančna Gorica, v okviru Festivala urbano, pripravila teden stripa. Zaključil se je namreč natečaj za najboljši kratki strip in 11. junija bo v knjižnici razglasitev najboljših. Mladi ustvarjalci se bodo srečali z izkušenimi ustvarjalci stripov iz StripArtnice. V knjižnici bo prav tako na ogled razstava del z natečaja. Stripe bomo ta teden naravnost oboževali, brali – se skratka spomnili na njih kot na poseben, zabaven, umetniški, alternativni del kulture.

Če želite, lahko svoje starejše stripe podarite tudi knjižnici in delite svojo mladost še s kakšno generacijo ☺. Info: 787 81 21

Knjižničar pri vas – v krajevnih knjižnicah

Akcija Knjižničar pri vas se bo letos pričela takoj po zaključku šole. Tudi letos bo potekala v vseh izposojevališčih, in sicer:

VIŠNJA GORA in KRKA: ponedeljek in torek, 28. in 29. junija 2010, od 11. do 18. ure.

STIČNA in ŠENTVID PRI STIČNI: sreda in četrtek, 30. junij in 1. julij, od 11. do 18. ure.

V tem času si lahko izposodite gradiva po mili volji in ga imate brez zamudnine čez vse počitnice do septembra, ko se knjižnice spet odprejo ob četrtekih.

Čeprav so to manjše knjižnice, se vedno najde kaj zanimivega branja. Na voljo je tudi precej otroških knjig, ki lahko popestrijo počitniški čas.

Če si želite kaj posebnega »za na plažo«, nas pokličite kak dan pred akcijo.

Z najmlajšimi ob pravlji v knjižnici v Višnji Gori

Saj nimam časa za branje

20. maja se je z novo slikanico z naslovom Saj nimam časa najmlajšim na uri pravljic predstavila pisateljica Irma Jančar. Zgodbica pripoveduje o tem, kako si za tisto, kar nas veseli, vedno lahko najdemo čas. Za branje, znanje, kulturo in osebnostno rast si ga v naši občini vzamemo veliko, saj je v lanskem letu število obiskov knjižnice narastlo že na 51 770, izposodili pa ste si 240 128 enot gradiva. Super.

Palček Bralček ve, da se čas za branje vedno najde.

Knjige za 3 evre

Knjige za vsakogar je enoletni projekt v okviru programa Ljubljana – svetovna prestolnica knjige 2010. V vseh splošnih knjižnicah, tudi v naši, prodajamo kakovostne knjige po 3 evre.

Nagrajeni izdelek Paviljon sanj

Prepoznavne panoje s knjigami za 3 evre boste videli v vseh knjižnicah, tudi v naši.

Paviljon sanj

OŠ Ferda Vesela je sodelovala pri akciji založbe Morfem pri izdelovanju ekoloških izdelkov. V času, ko je potekala akcija Očistimo Slovenijo, ste si lahko v knjižnici ogledali njihovo razstavo. Za najbolj izvirnega je razglašen izdelek z naslovom Paviljon sanj. Čestitamo Poloni Anžlovar in Ajdi Kadunc iz 9. b-razreda in mentorici Jelki Rojec za ustvarjalnost, v knjižnici pa je vedno dovolj knjig tudi za vašo ustvarjalnost. Vabljeni!

Predstavitev zdravstveno – vzgojnega centra v Zdravstvenem domu Ivančna Gorica program CINDI

Kaj je Zdravstvenovzgojni center?

Na hitro lahko odgovorimo, da gre za center, ki se ukvarja z zdravstveno vzgojo. Prizadeva pa si tudi za promocijo zdravja in preprečevanje bolezni. Aktivnosti centra so usmerjene v izobraževanje, osveščanje in svetovanje o zdravem načinu življenja. Aktivno pomaga posamezniku pri spremembi življenjskega sloga in ohranjanju zdravega načina življenja. Vse to pripomore k zmanjšanju obolevnosti, invalidnosti in umrljivosti zaradi kroničnih nenalezljivih bolezni.

Večina današnjih velikih zdravstvenih problemov, kot so travme, duševne motnje, nalezljive in kronične bolezni, so izrazito povezane z načinom življenja. V naglici današnjega življenja vse bolj pozabljamo na naš organizem. Zdi se nam, da imamo zdravja na pretek. Največkrat je bolezen tista, ki nas spodbudi k razmišljanju in ukrepanju. Naše telo je nekaj čudovitega, prav poseben stroj. Sproti nas opozarja na nepravilno ravnanje. Moramo ga samo znati poslušati. Če želimo izboljšati kakovost življenja, moramo vnesti v naš življenjski slog določene spremembe. Vsak dan sproti moramo skrbeti zase in za svoje zdravje, ne samo takrat, ko pride do bolezni.

Če že razmišljamo o spremembi nezdravega načina življenja, potem je pravi naslov zdravstvenovzgojni center, v katerem delujejo strokovno usposobljeni ljudje, ki vam bodo rade volje pri tem pomagali, če jih poprosite za pomoč.

Leta 2006 se je tudi ZD Ivančna Gorica vključil v preventivno-promocijski program CINDI in nastal je Zdravstvenovzgojni center.

Kaj je program CINDI?

CINDI je mednarodni program, ki od leta 1983 deluje v sklopu Svetovne zdravstvene organizacije in v svoji mreži povezuje 28 držav članic in tri države kandidatke. Slovenija se je v program CINDI vključila leta 1994 in od leta 2000 uspešno razviti mrežo zdravstvenovzgojnih centrov v zdravstvenih domovih po Sloveniji. CINDI SZO v angleščini pomeni The Center for Integration of Natural Disaster Information. Program je namenjen ohranjanju in krepitvi zdravja ter preprečevanju kroničnih nenalezljivih bolezni (diabetes tipa 2, bolezni srca in ožilja, rak, kronične bolezni pljuč, debelost, depresija, anksioznost, osteoporoza ipd.) ter promociji zdravja. Zdravstvenovzgojni center izvaja različne delavnice v okviru programa CINDI, katerih se lahko udeležite in si pridobite nova znanja, ali pa tisto, kar že veste, postavite v neko usklajeno harmonijo.

V Zdravstvenovzgojnem centru se izvajajo krajše in daljše delavnice.

Krajše delavnice potekajo v obliki enkratnih srečanj, daljše delavnice pa trajajo daljše časovno obdobje in vsebujejo več srečanj, na katerih tudi sami aktivno sodelujete.

Kratke delavnice so: Promocija zdravja – zdrav življenjski slog, Dejavniki tveganja in Test hoje na 2 km. Daljše delavnice pa so: Zdrava prehrana, Zdravo hujšanje, Telesna dejavnost za zdravje in Da, opuščam kajenje. Pa si podrobneje poglejmo vsebine posameznih delavnic.

Delavnica Promocija zdravja

Pogovorimo se o osnovnih informacijah spreminjanja življenjskega sloga, o prehrani, o varnem pitju alkohola, telesni dejavnosti, o tem, kako vzdržujemo telesno težo, spregovorimo o kajenju kot dejavniku tveganja, stresu in sprostitvi ...

Delavnica Dejavniki tveganja

Podrobno se seznanimo o krvnem sladkorju, krvnem tlaku in holesterolu. Spregovorimo o posameznih dejavnikih, vrednostih in njihovih vplivih, o tem, kako jih zdravimo oziroma kako ukrepati ob povišanih vrednostih ...

Delavnica Test hoje na dva kilometra

Ocenimo telesno zmogljivost, določimo območje srčnega utripa za varno telesno vadbo, ob večkratni udeležbi spremljamo napredek in individualno svetujemo.

Delavnica Zdrava prehrana

Govori o nezdravi prehrani kot dejavniku tveganja. Podrobno se seznanite z zdravo prehrano, s priporočili, spremembami prehranjevalnih navad in z načinom, kako pri tem vztrajati.

Delavnica Zdravo hujšanje

Zajema aktivno sodelovanje in znanje o prehrani iz prejšnje delavnice o Zdravi prehrani, aktivno telesno dejavnost, informacije in veščine za dobro samopodobo, oceno in spremembo življenjskega sloga udeleženca s 5- do 10-odstotno izgubo telesne teže ter kako to spremembo uspešno obdržati.

Delavnica Telesna dejavnost za zdravje

Namenjena je ugotovitvi stopnje telesne sposobnosti udeleženca, pridobitvi znanja in veščin za ustrezno izvajanje telesne dejavnosti za zdravje v vsakodnevnem življenju.

Delavnica Da, opuščam kajenje

Naučite se zmanjšati število cigaret, se pripraviti na opustitev cigaret, poučite se o tem, kako nadzorovati telesno težo, premagovati stres in ne nazadnje, kako ostati nekadilec.

V ZD Ivančna Gorica smo zopet pričeli z delavnicami programa CINDI, tako da ste **prav lepo vabljeni** vsi, ki si želite obnoviti ali pridobiti nova znanja in veščine za boljše življenje oziroma tisti, ki že imate težave z zdravjem pa si želite izvedeti čim več in si povrniti moči. V mesecu maju in juniju imamo organizirane naslednje kratke delavnice:

1. Zdrav način življenja

TOREK, 1. 6. 2010, ob 8. uri
SREDA, 2. 6. 2010, ob 17. uri
TOREK, 15. 6. 2010, ob 8. uri
SREDA, 16. 6. 2010, ob 17. uri

2. Dejavniki tveganja

TOREK, 25. 5. 2010, ob 8. uri
SREDA, 26. 5. 2010, ob 17. uri
TOREK, 8. 6. 2010, ob 8. uri
SREDA, 9. 6. 2010, ob 17. uri
TOREK, 22. 6. 2010, ob 8. uri
SREDA, 23. 6. 2010, ob 17. uri

Delavnice se izvajajo v sejni sobi Kmetijske zadruge Stična v 2. nadstropju.

Na daljše delavnice vas napotijo vaši osebni zdravniki ali pa pridete na lastno željo. Prijavite se lahko na elektronski naslov: bernarda.horvat@zd-ivg.si s pripisom naslova delavnice, ki jo želite obiskati, ali pa na telefonski številki (01) 781 90 14, sestra Bernarda. Sporočili vam bomo, na katerem terminu se delavnice lahko udeležite.

Za izvedbo delavnic je predpisano minimalno število udeležencev.

Bernarda Horvat, VMS, prof. zdravstvene vzgoje

Z upokojitvijo odhajajo med legende

Z vsako pomladjo prihaja konec šolskega leta. V zbornici profesorji pomlad za pomladjo tehtajo, kaj vse so se dijaki naučili v tekočem šolskem letu. Na naši šoli, na Srednji šoli Josipa Jurčiča v Ivančni Gorici, je bilo tako pomembnih pomladi že šestdeset in nekateri profesorji so zaključevali ocene že 30-krat in več.

Tudi profesorice Staša Glavič, Jožica Lampret in Marija Mencin. Letos junija po dolgih letih ne bodo prijele v roko svinčnika, da bi zaokrožile celoletno šolsko delo svojih dijakov. V zimskih mesecih tega šolskega leta so se odločile, da se upokojijo. Ko so zadnjič zaprle vrata učilnice, so odšle med legende stiške gimnazije.

Drage kolegice Jožica, Marija, Staša! Zelo bogata je vaša prehojena pot: od vedoželjnih gimnazij in uspešnih maturantk stiške gimnazije, diplome kot formalnega dokaza strokovnosti, preko vsakega delovnega dne v razredu, skozi reke dijakov in gore kontrolk, ki so vas klesale, do modrosti zrelih profesoric. Vendar vsak dan ni bil lahak, a tudi nobeden enak prejšnjemu ... V razredu je čas relativen. Znanje in izkušnje, pa predanost pedagoškemu delu so protiutež času in reformam na tehtnici učiteljskega poklica. »Veliko vaših delovnih let je tudi mojih, zato so ta leta vtisnila posebne sledi,« je v teh mesecih rekla marsikateri učitelj v naši zbornici. Tisti, ki smo bili skupaj mnogo let, pa čutimo,

Slovo od kolektiva – odhod med legende

da smo v medsebojnem spoštovanju gradili in oblikovali drug drugega.

Vaše poklicno slovo končujem z mislimi, ki jih boste prepoznale, ker ste jih v zadnjih mesecih izrekle same. Menim, da resnično označujejo vas, vaše delo ter naše sodelovanje in pedagoško poslanstvo: »Od mladih se lahko ogromno naučiš, zlasti poslušati, razumeti, pomagati, a v določenem trenutku je treba odločiti in za to prevzeti odgovornost ... Delali smo za dobrobit dijakov in želeli doseči čim večji ugled šole. Delali smo složno, brez tekmovalnosti in se veselili vsakega uspeha ... Bilo je enkratno in dragoceno; če bi bilo dano, bi

ponovno izbrala to potovanje. Prav to čutenje je bogata popotnica za naprej, do novih sanj in zvezd ...« Hvala pa je najlepša in edina prava beseda, ki se meri s posebnimi merili in izraža občutke sodelavcev in mnogih generacij dijakov ob začetku vaših novih življenjskih poti. Drage Marija, Staša, Jožica, lepo je bilo z vami v službi, a lepo bo vedno, ko se bomo srečali na šolskih prireditvah, pa na običajnih mestih, ko se bomo ob ubujanju spominov nasmejali ob kavi, na hitro poklepetali v trgovini, si pomahali tamle na krožišču v Ivančni Gorici ... Srečno!

Marina Strnad

Zaključek igralnih uric

V četrtek, 6. maja, so se z zanimivo in zabavno dogodivščino zaključile igralne uric otrok, ki sicer niso vključeni v dnevno varstvo naših vrtcev. Tedska srečanja na Muljavi, v Ivančni Gorici in v Šentvidu pri Stični je skupaj obiskovalo 60 otrok. Druženja ob kockah, lepilu, barvah in pravljicah so se tako sklenila z izletom z vlakom in igranjem na igrišču v Trebnjem.

Kar nekaj staršev se je tudi letos odzvalo na poziv Vrtca Ivančna Gorica in svoje malčke prijavilo na ti. igralne urice, ki so odlično uvajanje v morebitno kasnejše dnevno varstvo. S prijaznimi vzgojiteljicami so enkrat na teden spoznavali življenje v vrtcu, se igrali in veliko ustvarjali. Glavni namen igralnih uric je namreč prav to, da otroci ob spremstvu znane osebe spoznajo novo okolje, nove prijatelje in se ob igranju tudi česa naučijo.

Za zaključek so se udeleženci igralnih uric skupaj z mamicami, očki in vzgojiteljicami odpravili na dogodivščino izven vrtčevskih prostorov. Vožnja z vlakom do Trebnjega je bila za vse prava pustolovščina, saj so

mali nadebudneži med vožnjo smeli celo obiskati strojevodja in potrobiti z znamenito hupo. Da je bilo navdušenje neizmerno, je najbrž odveč po-

udarjati. Prijetni vožnji je sledil ogled stare lokomotive, ki krasi trebanjsko postajo. Tam je nastala tudi fotografija udeležencev. Potem smo se podali na igrišče, kjer so se malčki veselo zabavali na igralih. Dričanja po toboganu, plezanja, preskakovanja in vrišča niso zmotili niti oblaki, ki so tu in tam poslali kakšno kapljico.

Čas je hitro minil in oboroženi s sladoledom in CD-jem s slikami iz igralnih uric, ki so nam ga pripravile vzgojiteljice, smo se odpravili proti domu, sklepni, da so takšni izleti prijetna popestritev popoldneva. Vzgojiteljicam pa prisrčna hvala!

Dragica Šteh

Generacija 2010 odhaja, Josip ostaja ...

V četrtek, 20. maja 2010, se je na Srednji šoli Josipa Jurčiča v Ivančni Gorici odvijala prireditev ob zaključku šolanja četrtošolcev. V avli naše šole smo se še zadnjič zbrali vsi dijaki in učiteljski zbor.

Ob tej priložnosti smo se maturanti zahvalili svojim razrednikom, ravnatelju, učiteljskemu zboru in vsem šolskim delavcem, ki so nam v teh štirih letih nudili pomoč in podporo. V težkih trenutkih so nam vlivali upanje, ob uspehih so se z nami veselili in delili naše navdušenje. Na prireditvi so bila podeljena tudi priznanja in nagrade odličnjakom, slovesno pa smo zapeli tudi našo himno Gaudeamus. Prireditev se je nadaljevala v središču

Ivančne Gorice, kjer sta nas nagovorila župan občine Ivančna Gorica gospod Jernej Lampret in ravnatelj naše šole gospod Milan Jevnikar. Nato smo pred sedežem občine odplesali tradicionalno četvorko. Tako smo se poslovili od štiriletnega šolanja na naši srednji šoli in od uric, preživetih prav na ulicah Ivančne Gorice.

Saša Novak, 4. a

SŠ Josipa Jurčiča Ivančna Gorica

Otročki in slikar

Vzgojiteljice v naših vrtcih se trudijo, da bi med svoje male varovance prenesle čim več spoznanj o pravih bodočega življenja in dejavnostih v njem. Tudi gospe Majda in Marjeta sta med njimi, v tem duhu vzgajata skupinico Pikapolonice v vrtcu v Ivančni Gorici.

Skupinica me je povabila, da bi pokazal, kako se slika na platno in papir. Skupaj smo napravili pravo »umetniško« sliko, najbolj pa so se otročki razvneli,

ko so slikali vsak svoj »motiv« na papir. Moram reči, da so bile nekatere sličice precej podobne slikam, ki jih je ustvarjal veliki slikar Picasso.

Pred odhodom sem videl dva kolenjnika, ki sta tja prijezdila in so si jih malčki z zanimanjem ogledali. »Eden se je pokakal na cesti,« mi je pokomentirala majhna punčka, potem ko sta jahača odjezdila.

Tone Drab

Obisk v vrtcu Sonček v Zagradcu

V petek, 16. 4. 2010, so nas naši vnuki povabili na zaključek knjižnega projekta S knjigo na potep v zagraški vrtcu Sonček.

Ob določeni uri se nas je v vrtcu zbralo kar veliko. Srečali smo se z vzgojiteljico Natašo, varuško Marijo, našimi vnuki in knjižničarko Anito. Naši vnuki so se na sprejem lepo pripravili. Aktivni so bili prav vsi otroci. Pripravili so nam prisrčen prizorček iz Palčka Pohajalčka, veliko recitacij, petja in za zaključek še ples. Bili so zelo sproščeni in prisrčni.

Drugi del srečanja je bil namenjen tistim, ki so vse leto pridno poslušali zgodbe, sami pripovedovali, risali in zaključili knjižni projekt S knjigo na potep. Knjižničarka Anita in njen Palček Braček sta poslušalcem predstavila še zgodbo o Palčkovem branju. Vsem otrokom sta na koncu podelila še priznanja za sodelovanje v projektu. Tudi na nas niso pozabili. Vsak otrok je svoji babici podaril lep izdelek s svojo fotografijo, kar nam bo ostalo v lepem spominu.

Takih prisrčnih srečanj si še želimo, saj smo se za debelo urico počutili ob mladih sončkih tudi mi zelo lepo in prijetno.

Zojina stara mama Valerija Zaletelj

RH inštalacije d.o.o.

Velika Loka 89, 1290 Grosuplje

Milan Hribar 051 224 441

tel./faks: 05/9 932 115, milan@rhinstalacije.si

Naše podjetje vam ugodno in kvalitetno izvede inštalacije ogrevanja, vodovodne inštalacije, elektro inštalacije, montaže klimatskih naprav. Nudimo tudi adaptacije, servis kot tudi alternativne rešitve.

Za zimo gretje in blajenje za poletje!

»Ljudje, ki se dobro poznajo, so varni pred predsodki.«

Gradimo prijateljstvo med občinama Ivančna Gorica in Hirschaid

P O B R A T E N J E
PARTNERSCHAFT

Zvezna dežela Bavarska

Zvezna dežela Bavarska je od vseh zveznih dežel največja. Segaj od Alp na jugu do nemškega sredogorja na severu. Donava, ki teče od zahoda proti vzhodu, in Main, ki teče v nasprotni smeri in se izliva v Ren, sta že od nekdaj pomembni prometnici in trgovski poti. Na površini 70.000 km² živi danes več kot 11 milijonov prebivalcev, ki imajo različen zgodovinski izvor. Mednje štejemo potomce »starih« bavarskih, frankovskih in švabskih plemen, po drugi svetovni vojni se je že stoletja naseljenim pridružila številčno močna skupina nemških pregnancev iz Vzhodne Evrope.

V očeh turistov je Bavarska predvsem dežela gorskih jezer in visokih gora, pa seveda München in znameniti Oktoberfest, na katerem naj bi se popilo neverjetne količine piva in pojedlo ogromne porcije kislega zelja in klobas, kjer naj bi se še plesal znameniti »plattler« in kjer naj bi se moški za konec še pošteno stekli.

Ta slika je nastala v glavah in predstavah naključnih in bežnih turistov, tudi nemških, za katere je München z okolico zaradi bližine Alp, smučišč in jezer od nekdaj sanjski turistični cilj. Mnogi petičneži imajo v tem delu Bavarske vikende, Hitler si je dal tu zgraditi svoje Orlovo gnezdo, Ludvik Bavarski svoj sanjski grad, tu je tudi znameniti Garmisch Partenkirchen s smučarsko skakalnico ... Vse te znamenitosti seveda privlačijo vsako leto množice turistov iz vsega sveta. Ob obiskih iz Hirschaida, posebno uradnih, ste morda opazili za Bavarsko tipično značilnost, ki je druge nemške zvezne dežele ne poznajo. Bavarci se tako čvrsto drže svoje tradicije, da so ob uradnih dejanjih in slovesnostih oblečeni v svojo nekoliko stilizirano narodno nošo. Moški nosijo sivozelena, na lovsko nošo spominjajočo moško obleko, ženske pa znameniti »dirndl«, dolgo pisano krilo, životec z napihnjnimi rokavčki in predpasnik. Ko nas spet obiščejo prijatelji iz pobratenege Hirschaida, si natančno oglejte župana Schlunda s soprogo, pa tudi nekatero od svetnikov takrat, ko bodo po funkciji predstavljali svojo deželo.

Da ne bo nesporazumov, na nastopih folklornih skupin pa seveda povsod po Nemčiji kot tudi po Evropi izvajalci programa nosijo ljudske noše svoje dežele ali države.

Mi pa bomo v nadaljevanju tega zapisa poskusili odkriti nam še neznan podoben Bavarske. Stiki med nami in Bavarsko segajo namreč daleč v preteklost, kajti ta preteklost je bila pogosto tudi »skupna tedanjost«.

Knez Borut, talca Gorazd in Hotimir, bavarski vojvoda Tassilo III. in frankovska nadoblast

Naši slovanski predniki so se priselili na ozemlje današnje Slovenije iz dveh smeri. Od severa in od jugovzhoda. Prišli so v že davno naseljeno in pokristjanjeno okolje (v Ljubljani rim. Emona, Celju rim. Celea in Ptuj rim. Petovio so bili škofijski sedeži). Ko se je rimsko cesarstvo v nešteti notranjih konfliktih izčrpavalo in razpadalo, se je aktivno prebivalstvo na ukaz cesarja začelo umikati proti jugu v »matično domovino« Italijo. V mejnih provincah je ostala množica vojaških veteranov, ki so si tu ustvarili dom in družine, in t. i. staroselci. Velika večina jih je bila že romaniziranih in tudi pokristjanjenih. O tem pričajo številne arheološke izkopanine in odročni, pogosto visoko ležeči kraji, kamor so se tedanjí prebivalci zatekali pred novoprišleki. T. i. refugiji (eden takih naj bi bil tudi v bližini cerkvice sv. Lamberta na Pristavi) so skoraj vedno imeli tudi krščansko cerkvice ali vsaj kapelico (npr. Ajdna nad Žirovnico).

Naši predniki so imeli srečo, da je ozemlje, ki

so ga poselili, cerkvenopravno spadalo delno pod oglejski patriarhat, delno pod salzburško nadškofijo. Pokristjanjevanje novoprišlekov je tu potekalo izrazito nenasilno. Oglej je bil zvest antični, že ustaljeni tradiciji, saj je bilo krščanstvo v rimskem cesarstvu že več kot 300 let uradno priznana veroizpoved, Salzburg pa je pokristjanjeval z irskimi misijonarji, ki so bili mojstri inkulturacije. Pri svojem delu so namreč dosledno uporabljali jezik prebivalstva, njihove šege in navade pa so »pokristjanili« in jih vključili v tedanjo kulturo.

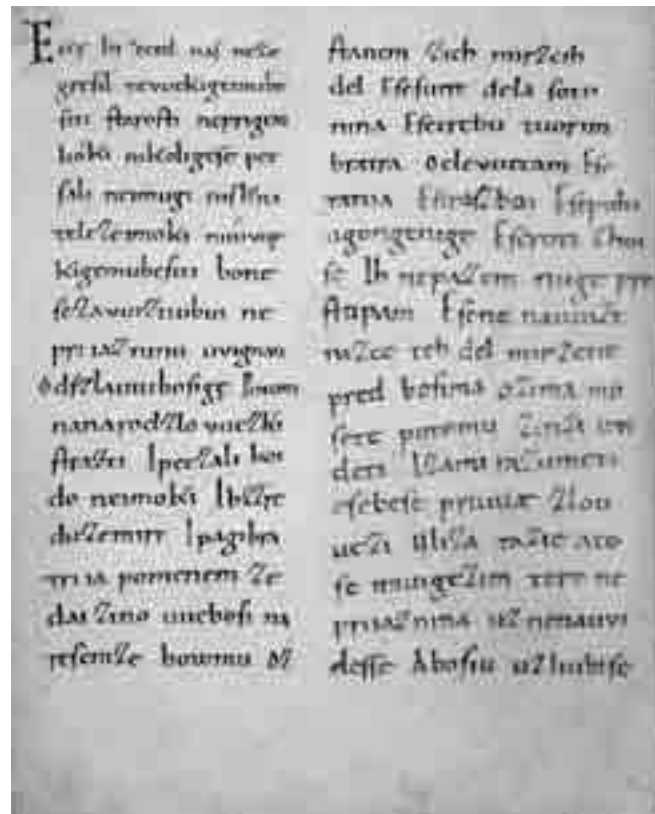
Naši predniki so prihajali na sedanje ozemlje ob koncu 6. stoletja. V prvem valu od severozahoda so prihajali preko Moravske, Donave, današnje Zgornje in Dolnje Avstrije do Karavank in poselili alpske doline Vzhodnih Alp. Drugi val je bil kasnejši in je prihajal od jugovzhoda. Ti zadnji novoprišleki so prodirali skupaj z Obri, s katerimi so bili zavezniki. Oboji so se usmerjali proti jugozahodu, osvojili so Podravje, Posavje in na Vzhodnem Tirolskem trčili ob Bavarce. Okoli leta 700 so naši predniki kot organizirana skupnost končno stopili v evropsko zgodovino. Da bi se znebili nadležnih Obrov, je knez Borut, ki je vladal na Krnskem gradu pri Gospe Sveti, prosil I. 743 Bavarce za pomoč in se tako politično navezal nanje. Ti so bili že v sestavu frankovskega kraljestva, ki je kasneje pod Karlom Velikim pokrivalo ves zahodni del nekdanjega zahodnorimskega cesarstva in je razumljivo geopolitično sililo vedno bolj proti vzhodu in postajalo resen konkurent Bizancu. Navezava na Bavarsko in na krščanstvo je naše prednike usmerila v kasnejši zahodnoevropski kulturni krog.

Knez Borut je zato poslal sina Gorazda in nečaka Hotimira v benediktinski samostan na otok Aua na jezeru Herrenchiemsee, ki leži na poti med Salzburgom in Münchnom. Tu sta dobila vzgojo in izobrazbo, ki sta jima omogočila, da sta se lahko enakovredno postavila ob bok vladarjem, s katerimi so bili politično povezani. Te povezave so imele v tistem obdobju obliko polvazalskega, razmeroma ohlapnega odnosa, ki je podpisnikoma dopuščal v notranji ureditvi svojega teritorija sorazmerno visoko stopnjo svobode.

Samostanska šola na Chiemskem jezeru je spadala med največje in najbolj cenjene šolske ustanove v takratnem evropskem kulturnem prostoru. V naših učbenikih učencem še vedno težijo z izrazom »poslali so ju kot talca«, ne da bi razložili, kaj to sploh pomeni. Kaj vse si današnji človek lahko predstavlja pod izrazom talec, ni težko uganiti, od talcev raznih sodobnih terorističnih skupin ali sicilijanske mafije do medvojnih talcev, ki so jih streljali po Sloveniji ... Gorazda in Hotimira niso ne zasliševali, ne pretepali ali mučili, ne zaprli v kakšno podzemno ječo (ker sta hotela ostati pogana), ampak so ju izobrazili. Naučila sta se brati in pisati, seznanila sta se s krščanstvom in Svetim pismom, morda sta dobila tudi osnove latinščine. Po mnenju salzburškega škofa, irskega meniha Vergila, zvestega najplemenitejši in najmodrejši metodi pokristjanjevanja, ki je zavračala vsakršno nasilje, mora kandidat najprej verovati in vedeti, v kaj veruje, se za to osebno odločiti in šele potem naj se krsti. Po Borutovi smrti so v samostanu Gorazdu takoj omogočili vrnitev domov, dve leti kasneje tudi Hotimiru, ki je v Karantanijo pripeljal iz Salzburga tudi skupino irskih misijonarjev, ki so uspešno delovali med Karantanci.

Kneževine, ki so prišle pod frankovsko nadoblast, so samostojno urejale svojo »notranjo politiko«, le v »zunanji politiki« niso imele prostih rok. S slovanskim prebivalstvom naseljena področja so ohranila še v srednji vek mnoge

značilnosti svoje prvotne notranje ureditve (npr. župane in t. i. slovansko desetino, ki je bila občutno manjša od običajne, ki je veljala v sosednjih, neslovanskih deželah). To se je seveda z uveljavitvijo frankovskega fevdalnega modela polagoma spremenilo in proti koncu 8. stoletja je prihajalo do nemirov in uporov proti uvajanju zgodnjefevdalnega političnega in gospodarskega sistema. Vsi poskusi, da bi se slovanske kneževine znebile frankovskega političnega vpliva, so se slabo končali. Frankovska država je namreč ob vzhodnih mejah cesarstva in kasneje v obrambo pred Ogrji (Madžari) oblikovala t. i. mejne marke, s katerimi je odločno uvajala frankovski nadzor nad deželo. Iz mark so se pri nas v teku zgodovine razvile posamezne t. i. krajine, kasneje dežele oz. vojvodine. Karantanija se je pod Valtunkom (Prešernovim Valjunom iz Krsta pri Savici) še tesneje povezala z Bavarsko, vendar so tudi Bavarci izgubili samostojnost, Franki so namreč preveč samostojnega Tassila III. (iz dinastije Agilofingov, ki so prišli iz današnje dežele Fran-

Brižinski kodeks z besedilom v staroslovenskem jeziku

ken) odstavili. Ko je država Karla Velikega razpadla, so Bavarska in naše dežele pripadle tretjemu Karlovemu sinu Ludviku Nemškemu. Frankovski politični vpliv je bil

vse močnejši in pogosto tudi nasilen. Odtlej si z Bavarci skozi dolgo zgodovino Srednje Evrope delimo dobro in slabo.

M. A. Ficko

**CEMENTNI
ROJEC
IZDELKI**

CEMENTNI IZDELKI ANTON ROJEC s.p.
www.rojec.net
041 | 031 / 655-622

**PRODAJA
CERTIFICIRANIH
TRANSPORTNIH
BETONOV**

Z DOSTAVO
IN ČRPANJEM

**Cenjeni graditelji in trgovine z gradbenim materialom!
Nudimo Vam tudi:**

- BETONSKE BLOKE; širine 12-20-25-30 cm
- BETONSKE VOGALNE BLOKE; 20-25-30 cm
- OPEČNE VOGALNE BLOKE; 20-30 cm
- OPAŽNIKE - ŠKARPNIKE; širine 20-30 cm

ELEMENTI ZA DIMNIK 14, 16, 18 in 20 Ø

**ZA VEČ INFORMACIJ
POKLIČITE NA:
01/787 71 05**

DOMOZNANSKA GALERIJA

Leopold Kozlevčar (2. del)

Jelše pri Litiji (1904) – Stična (1988)

LJUBITELJSKI ZBIRATELJ SLOVENSKE KULTURNE DEDIŠČINE

Ostareli Kozlevčar v svoji zbirki v Muzeju krščanstva med 1986 in 1988

Mirenska dolina, Robert grof Barbo in grajska pristava v Slovenski vasi

Mirensko dolino so nekoč imenovali dolina gradov. Večina teh gradov je imela bogato preteklost. V naši zgodovini in kulturi so imeli pomembno vlogo. Prepričani smo lahko, da je naš zbiratelj dobro poznal tako te gradove kot njihove prebivalce. Ne bomo govorili o vseh gradovih, saj to ni namen tega zapisa. Nekoliko več bomo napisali samo o tistih, ki so posredno povezani z Leopoldom Kozlevčarjem.

Robert grof Barbo – Wachsenstein je bil zadnji lastnik rakovniškega gospostva. Od njega je Kozlevčar kupil l. 1938 grajsko pristavo, ki se je nahajala v neposredni bližini gradu Rakovnik, o katerem dandanes ni sledu. Robert grof Barbo ni imel kaj prida smisla za gospodarstvo, posest mu je bila v breme. Želel si je študirati filozofijo, pa bi se moral v skladu z očetovo željo posvetiti agronomiji ali vsaj gozdarstvu, da bi lahko upravljal družinsko posest. Z družino je sklenil kompromis ter se posvetil vojaški karieri, kar je bilo v monarhiji za plemstvo običajno. Kot artilerijski častnik je sodeloval v prvi svetovni vojni na ruski in soški fronti ter pripeljal svoje fante v polni opremi h generalu Maistru v Maribor in se dal na razpolago tedanji slovenski vladi. V Kraljevini Jugoslaviji je razočaran nad velikosrbsko politiko po svoji odločitvi stopil v rezervo in živel na gradu Rakovnik do l. 1943.

Družina Barbo je bila ugledna beneška patricijska družina, ki je prišla na Kranjsko konec 15. stoletja in osnovala več vej, ena od njih je rakovniška. Začetnik rakovniške veje Barbov je Jurij Barbo, brat Franca Barba, kapitana mesta Reke in velikega prijatelja našega Primoža Trubarja. Rakovniška rodbina je bila ves čas izredno povezana z okoljem, v katerega se je priselila. Praded in ded grofa Roberta sta bila slovenska deželna poslanca v dunajskem

parlamentu in z dušo in telesom Slovenca. V družini so seveda govorili tudi nemško, saj so bile žene oz. matere navadno nemškega ali madžarskega porekla. Vendar so bili Barbi slovenskega jezika večji in so s slovenskim prebivalstvom tudi vedno govorili slovensko. To še posebej omenjamo zato, ker hčerka grofa Roberta, Livija Codelli - Barbo, ki se je l. 1943 sedemnajstletna z očetom umaknila v Italijo in po osamosvojitvi Šentrupert redno obiskuje, še vedno govori brezhibno slovenščino in ima Slovenijo za svojo edino domovino.

Kot smo že omenili, je bil grof Robert po duši in srcu filozof, pesnik, umetnik. Bil je tudi širok in odprt človek, ljudje so ga ohranili v najlepšem spominu, saj je bil mnogim birmanski boter ali poročna priča. Svojim uslužbencem je pogosto plačeval v naravi, tako so mnogi prišli do posesti in stavbnih parcel. Kot filozof in razgledan človek je slutil, kam bo Evropo pripeljal vzpon totalitarnih režimov. Počasi je poceni razprodal ali podaril večino posesti, ostal mu je le domači grad, breg z manjšim vinogradom in nekaj njiv med gradom in Slovensko vasjo. Da je grajsko pristavo kupil zbiratelj, kot je bil Leopold Kozlevčar, mu je bilo gotovo v tolažbo. Vse, kar je »grof Robi« (tako so ga prebivalci Šentruperta in okolice naklonjeno imenovali) prodal ali podaril, je ostalo tako rekoč »v domačih rokah«.

Gotovo pa grof Robert v svojem okolju ni pričakoval vsega, kar se je dogajalo in dogodilo kasneje. Za božič l. 1942 so partizanske enote obkolile in napadle grad Dob. Grad s pripadajočimi gospodarskimi poslopiji in s sodobno urejeno mlekarino je pred vojno dobila Robertova sestra Stela za poročno darilo od očeta Antona grofa Barba. Ob okupaciji se je zaradi bližine meje z nemškimi rajhom v gradu naselila manjša posadka italijanskih vojakov. V gradu so poleg njih prebivali tudi lastniki, Stela Barbo Logotteti, njen mož in njun sin. Ob napadu se je v grad

zatekel tudi lastnik danes komajda še obstoječega gradu Mokronog in šentrupertski župan Mavsar z ženo in otroki. Napadalcu so v gorečem gradu pustili umreti vse civiliste kot tudi italijanske vojake, ki so se med tem že predali. Danes je na tem kraju groze največji slovenski zapor. Družina Mavsar je pokopana na šentrupertskem pokopališču, Stela Barbo z družino pa verjetno počiva v družinski, večkrat izropani, še vedno neobnovljeni grobni kapeli na istem pokopališču.

Ker je grad Dob pogorel do tal, se je nova italijanska posadka naselila na gradu Rakovnik. Da bi imeli boljši pregled nad okolico gradu in s tem večjo varnost, so Italijani posekali drevje v sadovnjaku in parku, uničili nasade in cvetlični vrt, žive meje, gozd na hribu med gradom in Veselo Goro. Tako je bil grad pripravljen za zadnje dejanje. Ko je Italija 9. septembra kapitulirala, so vojaki lahko neovirano odšli, partizani (Cankarjeva brigada) pa so Nemce, ki so prodirali od Trebnjega proti Sevnici, poskušali zadrževati in grad zažgali, »da se v njem ne bi naselila nemška posadka«.

Najbrž ni potrebno posebej omenjati, da je bil Leopold Kozlevčar neposredna priča vseh teh dogodkov. Kot poznavalec kulturne dediščine, ki se je skrivala v vseh teh in drugih gradovih po Dolenjskem, je skušal reševati in rešiti, kar se je dalo. Vendar o tem ni nikoli govoril, vsaj javno ne. Omenil je sicer, da je marsikaj našel med kadečimi se ruševinami, toda ljudje, ki polpretekle zgodovine ne poznajo prav dobro, menijo, da je brskal po gradovih in dvorcih, ki so zgoreli zaradi naravne, ne pa zaradi vojne in revolucionarne ujme.

Ko sem se pred časom pogovarjala o Kozlevčarjevi zbirki s sodelavci stiškega muzeja, so omenili, kako se je pri jih oglašil dedič gradu Hmeljnik in v Kozlevčarjevi zbirki prepoznal kose pohištva z domačega

Kip sv. Andreja iz 18. stoletja

gradu. Morda bo naš stiški muzej kdaj obiskala tudi gospa Livija Barbo Codelli in nam povedala, kateri od evidentiranih predmetov so bili razporejeni v 365 sobah izginulega rakovniškega gradu. Kozlevčar je namreč dobro poznal ljudi, ki so delali in živeli v okolici gradu. Marsikatero dragocenost je naš zbiratelj lahko tako našel in odkupil. Ljudje so namreč za »lastno uporabo« največkrat jemali samo posteljino, porcelan, kristal, srebrn jedilni pribor in podobno, redko kdo si je jemal knjige ali velika oljna platna, samo »sladokusci« pa so si po grajskih kapelah privoščili krajo tabernakljev, v katerih so po vojni v nacionaliziranih vilah shranjevali žgane pijače in vrhunska vina. O tem sem se lahko sama prepričala, ko sem kot študentka vstopila v sprejemnico enega takratnih »pomembnežev«.

Življenje na grajski pristavi

Kot smo že povedali, je 34-letni Kozlevčar kupil pristavo rakovniškega gradu. Ker je bil kmečkega dela vajen, mu ni bilo težko kmetovati, da si je v letih po vojni pridobil kmečko pokojnino. Vsa denarna sredstva je vlagal v večanje svoje zbirke. Ta je našla svoj dom v enonadstropnem poslopju grajske pristave, ki jo je kupil z inventarjem vred. Zbirko je dopolnjeval z etnografskimi predmeti, ki so z novimi časi izginjali iz kmečkih domov. Med njimi so najbolj opazne panjske končnice in bogata zbirka slik na steklu. Družine si ni nikoli ustvaril. Na pristavi, ki še danes spominja na skromen gradič, je živel v svojem skorajda sanjskem svetu. Ker se je zavedal ne le duhovnega bogastva svoje zbirke, ampak tudi čisto konkretne vrednosti predmetov, je skušal to svoje bogastvo na neki način ubraniti pred pohlepom morebitnih »dedičev«. Zbirko je podaril ljubljanski nadškofiji z željo, da bo kot stalna zbirka na ogled v stiškem muzeju.

Nekaj let pred smrtjo se je 80-leten preselil v stiški samostan. Z njim se je preselila glavčina njegove zbirke, precej predmetov in pohištva pa je ostalo v Slovenski vasi, kjer naj bi novi lastnik(i) imel(i) svoje poslovne prostore. Po končanem dolgotrajnem pravnem boju so baje obljubili, da bodo v hiši uredili Kozlevčarjevo spominsko sobo, ki bo odprta za javnost. S tem namenom so tudi obdržali del zbirke oz. inventarja. Lani je minilo deset let od Kozlevčarjeve smrti. Spominske sobe na grajski pristavi še vedno ni, pač pa vedo poznavalci kulturne dediščine povedati, da se od časa do časa na trgu pojavljajo predmeti, za katere se ve, da izvirajo iz Kozlevčarjeve zapuščine. Vsi njegovi »otroci« žal niso našli zavetja v stiškem samostanu.

Kozlevčarjeva zbirka

Ob tem zapisu, ki se v prvem delu omejuje predvsem na osebnost in življenjsko pot Leopolda Kozlevčarja, se moramo dotakniti tudi njegove v Stični razstavljene zbirke. Bralcem jo bomo skušali predstaviti na za umetnostnega zgodovinarja nekoliko površen način. Več nam naš namen ne dovoljuje. Poskušali pa bomo prikazati raznolikost in

pestro lepoto predmetov, ki jih je naš zbiratelj uvrstil v svojo zbirko. Iz med vojno porušenih grajskih kapel in cerkva prihajajo nabožne slike (Bergant, Stroj, Layer), baročni leseni kipi, liturgični predmeti in oblačila (tabernakelj, kelihi, ciboriji, kadilnice, relikviariji, svečniki, mašni plašč). Razstavljeno pohištvo (od baroka do bidermajerja) in dekorativni predmeti so nekoč krasili dolenske gradove (zavidljivo bogata zbirka ur, kristalni kozarci in posodje iz finega porcelana, cvetne in okrasne vaze).

Monštranca iz 18. stoletja

Med dragocene etnografske eksponate lahko prištejemo približno 90 slik na steklo, ki so jih lastniki odlagali po podstrešjih, saj so bile na prelomu stoletja in kasneje v modi predvsem litografije in tiskane reprodukcije znanih nabožnih slik. Lastniki so bili veseli, da so se jih znebili, Kozlevčar pa tudi, saj jih je rešil gotovega propada. Omenimo naj še njegovo numizmatično zbirko, ki sega od rimskih časov do obdobja Marije Terezije.

Kozlevčar je imel kot mnogi drugi zbiralci med umetniki znanca pa tudi prijatelje. V stiškem muzeju zbudi obiskovalčev pozornost zbiratelj portret, ki ga je naslikal Mattej Sternen (1870–1949), sodobnik naših impresionistov in mojster portreta. Sternen je obiskoval Kozlevčarja na njegovi pristavi v Slovenski vasi, bila sta dobra prijatelja. Vendar slikar dela ni dokončal, ker je zbolel in prej umrl. V muzeju je še en zbiratelj portret. Leta 1970 ga je s kredo na papir narisal Božidar Jakac. O prirčnem prijateljstvu med njima priča posvetilo na slikarjevem avtoportretu z ženo Tatjano. Kozlevčar je zbiral tudi dela novejših avtorjev – slikarjev: Sedeja, Kosa, Gasparija, Sternena, Spacala, pridružuje se jim mojster Jože Plečnik s svojimi svečniki. Ivana Meštroviča pa je Kozlevčar srečal v Splitu, ko je potoval po Dalmaciji. Opazoval ga je, ko je klesal kip Madone. Nakupu razpela, ki ga tudi lahko vidimo v muzeju, se po tem srečanju z umetnikom ni mogel upreti.

Ko zapuščamo prostore, kjer varno bivajo »Kozlevčarjevi otroci«, smo bogatejši za mnoga spoznanja o času in prostoru, v katerem smo živeli in živimo.

M. A. Ficko

P.S. Za ljubeznivo pomoč pri iskanju podatkov se zahvaljujem Marku Okornu, dokumentalistu Muzeja krščanstva na Slovenskem v Stični, in prijateljem iz Šentruperta, prof. Polonci Rugelj in prof. Jožetu Zupanu.

Slofolk 2010

V ponedeljek, 26. aprila 2010, se je v Šentvidu pri Stični odvijal mednarodni folklorni festival Slofolk. Na prireditvi so nastopale folklorne skupine iz Hrvaške, Litve in Škotske. Tako kot lani se Slofolka ni udeležila četrta država. Letos je bila to Romunija.

Nekateri člani Folklorne skupine Vidovo so že zjutraj pospremili tuje folklorne skupine na njihove dopoldanske nastope v našem okolišju. S skupinami so odšli v Žužemberk in Ljubljano. Vsi plesalci tujih skupin so si ogledali Ljubljano, naši vodiči in spremljevalci pa so jim predstavili znamenitosti. Po ogledu našega glavnega mesta so se skupine odpravile proti Šentvidu pri Stični, v dom kulture, kjer smo jih pričakali še drugi člani Folklorne skupine Vidovo. V sobah, kjer so se preoblečali, smo jim pripravili sladko domače pecivo. Za to se moramo zahvaliti našim prizadevnim gospodinjam.

Pred večernim nastopom so si plesalci tujih skupin ogledali tudi naš Šentvid. K sreči ni tako velik kraj, da se plesalci niso porazgubili in so se pravočasno vrnili nazaj, saj se je bližal že njihov nastop.

Ob 20. uri se je začelo. Vse skupine so nestrpnost čakale, da so pokazale svoje znanje. Prva je bila škotska skupina Dunedin dancers. Še preden so plesalci stopili v dvorano, se je zaslislal zvok dud. Dude so na vso moč oznanjale prihod škotskih plesalcev. Kot je že splošno znano, moški na Škotskem nosijo kilte. Kilte so nam

Gostili smo skupino iz Dalmacije

pokazali plesalci, ki so prvi prišli na oder. Ta skupina je bila nekoliko starejša in je bil ples zato bolj počasen, vendar zahteven. Za njimi je bila na vrsti hrvaška skupina Pleter. Skupina plesalcev iz Hrvaške prihaja iz okolice Dalmacije. Tako smo ob njihovem nastopu zaslišali pesmi iz njihovega kraja in si ogledali njihove plesse. Vsi pevci so imeli zelo močne glasove. Še posebej nenavadna je bila njihova prva pesem. Za hrvaško skupino so nastopili plesalci skupine Saule iz Litve. Njihov nastop je bil obogaten z lepimi, tkanimi oblekami. Pri koncu prvega nastopa so izvedli igrice, v katero so vključili tudi gledalce v dvorani. Ob igri so se gledalci od srca na-

smejali. Potem pa smo na vrsto prišli tudi plesalci FS Vidovo. Gledalcem v dvorani in tudi tujim skupinam smo prikazali splet dolenskih plesov, ki so nastali prav na območju Šentvida pri Stični.

Po našem pozdravu in vriskanju gledalcem je sledil nastop Škotov. Na začetku smo si ogledali mlado plesalko in plesalca, ki sta plesala »vštric«. Ob njunem poskakovanju so se njuna kilita dvigovala vse do zadnjic, ki smo jih videli tudi gledalci v dvorani. Sledili so hrvaški in litvanski plesalci z raznovrstnimi oblekami, plesi in petjem. Vsi so bili vredni ogleda. Njihov ples je bil paša za oči, njihova glasba in petje pa za ušesa.

Na koncu večera smo skupinam ponudili zaslužen večerjo in glasbo, ki je prihajala iz harmonik naših harmonikarjev. Na odru pa niso zaigrali samo naši glasbeniki. Na vrsto so prišli tudi litvanski glasbeniki, ki so imeli s seboj bobne. Ko so zaigrali svoje melodije, je bil oder kar naenkrat poln. Ob zanimivih korakih in kretanjah njihovih plesalcev smo se dodobra nasmejali. Vse tri skupine so se od nas kar prehitro poslovile.

Vsi upamo, da bo leto hitro minilo, da bomo kmalu lahko spet plesali, peli in se imeli lepo.

Petra Kutnar

Marijafest 2010

Uspešen festivalski krst

Ptujska Gora je eden najbolj znanih romarskih krajev v Sloveniji. Gotska cerkev, ki leži na vrhu 352-metrskega griča z znamenito Marijo in plaščem, privablja številne romarje, turiste in naključne obiskovalce. Nedavno pa je bila cerkev proglašena za baziliko.

8. maja 2010 se je v tej starodavni Marijini cerkvi odvijal 6. mednarodni festival Marijinih duhovnih pesmi – Marijafest 2010. V cerkvi se je praznično dogajanje odvijalo skozi ves dan. Zvečer se je z akademijo pesmi minulih Marijafestov začel uradni program, kot gost večera je nastopil pevec Oto Pestner. V tekmovalnem delu se je nato na glasbenem odru zvrstilo 10 nastopajočih, ki so bili izbrani na razpisu, med njimi tudi Šentviški slavčki iz Šentvida pri Stični.

Šentviški slavčki smo nastopili kot tretji, in sicer z avtorsko skladbo Blagoslovi ta dan, avtoric Dragice Šteh in Tanje Tomažič Kastelic. Veseli nas, da smo tega dne uspešno nastopali, saj smo prvi festivalski nastop končali na visokem drugem mestu. Po odločitvi strokovne komisije, poslušalcev Radia Ognjišče in poslušalcev v cerkvi je zmagala skladba K Mariji na goro skupine Dominik. Poslušalci Radia Ognjišče pa so s telefonskim glasovanjem daleč največ glasov namenili prav naši skladbi.

Ob tej priložnosti se Šentviški slavčki za pomoč in podporo pri izvedbi tega edinstvenega projekta zahvaljujemo

župniku Jožetu Grebencu ter Zvezi kulturnih društev Ivančna Gorica.

Šentviški slavčki
Matej Šteh

»Mi se imamo radi«

Zadnjo soboto v marcu se je v Domu kulture v Šentvidu pri Stični odvijal prvi samostojni koncert Otroške folklorne skupine Vidovo »Mi se imamo radi«.

Zvezde večera – OFS Vidovo na odru

Spomladi se vse začne na novo, vzbrstijo novi zvončki, ptički se ženijo, praznujejo pa tudi naše mame in očetje, zato smo večer posvetili prav njim oz. tistemu, kar so ustvarili – družini. Spremljali smo, kako fant in dekle postaneta mož in žena, dobta svoje otroke in ti počasi rastejo, se igrajo, hodijo v šolo ter tudi sami spoznavajo prve skrivnosti ljubezni. Potem pa kar čez noč zrastejo v odrasle ljudi, ki bodo tudi sami nadaljevali ta čudoviti družinski krog.

Skozi večer, poln plesa, igre in smeha, sta nas popeljali povezovalki Maja in Nika Gjerek. Začela ga je Eva Medved s citrami, potem so se mali folklorniki šli ohceti in v spletu Valjanje pokazali, kako so fantje včasih osvajali dekleta ob košnji. Vesele plesalke OŠ Ferda Vesela so lovile muhce, prisluhnili pa smo jim tudi na flavtah. Za glasbeno popestritev je poskrbel Uroš Adamlje s harmoniko, svojo pesem pa so posvetile mamicam Anita, Melita in Lucija na flavtah.

Nastopajoči ob prepevanju pesmi Mi se imamo radi

Maja Radič nam je skupaj z Gledališko skupino Vidovo pokazala, kako izgleda kosilo ob treh najstnikih, in zagotovo je kdo opazil, kako podobnost s stanjem za njihovimi štirimi stenami. Ponosni pa smo tudi na to, da so zadnji na odru zaplesali plesalci Folklorne skupine Tineta Rožanca iz Ljubljane. Večer se je končal ob pesmi Mi se imamo radi, rekle, ki velja med nami folklorniki in v naših družinah.

Da pa se nismo takoj po koncu razšli, so poskrbele mame, ki so spekle ogromno peciva, in mlade plesalke, ki so ga s ponosom ponujale obiskovalcem. Zahvalili bi se tudi vsem, ki ste na kakršen koli način sodelovali in pripomogli, da je prireditev uspela.

Sedaj se pomlad preveša v poletje, plesna sezona se počasi končuje in tudi mi si bomo vzeli čas, da si nabereimo novih moči za nadaljevanje v jeseni, ko bomo v našo družbo sprejeli nove folklornike, željne plesa, petja in igranja!

Anita Kotar

Lepota ni naključje

Da pa bo pot do nje enostavnejša in prijetnejša vam pomaga

Nudimo:

Nega obraza z uporabo vrhunske profesionalne kozmetike MATIS Anticelulitni in shujševalni programi Masaža, pedikura, manikira, depilacija make up in še in še 100% NARAVNA KOZMETIKA SOTHYS

KOZMETIČNI SALON
H M
Helena Miranda

Helena Miranda Maček s.p.
Stari trg 22, 1294 Višnja Gora
Telefon: 01 7884 348
Mobitel: 041 966 113

E-mail: HelenaMiranda@siol.net

VABLJENI NA POSVET IN OBISK

Dosežite popolno telo z aparatur, ki vsebuje stimulacijo mišic, infrardečo luč in ultrazvok.

Preizkušene metode, uporaba vrhunske pripravke znanih blagovnih znamk, predvsem pa izkušnje pridobljene z usposabljanjem v tujini in Sloveniji ter dolgotrajna delovna praksa, vam zagotavljajo vrhunske rezultate in dolgoročni učinek, ki ne bo ostal neopažen.

Pogovor s Tatjano Lampret

Pridno delamo, prijateljujemo, se bogatimo in medgeneracijsko povezujemo

Tatjana Lampret je velik del svojega poklicnega udejstvovanja posvetila kulturi. Kot učiteljica slovenskega jezika je svoje znanje in ljubezen do kulturnega ustvarjanja prenašala na učence, pozneje pa je kot vodja Zveze kulturnih organizacij Občine Grosuplje opravljala strokovno in organizacijsko delo na področju današnjih občin Grosuplje, Ivančna Gorica ter Videm - Dobropole. Zveza kulturnih organizacij je povezovala društva v vseh treh občinah, skrbela za bogatitev kulturnega življenja s spodbujanjem ustvarjalnosti, s kulturno vzgojo in izobraževanjem, posredovanjem kulturnih vrednot ter varovanjem in ohranjanjem kulturne dediščine. Za svoje delo je prejela Jurčičevo nagrado. Danes je upokojena, vendar še vedno zelo dejavna na področju kulture ter Univerze za tretje življenjsko obdobje. O njenem delu bi lahko še veliko napisala, a tokrat želim predstaviti predvsem Tatjanino ljubezen do gledališča.

Kdaj si se prvič srečala z gledališčem?

Zelo zgodaj, že v osnovni šoli. Igrala sem princesko v igri Princeska in pastirček in v drugih otroških igrah. In neizmerno uživala. V srednji šoli sem nastopala na vseh proslavah kot recitatorica. Sodelovala sem tudi v gledališki skupini na Muljavi, ki je bila vedno dejavna. Spomnim se začetkov predstav na prostem, eno sezono sem igrala Manico v Jurčičevem Desetem bratu. Tudi predstave na odru muljavskega kulturnega doma ohranjamo v najlepšem spominu.

Kdaj pa si se poskusila v režiji?

Učila sem na Osnovni šoli Stična ter vodila tudi dramski krožek. Igrali smo

igre Kekec in Mojca, Pekarna Mišmaš, O deklici, ki je hodila po kruhu ... Zelo lepe spomine imam na te čase. Otroci so bili navdušeni nad igranjem, pripravljeni so bili ostajati po šoli in pridno vaditi. Ni jim bilo nikoli nič pretežko. Sami so poskrbeli tudi za rekvizite, ki smo jih potrebovali pri igrah. Spomnim se fanta, ki je s Poljan nad Stično pripeljal v »šatrgi« brezovo klopco in mizico, ki smo ju potrebovali v prizoru. Predstave so bile dobro obiskane in so vedno požele buren aplavz.

Kot vodja Zveze kulturnih organizacij verjetno nisi imela več časa za aktivno gledališko dejavnost?

Takrat je imelo moje delo res bolj organizacijski značaj. Po letu 1991 smo pričeli z obnovo Jurčičeve domačije in tudi obnovo letnega gledališča na Muljavi. Predstave Jurčičevih del na prostem so svojevrsten izziv in so se čvrsto ukoreninile v tem prostoru, saj potekajo neprekinjeno že 30 let. Pri vsaki predstavi je ogromno organizacijskega dela in to opravljam od leta 1995 dalje. Po smrti gospe Danice Kastelic pa sem prevzela delo režiserke.

Kako izberete in določite, katero igro boste igrali?

Običajno se ob zaključku igralske sezone že okvirno dogovorimo, kaj bi igrali naslednje leto. Upoštevamo želje in predloge članov gledališke skupine, smo pozorni na kakšno pomembnejšo obletnico, kako dolgo predstava ni bila na sporedu in po dogovoru se odločimo.

Nekatere predstave imajo kar veliko igralcev. Jih je težko nabrati?

Na Muljavi je veliko navdušenih in dobrih ljubiteljskih igralcev. Nekateri sodelujejo že dolga leta, vendar se pri vsaki predstavi priključijo tudi novi, mladi igralci. Seveda pa je za tako majhno vas, kot je Muljava, zbrati za posamezno predstavo do petdeset sodelujočih gotovo lep zalogaj.

Kako pa potekajo vaje?

V marcu začnemo z bralnimi vajami v dvorani. Na prosto se preselimo, ko je osnovna scena pripravljena, a takrat se pričanja tudi delo na polju, zato je marsikatera vaja okrnjena. Precej težav igralcem prinaša tudi izmensko delo in dežurstva ter šolske obveznosti.

Morajo biti vsak večer vsi igralci prisotni?

Ne. V začetku imamo tako bralne vaje kot vaje na prostem razdeljene po scenah. Zadnjih 14 dni pred predstavo pa teče predstava v celoti in postaja adrenalinsko. Takrat morajo biti

vsil prisotni, vaje trajajo dolgo v noč in vsak po svoje prispeva k dobremu vzdušju.

Veliko je tudi tehničnega dela. Kdo ga opravlja?

Za sceno imamo že utečeno zelo spretno skupino domačinov, ki pod vodstvom mojstra Doreta Južine vsako leto poskrbijo za imenitno sceno. Za luč in glasbeno spremljavo skrbi tudi domača ekipa, ozvočenje pa zadnja leta zaupamo profesionalnim izvajalcem. Oblačila so v glavnem narejena doma, nekaj jih porabimo iz prejšnjih let, nekaj jih na novo izdelamo. Skušamo izpopolniti garderobo, da bomo imeli kostume za vsako predstavo pripravljene.

Kako ti je pri srcu pred premiero? Se kdaj bojiš, da se bo igralcem kje zataknilo?

Popolnoma zaupam igralcem in vem, da bo predstava uspela. So dovolj samozavestni in odgovorni, speljejo vsako situacijo, tudi če se kdaj kaj zaplete. Seveda pa se malim nerodnostim tudi pošteno nasmejimo.

Kako pa se počutite po predstavi?

Po predstavi se pojavi olajšanje za vse, za igralce in za režiserja. Posebno dobri občutki so, če je veliko gledalcev in je predstava z navdušenjem sprejeta. Takrat so pozabljene vse težave, vsi mrzli večeri na vajah, učenje vlog in ponavljanje iz večera v večer. Rada imam te ljudi, tako predane Jurčičevemu izročilu. Pridno delamo, prijateljujemo, se bogatimo in medgeneracijsko povezujemo. Naj tako ostane!

Katero igro pa si bomo lahko ogledali to sezono?

Letos pripravljamo ponovitev igre Tihotapec. Napeto dogajanje in večno aktualna tema bosta gotovo vzbudila pozornost naših obiskovalcev.

Hvala. Želim ti še veliko uspešnih predstav.

Jožica Kovačič,

članica literarno-novinarskega krožka
UTŽO Ivančna Gorica

Temenica ima talent

Tokrat ni šlo za tekmovanje televizijske vrste. 15. maja zvečer je dvorana KD Temenica pokala po šivih. V soju odrskih luči se je namreč ob scenski postavitvi Janeza Koleše zgodila Kokošja večerja. Odlična zasedba amaterskih igralcev ter zmagoviti režiserski duo Jelke Rojec in Nejke Omahen so sicer hladen majski večer ogreli s humorjem in veliko mero srčnosti.

Veseloigra Kokošja večerja Dragice Šteh je pripoved o dveh bratih, ki si ustvarita svoje življenje in družini – eden na kmečki domačiji, drugi pa v mestu. Na Podržajevi kmetiji živijo trije rodovi. V nedeljo popoldne jih obiščejo Podržajevi iz mesta. Ker imata mestna zakonca težave v zakonu, jima gospodar predlaga, da si vzameta nekaj časa samo zase. Mestna otroka zato ostaneta na počitnicah na vasi. Na prvi pogled nezdržljivi značaji bratrancev in sestričen se ves teden brusijo in prilagajajo. Še posebej pristrčne vezi se stkejo med dedkom in vnukom, ki odkrijeta kup skupnih lastnosti in se ob tem brezmejno zabavata. V toplih večerih se krešjejo iskre in nežna ljubezen pokuka skozi sosedovo okno. Za nameček je tu še slovesna priprava na osrednji vaški dogodek – žeganje. Lahko bi rekli – preprosta zgodba, značilna za naše kraje, kjer se kmečke in mestne družine še vedno prepletajo, si pomagajo in ustvarjajo vsaj del skupnega življenja. A tisto, kar je zgodbi dalo pravega duha, so predani igralci, ki so vsak s svojim značajem prispevali k salvam smeha in gromkemu aplavzu. Ne moremo mimo vloge starega očeta (Antona Končarja), ki je s svojimi pletenimi košaricami in pristrčnim spogledovanjem s sodobnim izrazoslovjem in tehniko osvojil srca vseh gledalcev. Da sta se z mestnim vnukom (Dejanom Prosenom) odlično ujela, je bilo tudi več kot očitno. Stara mama Neža (Lojzka Marinčič) pooseblja vse tiste lastnosti dobre babice, katere kuhinja zdravi tegobe vseh vrst. V vlogi kmečkega očeta, vdovca Marka, se je izkazal Marko Struna. Njegova hčerka Anica (Nika Berčon) je prevzela vlogo mame, sin Janez (Erik Rojec) je predstavil pravega, delavnega kmečkega fanta, najmlajša Nežka (Urška Fajdiga) pa je gledalce navdušila s svojo nagajivostjo in zvedavostjo. Mestna zakonca Andreja in Kristino sta zelo prepričljivo odigrala Uroš Adamlje in Darja Osvald. Njuna »darkerska« hčerka Katja, ki jo je vrhunsko upodobila Lea Prosen, je skozi igro doživela pravo preobrazbo. Iz odrezave, naveličane najstnice je postala zaljubljena dekle. Vir njenega navdiha pa je bil sosedov sin Peter, ki ga je odlično zaigral Jaka Hribar.

Kot se za veseloigro spodobi, se na koncu vse stvari postavijo na pravo mesto. K temu seveda pripomore tudi kokošja juha, ki je od nekdanj zdravilo za vse telesne in dušne težave. Ob navdušenju in zadovoljstvu občinstva pa pripišimo samo še tole – temeniški igralci so carji in KD Temenica gre v naslednji krog.

Matej Šteh

PREDSTAVE V LETNEM GLEDALIŠČU
OB JURČIČEVI DOMAČIJI NA MULJAVI

PREMIERA: PETEK, 25. JUNIJA, 2010 ob 21. URI
 PONOVIŠTE: SOBOTA, 26. JUNIJA, ob 21. URI
 PETEK, 2. JULIJA, ob 21. URI
 SOBOTA, 3. JULIJA, ob 21. URI
 PETEK, 9. JULIJA, ob 21. URI
 SOBOTA, 10. JULIJA, ob 21. URI

Zavod za prostorsko, komunalno
in stanovanjsko urejanje
Grosuplje d.o.o.

⇒ PRI GRADNJI VAŠEGA NOVEGA
ALI REKONSTRUKCIJI OBSTOJEČEGA
OBJEKTA VAM NUDIMO:

- izdelavo »urbanističnega dela« posebnega dela projekta (lokacijska dokumentacija po starih predpisih)
- izdelavo projektne dokumentacije za vse vrste objektov
- pridobitev gradbenega dovoljenja
- izdelavo geodetskega posnetka in parcelacijo zemljišča

⇒ ČE PA STE ETAŽNI LASTNIK V
VEČSTANOVANJSKI HIŠI NAS
LAHKO NAJAMETE:

- za upravnika vaše hiše
- za vpis etažne lastnine

Najdete nas

na Taborski cesti 3 v Grosuplju
in po telefonu

01 7810-320 ali 01 7810-329 ali 7810-333

Na Krki uprizorili ljudsko igro Razvalina življenja

Duši umetnosti naklonjenega človeka težko kaj bolj godi od domače besede, izražene na domačem gledališkem prizorišču. Kar nekajkrat sem se ob premierni uprizoritvi Finžgarjeve Razvaline življenja Kulturnega društva Gledališče Krka zavedla, da sem priča velikega, na trenutke presežnega gledališkega dogodka.

Fran Saleški Finžgar je v ljudskih povestih prikazoval resnično življenje kmečkih ljudi, ki so trdih moralnih nazorov stremeli za tem, kar jim je bilo v življenju najpomembnejše, za premoženjem. Pri tem niso izbirali sredstev, izkoriščali so svojih slabosti bližnjih in skupaj z njimi moralno propadali. Zdi se, kot da se do danes nismo veliko naučili.

KD Gledališče Krka je z uprizoritvijo ljudske igre v treh dejanjih, Razvaline življenja, krenilo na novo pot umetniškega ustvarjanja in gledališkega dozorevanja.

Po številnih komedijah so se letošnje leto lotili resnejšega dramskega dela. Nosilci vlog so: Robert Škufca, Sandra Smolič, Jožica Petrič, Jože Pečjak, Primož Bradač, Janez Miklavčič, Minke Strah in Miro Podržaj. Pod režiserskim vodstvom Marjane Hočvar jim je uspelo oživiti stare, pravoverne Finžgarjeve like, katerih stroga in pogosto vprašljiva moralnost je potrkala tudi na sodobno vest gledalca.

Vaški mogotec Urh spretno izkorišča slabosti in težave sovaščanov, ponuja jim svoje žganje, jemlje pa njihovo premoženje in človeško dostojanstvo. Robert Škufca se je v vlogi okorelega brezkompromisnega mogotca poistovetil z mentaliteto takratnega kmečkega življa. Njegov Urh je vase zaverovan stremuh, ki s pomočjo žganja opija sosede in grabi novo in novo premoženje. Za bogastvo in moč žrtvuje tudi srečo svoje hčere (odlična debitantka Sandra Smolič), ki jo na koncu pogubi ravno očetovo orožje. Izgubi se v alkoholizmu in v bedi konča svoje življenje.

Tončka, močna, v življenje vdana kmečka ženska (upodobila jo je neprekosljiva Jožica Petrič), opozarja na nevarnosti, ki jih vasi in ljudem, ki jih ima rada, prinaša alkohol, vendar so njena opozorila preslišana.

Vaščani drug za drugim počasi tonejo v alkoholno omamo in v kratkotrajni, navidezno znosni svet.

Tudi svetla in moralno sprejemljiva lika, Martin (Jože Pečjak) in Ferjan (Primož Bradač), mlada bodoča gospodarja, zaradi neuresničene ljubezni in zmotnega pehanja za bogastvom počasi utoneta vsak v svoj brezup.

Jože in Primož sta ključna igralca krške gledališke skupine, njuna prizadevanja na odru pa znova in znova bogatijo njen gledališki izraz.

Vloge vaščanov so bile vse bolj ali manj humorne predstavljene in so omilile tragiko Finžgarjevih glavnih junakov. Duhoviti nastopi Janeza Miklavčiča,

Minke Strah in Mira Podržaja so nas tudi od srca nasmejali. V spomin se mi je vtisnila modrost pogovora med Tončko in njenim nesojenim ženinom Martinom. Preprosta kmečka ženska, vdana v usodo, prinaša Finžgarjevo sporočilo tudi današnjemu času. Socialni neboljnosti navkljub je največja moč človeka v osebnem dostojanstvu in pokončnosti, kar mu zagotavlja obstoj, tudi ko ves njegov svet izginja v brezupu in nesmislu.

Čestitke krškim gledališčnikom.

Mojca Koželj

Gradiški glasbeni duhec

Tako smo trije odrasli s skupnimi močmi odgovorili radovedni petletnici, ki nas je spraševala, kaj bo nastalo iz rogovile češnjevega lesa, ki jo je obdeloval Vlado Cencel – umetnik, ki z motorno žago lesu vdahne novo življenje v čudovitih podobah.

Vlado je namreč konec aprila razstavljal svoje lesene skulpture na Gradišču nad Stično, ki je njegov priljubljen ustvarjalni kotiček. Obiskovalcem pa je tudi v živo pokazal, kako lahko iz »neuglednega« kosa lesa izpod njegovih rok, ali recimo raje motorne žage, nastane podoba, ki si jo je umetnik zamislil.

In kdo je Vlado Cencel? Umetnik samouk se je rodil leta 1965 v Brežicah, otroštvo je preživel v Šentvidu pri Stični, sedaj pa z družino živi v Velenju. Umetniško se izraža že vrsto let, leta 1993 se je začel ukvarjati s slikanjem, s kiparjenjem pa leta 1995. Je tudi član skupine KD likovnikov Ferda Vesela iz Šentvida pri Stični, v katerem deluje že od začetka. Delo v Nemčiji, kjer se je srečal z obdelavo in oblikovanjem kamna, je zbudilo njegovo ljubezen do ustvarjanja s kamnom in kasneje tudi z lesom.

V kiparstvu imamo na razpolago mnogo različnih materialov in načinov upodabljanja kreativnih idej. Od glin, železa, lesa ... Tako je v novjšem času za marsikoga postalo priljubljeno oblikovanje lesa z motorno žago. Tak način kiparjenja daje umetniku možnost spontanega oblikovanja materiala in prepričljivo podajanje oblik upodobljenega motiva. Oblikovanje lesa z motorno žago nudi ustvarjalcu spontano in čisto kreativnost, ne da bi se izgubljal v iskanju odvečnih detajlov. Tako nastanejo kipi s prepričljivo in jasno vsebino, ki hkrati ohranjajo tisto monumentalnost, ki je v kiparstvu nujno prisotna.

Odločitev Vlada Cencla za oblikovanje lesa z motorno žago je pravilna, saj trenutna dela kažejo na to, da bo ustvaril še veliko lepega.

Ljubomir Zidar, akademski kipar, restavrador, mag. um.

Ustvarjanje kipov iz lesa z motorno žago pa je odkril pred približno dvema letoma, in to je od takrat njegov najljubši konjiček. Njegovi kipi so podobe iz sveta narave, predvsem živali, večkrat se pojavlja tudi lik Jesusa ali križa, vse skupaj je povezano v globoko simboliko doživljanja sveta in življenja samega.

Kot edini predstavnik Slovenije se bo med 4. in 6. junijem 2010 udeležil mednarodnega tekmovanja v ustvarjanju kipov iz lesa z motornimi žagami (Chainsaw Carving days) v mestu Wolfach v Nemčiji. Njegovo nadaljnjo ustvarjalno pot in informacije o razstavah lahko spremljate na spletni strani www.vincencel.si.

Mateja D. Murgelj,
fotografije: Franc F. Murgelj

festival Krka

Napovedujemo ...

- 29.5.2010 ob 20. uri: DAN D – koncert; Krška jama
- 5.6.2010 ob 21. uri: POP DESIGN – koncert ; igrišče Družbeni center – VSTOPNINE NI!
- 12.6.2010 ob 20. uri: 6PACK ČUKUR – koncert; Kmetija odprtih vrat Javornik
- 18.6.2010 ob 20. uri: INQUARTET – koncert; Cerkev Sv. Kozme in Damjana
- 19.6.2010 ob 20. uri: GOMBAČ & DOVČ – koncert; Turistična kmetija Magovac

Več informacij na spletni strani: www.festivalkrka.si

Organizator si v primeru višje sile pridržuje pravico do spremembe programa.

Avtokleparstvo-prevozi vozil
CAR-O-LINER ZAJEC & Co.
d.n.o. Ivančna Gorica, Ul. Ferda Vesela 8

- AVTOKLEPARSTVO
- AVTOLIČARSTVO
- AVTOVLEKA POŠKODOVANIH VOZIL IN LAŽJE GRADBENE MEHANIZACIJE DO 5,5t
- SERVIS KLIMATSKIH NAPRAV
- VARJENJE PLASTIKE
- NADOMESTNO VOZILO

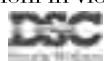
Tel.: 01/ 7869 816, fax:01/7869 817, gsm: 041/ 713 193

Markovič Andrej s.p.

elektroinstalacije, klimatske naprave,

računalniške mreže, alarmni sistemi, videonadzor, toplotne črpalke, domofoni in videofoni

AKCIJSKE CENE ZA KLIMATSKÉ NAPRAVE V APRILU IN MAJU

Vir pri Stični 105
1295 Ivančna Gorica

Tel.: 01/786 92 07, Gsm: 041/683 777
e-mail: info@ohm.si

Naredite nekaj zase!
S pomočjo samoplačniških paketov boste lažje dočakali fizioterapijo na delovni nalog.

- Klasična fizioterapija
- Manualna fizioterapija
- Nevrofizioterapija
- Ročna limfna drenaža
- Fizioterapija na domu

Fizioterapija Mediko na delovni nalog ali samoplačniško. V Višnji Gori in Ljubljani. Pokličite nas na tel 040 627 915.

www.fizioterapija-mediko.si

Ker ste se odločili, da sebe postavite na prvo mesto!

Zborallica

V KD Stična je po nekaj letih zatišja na zborovskem področju zavel nov, svež veter. Ambicioznost, želja po ustvarjanju, mladostniška energija in seveda ljubezen do glasbe so lastnosti tiste stiške mladine, zaradi katere je bil lani jeseni ustanovljen nov mešani pevski zbor. Gonilna sila, pobudnica ter tudi idejna vodja pa je že od samega začetka zborovodkinja Janja Omejec.

Na prvih vajah se je stiška in okoliška mladina zbrala 20. septembra 2009. Začetniško navdušenje je bilo veliko, zagnanost precejšnja in vse do danes se je to le še krepilo. Dokaz je število članov, ki se je večalo iz meseca v mesec, in sedaj je v Zborallici moč slišati že okoli 40 mladih glasov.

Ker na začetku ni bilo posebnih načrtov o javnih predstavitev, je bilo prvo povabilo za nastop veliko presečenjeno. 21. oktobra 2009, komajda mesec po prvih vajah torej, je zborček, ki zaradi pomanjkanja časa takrat še ni imel imena, zapel na otvoritvi 10. Festivala Stična. In ker je bil odziv poslušalcev pozitiven, se je do novega leta nabralo kar nekaj povabil za nastopanje. Zato se je bilo treba stvari lotiti še z večjo vnemo in med drugim tudi izbrati ime. Po dolgem tuhtanju, premlevanju bolj ali manj mogočih in izgovorljivih imen, je iz tenorskih vrst prišla bolj za šalo kot zares ideja: Zborallica (izg. zboralika, poudarek na prvem a). In na koncu tudi postala uradno ime mešanega pevskega zbora KD Stična.

Tako je to ime postalo stalnica na decembrskih prireditvah v naši okolici. Zborallica je namreč zapela kot gost Godbe Stična na božično-novoletnem koncertu, potem na otvoritvi novega vrtca v Ivančni Gorici, konec meseca pa še na prireditvi ob državnem prazniku in podelitvi priznanj športnikom leta občine Ivančna Gorica. Z novim letom pa so prišli novi cilji in povabila.

Februarja so se udeležili revije pevskega zbora v Šentvidu pri Stični in zasedli odlično četrto mesto ter poželi veliko pozitivne kritike. Sledili so nastop ob dnevu žena v Stični, nastop na cilju Jurčičevega pohoda na Muljavi, kot gosti Šentviških slavčkov so nastopili na Slavčkovem večeru,

sodelovali pa so tudi na prireditvi ob jubileju Srednje šole Josipa Jurčiča. Vmes pa seveda pridno vadijo, delajo in zbirajo ideje za njihov veliki večer, ki bo konec junija. Takrat namreč pripravljajo prvi samostojni koncert. Repertoar, ki ga izvajajo pevci Zborallice, deloma oblikujejo priložnosti, a vendar rdeča nit ostaja: prepevati pesmi, ki so pri srcu članom zborčka, popevke, tako moderne kot tudi že starejše, pesmi, ki izražajo mladostniški duh, a imajo svojo težo in kvaliteto.

In ravno zato, ker je kvaliteta eno glavnih vodil Zborallice, se nihče ne pritožuje, če so kdaj potrebne daljše vaje. Redno vadijo tudi posamezno, po sekcijah, imeli pa so tudi prav posebne, intenzivne vaje pod profesionalnim vodstvom. Kljub mladosti, tako članov kot zbora, je Zborallica že zasedla vidno mesto v domačem kulturnem prostoru. In ker dober glas seže v deveto vas, bo o njej nedvomno slišati še veliko in povsod.

Kaja Bahor

Vročje solze mu ustavi novo čudo kresne noči: ožvljena priroda, ki dobiva v tej noči božji dar človeškega jezika in uma in nadčloveškega prerokovanja. Vsaka stvar na gori, katero je srečal in videl, je govorila z lepim, različnim glasom in pripovedovala prav po domače vesele in žalostne prigodbe, katere čakajo njo in njene znance.

(Janez Trdina: Bajke in povesti o Gorjancih, povest Kresna noč)

MePZ KD Stična **ZBORALLICA**
vas na večer poletnega solsticija, 24. junija 2010, vabi na koncert z naslovom

KRESNA NOČ

Naj vam pokažemo, kako magična, misteriozna in čudovita je lahko. Pridružite se nam ob 21.30 na igrišču v Stični. Za vas smo v sodelovanju s študenti AGRFT pripravili bogat kulturni program, kot gostja pa bo nastopila tudi Ritm funkcija iz Grosuplja. Veselimo se vašega obiska in snidenja z vami v noči čarovnic, škratov, vil in čudes. *Vljudno vabljeni!*

Slikarka Adela Petan na Univerzi v Ljubljani

»Adela Petan je izjemna ljubiteljska slikarka,« meni o njej njena mentorica Joanna Zajak Slapničar. In izjemna je bila tudi razstava njenih likovnih del v veličastnih prostorih Univerze v Ljubljani.

Adelo so v Ljubljano pospremile njene prijateljice iz študijskega krožka na UTŽO Ivančna Gorica, športnice, katerim je Adela tudi vadiateljica, predvsem pa pevci in pevke KD Harmonija z zborovodkinjo Mojco Intihar. S svojo prisotnostjo je slikarko in vse navzoče počastil tudi prof. dr. Stane Pejovnik, rektor Univerze v Ljubljani in hkrati predsednik Gibanja za pravičnost in razvoj.

»Rada slikam cvetje, pogosto v šopkih, tukaj pa kot bi ga hotela pustiti na rastiščih in ga zaščititi,« pravi o svojih tihožitjih slikarka. Njene odlično izdelane slike so z estetskega vidika takoj privlačne, hkrati pa razkrivajo avtoričino povezanost z naravo in njenimi čustvi. Ganjeni nad slikarskimi deli, vpeti v lep dogodek, ki so ga bogatile pevke in pevci, smo se ob zaključku svečanosti z veseljem

odzvali povabilu gospoda Pejovnika. Popeljal nas je po Deželnem dvorcu, zgradbi nekdanjega kranjskega deželnega zbora, danes je to centralno univerzitetno poslopje, v sejno sobo z balkonom. Ob prijetnem klepetu z

visokim gostiteljem smo si z balkona ogledali Kongresni trg, Ljubljanski grad in doživeli pomladno vzdušje bele Ljubljane.

Razstava je odprta ves mesec maj.

Tatjana Lampret

V Ivančni Gorici Veliki oder sveta

V sodelovanju s Kulturnim društvom Ivančna Gorica bo v četrtek, 10. 6. 2010, ob 19.30 v Kulturnem domu v Ivančni Gorici gostovala gledališka skupina Naš dom San Justo, Buenos Aires iz Argentine, z misterijem Pedra Calderon de la Barca Veliki oder sveta, v slovenskem prevodu Janka Modra.

Predstava je igra prispodob z globoko versko vsebino.

Skupina ima zelo pestro gledališko tradicijo in že več desetletij neprekinjeno goji slovensko besedo in spodbuja zanimanje za slovensko kulturo na mnogih prireditvah med Slovenci v Argentini. Prihod v Slovenijo je veliko priznanje za njihovo dolgoletno delo.

Poleg Ivančne Gorice bodo obiskali še Šentjošt, Primskovo pri Kranju, Groblje pri Domžalah, Železno Kaplo na Koroškem, Laze v Tuhinju, turnejo pa zaključili v Mestnem gledališču v Ljubljani.

Predstava ima veličastno sceno in kostume. Ta spektakel je res vreden ogleda, našemu kulturnemu društvu pa je v veliko čast, da so nas izbrali za gostitelje. Vabljeni k ogledu!

Marjana Hočevar

Pred 120 leti se je rodil pesnik in naš rojak Ivan Sadar

Na začetku junija bo ob 120. obletnici rojstva duhovnika Ivana Sadarja pri založbi Lepa beseda izšla knjiga njegovih pesmi z naslovom Ivan Sadar – Človek kot drugi.

Duhovnik Ivan Sadar se je rodil pred 120 leti v zaselku Cerovec v Bukovici. Že kot dijak je začel pisati pesmi; nekatere so zelo lepe, žal pa je bilo malo objavljenih, le nekaj v Angelčku, Domu in svetu, Bogoljubu ter v knjigi Janez Jalen, duhovnik za vse Slovence. Prav zato smo se odločili, da njegove pesmi objavimo v knjigi. Poleg obletnice rojstva je spodbuda za izdajo knjige tudi leto duhovnikov.

Pomen poezije je lepo izrazil s tole mislijo: »Meni se zdi, da ima pesništvo predvsem subjektiven namen: zadostiti pesnikovemu notranjemu življenju. Zakaj v človeški notranjosti so vedno boji. Ali teh bojev ne opazi vsakdo oziroma jih ne more povedati. ... Zakaj izkušnja uči, pred nami je dejstvo, da se nič drugega ne doseže s pesnikovanjem kakor nekak učinek na mišljenje čitateljev. Ta učinek je odvisen od čitatelja samega.«

Predgovor h knjigi je napisal g. Marjan Lampret, župnik v Šmartnem pri Litiji in Javorjah. Knjiga bo imela trde platnice, v njej bodo poleg pesmi, življenjepisa in fotografij tudi umetniške slike, saj je bil Sadar tudi likovni ustvarjalec. Cena posamezne knjige bo 20 evrov in jo lahko naročite po telefonu (01) 362 71 67 ali 031 437 007, lahko pa tudi po elektronski pošti ciril.zebovec@gmail.com. V Šmartnem pri Litiji bomo organizirali prireditev ob 120. obletnici Sadarjevega rojstva in predstavitev knjige v petek, 4. junija, ob 20. uri v knjižnici, ponovitev pa bo v Javorju v nedeljo, 20. junija, po maši v župnijski cerkvi.

Ciril Žebovec

Likovna razstava v domu upokojencev Šentvid

Društvo upokojencev Šentvid pri Stični je v sodelovanju z likovniki Ferda Vesela popestrilo notranjost doma upokojencev z čisto pravo likovno razstavo.

Likovniki Ferda Vesela uspešno delujejo pod vodstvom mentorice Nevenke Kotar. Vsako sredo se okrog nje zbirajo kolegice - slikarke in v veseli družbi ustvarjajo dela, ki so vredna ogleda. V skupini delujejo tudi članice Društva upokojencev Šentvid pri Stični, zato ni čudno, da njihove slike lahko vidimo tudi v prostorih Doma upokojencev Šentvid pri Stični. Poleg tega pa je bilo kar pet njihovih del izbranih na razpisu Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti, Ustvarjale so na temo revščine in socialne izključenosti.

Razstava v Domu upokojencev je vredna ogleda. Vstopnine ni. Dom je odprt vsako nedeljo dopoldne in vsako sredo popoldne od 16. ure dalje, ko se v domu odvija pestro druženje članov in članic.

Matej Šteh

Območna izpostava Ivančna Gorica
Cesta II. grupe odredov 17, 1295 Ivančna Gorica
tel.: 01 786 90 70, faks: 01 786 90 75
e-pošta: oi.ivancna.gorica@jskd.si
www.jskd.si, www.kultura-ustvarjanje.si

Napoved Skladovih prireditev

MAJ

Ringaraja 2010, državno srečanje otroških folklornih skupin iz Slovenije in zamejstva
sobota, 29. maja 2010, Rogaška Slatina

Na srečanju se bodo predstavile otroške folklorne skupine, ki so bila za državni nivo izbrane na regijskih srečanjih. Iz Dobrepolja bo nastopila OFS Podružnične šole Ponikve, JVIŽ OŠ Dobrepolje, pod mentorskim vodstvom Martine Prhaj in Mateje Hočevar z odrsko postavitvijo Korlovc gre. Skupina se bo predstavila med devetimi otroškimi folklornimi skupinami iz vse Slovenije. Poleg devetih izbranih skupin pa so bili za povezovanje programa na državnem srečanju izbrani še otroci OFS JVIŽ OŠ Dobrepolje.

Regijsko srečanje odraslih gledaliških skupin – Linhartovo srečanje

četrtak, 27. maja 2010, Kulturni dom, Medvode
petek, 29. maja 2010, Kulturni dom, Medvode
sobota, 5. junija 2010, Kulturni dom, Cerknica

Linhartovo regijsko srečanje bo potekalo kar tri dni, in sicer na dveh različnih lokacijah. Izbrane gledališke skupine imajo tako možnost, da gostujejo in se predstavijo različnim publikam na področju Osrednje Slovenije. Naš strokovni spremljevalec Klemen Markovčič je za regijsko srečanje izbral gledališko skupino GGNeNi KD Teater Grosuplje s predstavo Geffery Bernard je bolan, v režiji Renate Vidlič, ki se je uvrstila v tekmovalni del programa. Nastopili bodo v Medvodah. V spremljevalni del programa pa je uvrstil ivanško gledališko skupino Petdopol.

Klemen Markovčič je v oceni o Petdopol napisal, da je njihova »skupinska igra povsem usklajena in deluje enotno.«

JUNIJ

5. državno srečanje Big bandov in plesnih orkestrrov

petek, 4. junija 2010, ob 17. uri, Prešernov trg, Ljubljana

Na srečanju lahko sodelujejo vsi nepoklicni big bandi in plesni orkestri iz Slovenije. Nastopilo bo največ deset prijavljenih skupin. Srečanje bo imelo strokovnega spremljevalca, udeleženci pa bodo prejeli tudi oceno svojih nastopov. Zaželeno pa je tudi, da vsaka skupina izvede novo skladbo Lojzeta Kranjčana Čakam. Iz ivanške izpostave bo nastopil DOM – Dobrepoljski orkester mladih.

Festival URBANO

petek, 11. junij 2010, ob 10.00, Kulturni dom Ivančna Gorica in Knjižnica Ivančna Gorica

Festival je bil v lanskem letu izveden premierno in bo tudi v prihodnosti pomenil kulturni vstop v poletne mesece. Skupaj z ivanško knjižnico bomo pripravili različne festivalske vsebine. Vodilni motiv letošnje izvedbe bodo stripi in stripovska kultura. Hkrati bo potekal zaključek in razstava prvega natečaja stripov za mlade Lepo je biti skupaj.

Kozlovska sodba v Višnji Gori – razstava ilustracij v Ljubljani

sobota, 12. junij 2010, ob 10.30 uri, Hiša Evrope, Ljubljana

V prostorih Hiše Evrope bo ob predsedovanju Španije Evropski uniji in Ljubljani, svetovni prestolnici knjige, odprta razstava ilustracij štirih različnih ilustratorjev za štiri prevode Kozlovske sodbe v Višnji Gori (angleškega, francoskega, španskega in nemškega). Predstavili se bodo Marjan Manček, Gabrijel Vrhovec, Judita Rajnar in Santiago Martin. Poulično gledališče Teater Cizamo bo na ulici pred Hišo Evrope nastopilo z odlomki iz Kozlovske sodbe v Višnji Gori.

Otroški Ex tempore – grafiti

četrtak, 17. junij 2010, ob 9. uri, Grosuplje

Vsako leto so mladi iz vseh šol naše izpostave povabljeni, da se udeležijo likovne delavnice, na kateri spoznavajo različne izraze vizualnega ustvarjanja. Letos bodo gostovali v Grosupljem na delavnici, na kateri bodo pod vodstvom strokovnjaka za tovrstni izraz ustvarjali grafite.

41. Tabor slovenskih pevskih zborov

sobota, 19. junij 2010, ob 20. uri, OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični

Predstavili se bodo zamejski zbori, ki delujejo v okviru slovenskih društev ali samostojno v tujini.

nedelja, 20. junij 2010, ob 11. uri, OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični

Na letošnji Tabor slovenskih pevskih zborov so se prijavile številne nove pevске zasedbe in zbori. Tako bodo na Taboru ponovno združili glasove številne pevke in pevci iz vse Slovenije. Predsednik Tabora in ivanški župan Jernej Lampret bo jubilejantom podelil priznanja.

Mavrična kultura za vse

Mentorica Marjeta Klevže z gledališkimi uspešno na Vrhnikih

Na Vrhnikih so se predstavile kar tri otroške gledališke skupine iz ivanške izpostave. Iz Ivančne Gorice je nastopila otroška gledališka skupina OŠ Stična PŠ Višnja Gora pod mentorstvom Marjete Klevže. Predstava pepelka-princ.si je sodobna Pepelka v času interneta, površinskih odnosov, telenovel ...

Znana zgodba v novi preobleki – Pepelka, kot jo vidijo oči današnjih najstnikov. (MK)

V oceni nastopa je na območnem nivoju strokovni spremljevalec med drugim zapisal: »Vsekakor pohvalno, da so otroci tudi avtorji besedila ... V dramaturškem smislu je obdelava znanega pripovednega motiva, v tem primeru Pepelke, dobra, saj omogoča suverene reinterpretacije, ker gledalec pozna osnovo ...«

Zadovoljni mladi folklorniki v Šmartnem pri Litiji

Tri naše izbrane otroške folklorne skupine so sredi maja nastopile na regijskem srečanju otroških folklornih skupin Osrednje Slovenije. Izbor za regijski nivo je med približno 30 skupinami na območnih srečanjih opravila mag. Metka Knific. Za uvod v srečanje je kot gostja nastopila domača OFS OŠ Šmartno pri Litiji. Med šestimi izbranimi skupinami so se kot druga nastopajoča skupina predstavili OFS Rege iz Račne pod vodstvom Olge Gruđen s postavitvijo Na travniku. S postavitvijo Svet' Miklavž prihaja so jima sledili dobrepoljski otroci iz OFS OŠ Dobrepolje, ki jih vodita Martina Prhaj in Majda Blatnik. Srečanje so zaokrožili ponikovski folklorniki OFS PŠ Ponikve s postavitvijo Korlovc gre pod vodstvom Martine Prhaj in Mateje Hočevar. Srečanje sta strokovno spremljali Petra Nograšek in Neva Trampuš.

Šepetanje morja in podelitev Gallusovih priznanj

Moški pevski zbor Šmarje - Sap je v sredini maja pripravil koncert dalmatinskih pesmi pod naslovom Šepetanje morja. Skupaj z gosti: pevskimi iz Čakovca in tamburaškim orkestrom iz Vrhpolja, so pripravili prijeten večer. JSKD RS OI Ivančna Gorica pa je ob tej priložnosti podelil tudi dve bronasti priznanji, in sicer Jovanu Markovu in Andreju Selanu.

Poplesovanje v maju

V sredini maja je regijska revija plesnih skupin Migam potekala na dveh lokacijah, na Vrhnikih in v Grosupljem. Prvi del v Grosupljem, je gostil več kot dvesto mladih plesalk in plesalcev. Grosupeljski kulturni dom je tako pokal po šivih in poplesoval v ritmu glasbe. Iz naše izpostave so se predstavile kar tri plesne zasedbe; in sicer TeGIBlo iz KD Teater Grosuplje z mentorico Špelo Repar z dvema skupinama in šentvidske plesalke z mentorico Martino Ratajecz (OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični). Regijsko srečanje je strokovno spremljala Sinja Ožbolt, ki je skupaj s strokovno spremljevalko JSKD RS Nino Meško pripravila enourni seminar za vse mentorje. Tovrstna delavnica, ki poteka na osnovi prikazane produkcije, je izredno pomembna za izobraževanje mentorjev in nadgrajuje njihovo plesno dejavnost.

Kulturni bazar v Ljubljani

Na Kulturnem bazarju v Cankarjevem domu se je koordinacija Osrednja Slovenija v okviru kakovostnih projektov in programov, ki jih kulturne ustanove ponujajo za otroke in mladino, predstavila prvič. Pred-

vsem pa je pomembno, da se na ta način vrtcem, šolam ter drugim izobraževalnim institucijam omogoči povezovanje s kulturnimi ustanovami. Predstavitev je pomenila tudi ozaveščanje o pomenu kulturne-umetnostne vzgoje za otroke in mladino. Udeležba na Kulturnem bazarju 2010 je bila za vse obiskovalce brezplačna. Koordinacija Osrednja Slovenija je pripravila skupno brošuro, v kateri je naveden območni in regijski otroški program za drugo polovico leta 2010 in celotna produkcija za 2011. Tako se je predstavilo enajst izpostav iz Osrednje Slovenije.

Folklorna skupina Stična uspešno na regijskem srečanju v Ljubljani

V Španskih borcih, kulturnem centru v Mostah, je v maju potekalo regijsko srečanje odraslih folklornih skupin Osrednje Slovenije. Udeležilo se ga je osem skupin s področja celotne koordinacije. Srečanje je potekalo pod naslovom Al' me boš kaj rada mela, strokovno ga je spremljala Branka Moškon.

Za srečanje sta bili izbrani kar dve skupini iz ivanške izpostave, in sicer FS Stična in FS Ponikve. Uspešna vodja FS Stična je Irena Zadel, ki je hkrati tudi avtorica odrske postavitve dolenskih plesov Za vasjo je čredo pasla.

Uspešna izvedba 30. tekmovalnega slovenskih godb

Godbeniki v četrti in drugi težavnostni stopnji so nastopili v Jakličevem domu na Vidmu v Dobrepolju. Z ivanške izpostave sta se letošnjega tekmovalnega udeležili dve zasedbi, in sicer Pihalni orkester Glasbene šole Grosuplje in Kulturno društvo Godba Dobrepolje. Tekmovalje je potekalo po poslovniku iz leta 2007. Predsednik tekmovalne žirije je bil Alojz Zupan, člani pa Marjan Grdadolnik, Tomaž Habe, Armando Saldarini, Philip Fruhmann.

Najmlajši lutkarji iz vrtca prvič na državnem srečanju

v Domžalah je v maju potekal Festival predstav otroških in odraslih lutkovnih skupin Slovenije. Na srečanje so se skupine uvrstile preko regionalnih srečanj. Selekcijo na regijskih nivojih je opravila Renata Kalemba. Iz ivanške izpostave se je na srečanju predstavila lutkovna skupina Vrtca Ivančna Gorica z mentorica Barbara Kavšek in Urško Ivančič in Mančkovim Piščančkom Pikom. Čestitamo najmlajšim gledališčnikom iz Vrtca Ivančna Gorica!

Hiška ponovno na državnem srečanju otroških gledaliških skupin

Festivala predstav otroških gledaliških skupin Slovenije, ki je skupaj z lutkovnim delom potekal v Domžalah se je udeležila otroška gledališka skupina Hiška KD Teatre Grosuplje in OŠ Louisa Adamiča Grosuplje pod mentorstvom Irene Žerdin. Otroci so nastopili s predstavo Svetlane Makarovič Pekarna Mišmaš. Še prav posebno je blestela mlada igralka Lea Gostinčar v vlogi Jedrti.

Med najboljše v Sloveniji

V soboto in nedeljo, 8. in 9. maja, je v Medvodah potekalo državno prvenstvo v modernih tekmovalnih plesih (hip hop, electric boogie, break dance).

Udeležili so se ga tudi plesalci Plesnega kluba Spot, ki prihajajo iz Grosuplja, Šmarja - Sapa, Višnje Gore, Ivančne Gorice in Škofljice.

Plesalci Plesnega kluba Spot so pod vodstvom plesne učiteljice in koreografinje Žive Radulovič dosegli odlične rezultate.

Med pionirji je v hip hopu Maj Kavšek zasedel drugo mesto, med pionirkami je bila Ela Rozina tretja, v hip hop parih pionirji pa sta Maj in Ela dosegla četrto mesto.

Člani plesne šole se veselijo kolajn na državnem prvenstvu.

Med mladinci sta bili v hip hop parih Špela Mehič in Inka Rupnik šesti.

S temi odličnimi rezultati so se tako Maj, Ela, Špela in Inka uvrstili na evropsko prvenstvo, ki bo od 9. do 13. junija potekalo v Amsterdamu na Nizozemskem.

Članice so v kategoriji hip hop male skupine (Nina Smole, Aleksandra Grozde, Marija Petrovič, Kaja Ferlin, Nives Medved, Špela Zakrajšek, Kristina Novak) zasedle odlično sedmo mesto, Nina Smole in Aleksandra Grozde pa sta bili v hip hop parih 13.

Mladinska mala hip hop skupina je bila šestnajsta.

Plesalci Plesnega kluba Spot so ponovno dokazali, da so med najboljšimi v Sloveniji.

Čestitamo!

Maj Kavšek iz Ivančne Gorice je dosegel drugo mesto na državnem prvenstvu v hip hopu med pionirji.

Živa Radulovič

RK SVIŠ Pekarna Grosuplje Ivančna Gorica

Ob 50-letnici sezona za oblizniti prste

Za ivanškimi rokometarji je resnično odlična sezona. Močno pomlajena članska ekipa, okrepljena z domačimi igralci, je bila pod vodstvom Gorazda Potočnika zelo uspešna. S privlačnimi predstavami in le z enim domačim porazom je v dvorano OŠ Stična spet privabila številne navijače. Poleg članov so slavili tudi mladinci, ki so se vnovič uvrstili v prvoligaško družino, ob bok Celju, Gorenju, Kopru, Merkurju, Trimu, Ribnici in drugim. Odlično je šlo tudi dvema mlajšima selekcijama: mlajši dečki B so bili osmi v državi, mlajši dečki A pa deseti. Kakovostno pa trenirajo tudi ostale ekipe. Vzrokov za rokometni nasmešek torej ne manjka. »S sezono smo zelo zadovoljni. Predvsem zaradi točkovnega seštevka in posledično uvrstitve članske ekipe na četrto mesto, pa tudi zato, ker je veliko domačih mladih igralcev dobilo priložnost in jo tudi izkoristilo. Veselimo se tudi uspeha mladinske ekipe, ki se po nekaj letih vrača v prvo mladinsko ligo. S temi mladimi gradimo prihodnost –

Posnetek je s prve tekme v Višnji Gori med RK Polž in RK Partizan Ig (16 : 11). Tekma se je igrala 9. 10. 1960 na peščenem igrišču pri današnji cestni bazi. Igralci Višnje Gore so v dolgih rokavih. Z leve proti desni so: Tone Perko - Vidovič (št. 10), Slavko Turk (v голу pri ograji), Tomaž Fabjan, Ignac Vozel in Andrej Ambrožič (v boju za žogo).

nekoč naj bi s člansko ekipo potrkali na vrata prve članske lige,« je načrte razkril Marjan Potokar, član upravnega odbora kluba.

Razlogov za proslavo pa še kar ne zmanjka. Prvi konec tedna v juniju (4., 5. in 6. junija) bo namreč naš

rokometni klub proslavil 50-letnico. Jasno, glavno besedo bo imela ta lepa igra: tekme mlajših kategorij, članov (SVIŠ PG se bo pomeril z mladinsko reprezentanco Slovenije) in veteranov. Nastopili bodo tako nekdanji zvezdniki slovenske izbrane vrste Tomaž Jeršič, Andrej Kastelic, Jani Likavec, Tomaž Tomšič, Borut Plaskan in drugi, kot tudi kleni fantje nad 50 let. Na slavnostni prireditvi bodo podeljena priznanja zaslužnim za uspehe, zagodla bo znana slovenska skupina ... Uvod v proslavo pa je bil kot v starih časih turnir med veteranskimi ekipami Stične, Šentvida in Višnje Gore. Skratka, pripravljajte se rokometna zabava, ki je ne smete izpustiti.

Več o njej pa najdete na www.svis-klub.si.

Lojze Grčman

Fotografija s tekme med Šentvidom in Semičem, ki se je igrala 23. 5. 1976 na igrišču pri Osnovni šoli Ferda Vesela v Šentvidu pri Stični. Na fotografiji sta Miha Furjančič (drugi z leve) in Darko Rovnanšek (št. 6).

OBČINSKA LIGA V MALEM NOGOMETU

Veterani s Krke še kar zmagujejo, Mafijozi pričakovano v drugi ligi

Minila je dobra tretjina letošnje občinske lige v malem nogometu. V prvi ligi prve tri ekipe uresničujejo vlogo favoritov. Mogoče so malce presenetljivo med njimi še vedno edini brez izgubljene točke »veterani« s Krke. A izkušnje so vedno igrale veliko vlogo. Tako kot borba za vrh bo še zelo zanimiva borba za obstanek v prvi ligi.

V drugi ligi vodijo lanski prvoligaši Mafijozi. V boj za prvo mesto se najbrž lahko vmešajo samo še »mladinci« s Krke ali pa Elektro Senica. Res pa je, da so ekipe v drugi ligi zelo izenačene in vrstni red se lahko še precej premeša.

Prva liga:

Ekipa:	T	Z	R	P	DG	PG	GR	TO
1. Mizarstvo Trunkelj Krka	5	5	0	0	17	6	+11	15
2. Stična točka Bar Jama	5	4	1	0	23	6	+17	13
3. Miz. Gnidovec Spod. Brezovo	5	3	1	1	20	9	+11	10
4. Dixi	5	2	0	3	11	12	-1	6
5. Bar pri Livarni	5	2	0	3	8	13	-5	6
6. Rondo bar	5	1	1	3	7	11	-4	4
7. Bencinski servis Zagradec	5	1	0	4	5	25	-20	3
8. ŠD Ambrus	5	0	1	4	5	14	-9	1

© Kapodol.com

T - tekme, Z - zmage, R - remiji, P - porazi, DG - dosež. goli, PG - prejeti goli, GR - gol razlika, TO - točke

Druga liga:

Ekipa:	T	Z	R	P	DG	PG	GR	TO
1. FSK Mafijozi	5	4	1	0	20	5	+15	13
2. Mizarstvo Perko ŠDM Krka	5	3	1	1	17	9	+8	10
3. Elektro Senica	5	3	1	1	12	12	0	10
4. Viridin Hram	5	2	1	2	12	11	+1	7
5. Bar na postaji	5	2	0	3	11	12	-1	6
6. TD Grča Lučarjev Kal	5	2	0	3	10	16	-6	6
7. Picerija Toplar	5	1	0	4	9	13	-4	3
8. Cona Bomax	5	1	0	4	4	17	-13	3

© Kapodol.com

T - tekme, Z - zmage, R - remiji, P - porazi, DG - dosež. goli, PG - prejeti goli, GR - gol razlika, TO - točke

Simon Bregar

MOTOKROS

EVROPSKO PRVENSTVO EMX OPEN

AMD Šentvid pri Stični
sobota, 29. 05. ob 12. uri
nedelja, 30. 05. ob 10. uri

Na prijavnih listih za evropsko prvenstvo preko 40 voznikov iz 13 držav. V soboto nastopajo tudi vozniki MX 50 junior, v nedeljo pa MX 65 junior.

Med odmorom žrebanje vstopnic!
Vabljeni - sobota prost vstop!

www.amdsentvid.si

SREDNJEŠOLSKI ŠPORT

Letos se uspehi kar vrstijo – tokrat so udarili plesalci in atleti

Dijaki Srednje šole Josipa Jurčiča so na srednješolskih športnih tekmovanjih zopet dosegli odlične rezultate.

12. maja je bilo v Novem mestu področno dolensko posamično prvenstvo v atletiki. Iz Ivančne Gorice smo na tekmovanje peljali tri atletinje in tri atlete. Prav vsi so se odlično odrezali in dosegli izvrstne izide.

Najboljša med vsemi je bila Alenka Hojč, dijakinja prvega letnika gimnazije, ki je v skoku v višino deklasirala tekmice, saj je sama preskočila 165 cm, naslednje za njo pa so zmogle 140 cm. Če bi skakala med fanti, bi dosegla še vedno odlično osmo mesto. Rezultat je še posebej tehten, če vemo, da so v isti (edini) starostni kategoriji vsi od prvega pa do četrtega letnika.

Zelo so se izkazali tudi vsi drugi. Drugo mesto je osvojil Blaž Kamin v skoku v daljino, tretje mesto sta osvojila Mitja Oven v teku na 400 metrov in Miha Štrus v teku na 100 metrov. Miha je za povrh dosegel še odličen rezultat 11,34, kar je za fanta, ki nikoli ni treniral atletike, odličen dosežek. Prav tako sta se izkazali Nika Ferlin, ki je bila v skoku v daljino četrta, in Sabina Erjavec, ki je bila v teku na 1000 metrov šesta. Trenutno še ne vemo, kateri od njih se je po rezultatu uspel uvrstiti v finale najboljših srednješolskih atletov v Sloveniji. Še bolj so se dva dni kasneje izkazali plesalci. V Celju je namreč potekal zaključek oz. finale šolskega plesnega festivala – državnega tekmovanja za srednje šole. Na sporedu so bili sledeči plesi: Hip-hop, pop in latinsko s predpisanimi koreografijami in predpisano glasbo. Našo šolo je v posamični in ekipni konkurenci zastopalo šest dijakinj. Posamično je bila med našimi dijakinjami najboljša Marjetka Glavič, ki je osvojila zelo dobro 26. mesto med 144 plesalkami. Ekipno so bila naša dekleta odlična šesta. Ekipo so poleg Marjetke Glavič zastopale še: Barbara Kastelic, Ana Makovec, Alenka Struna, Bernarda Minov Petkov in Sonja Lekan. Njihova mentorica je Petra Marcina.

Nastopili pa so tudi plesni pari v plesih cha-cha-cha, salsa in swing s predpisanimi koreografijami in glasbo. Našo šolo so zastopali trije plesni pari, ki so zopet dosegli zares odlične rezultate: Matija Omejec in Petra Kavšek sta osvojila prvo mesto, Blaž Mohorčič in Neža Trpin sta osvojila drugo mesto, Aljaž Levstek in Jerneja Filipič pa četrto mesto izmed 20 plesnih parov. Njihova mentorica Marija Majzelj Oven je bila upravičeno zadovoljna.

Simon Bregar

Šlosarji že tradicionalno tekmovali v Galaksiji Trebnje

Ker smo šlosarčki vedno v gibanju, tudi takrat kadar ne igramo odbojke, košarke, ne smučamo in ne čistimo naše Slovenije, smo se odpravili na turnir v bowlingu. Kot ponavadi smo tekmovali v Galaksiji Trebnje. Tokrat smo se na pot podali z avtomobili in ne z minibusom kot jeseni.

14 šlosarčkom so bile na razpolago tri proge. Po začetni naključni razdelitvi skupin in par ponesrečenih metih smo se ogreli, in prava šlosarska tekmovalnost se je pričela. Strike tu, split tam, da ne govorimo o sparih, in prvi krog je bil zaključen. V drugi krog smo se vsi podali še bolj borbeno, ker je bila glavna nagrada, predvsem pa zmagovalni duh v vsakem izmed nas, dovolj velika motivacija za dobro metanje. Tako smo hitro dobili pet finalistov, ki so se med seboj pomerili za majčko Šlosarček in plačani zaključni letni športni žur. Borbenost se je nadaljevala tudi na drugih dveh progah, smeha zaradi ponesrečenih metov pa ni manjkalo. Vsi skupaj smo navijali tudi za finaliste, ki so kar tekmovali med seboj po številu strikov. Tako je šele zadnji Jakov ponesrečen in Gregorjev zmagovalni met odločil zmagovalca. Na odru za zmagovalce se je Gregorju in Jaki pridružil še Marko. Po razglasitvi zmagovalcev in podelitvi nagrad pa smo zaplesali do jutranjih ur.

Tea Stojanovič
Članica ŠD Šlosarček

Náš vrtniček

Majnika dosti dežja, obeta jeseni dosti vsega.

Skalnjak

Ljubezen ljudi do gora in rastlin, ki se razraščajo po njih, je pripeljala do številnih skalnjakov na zasebnih vrtovih.

Rastline, primerne za skalnjak

Za skalnjak so primerne vse rastline, ki rastejo počasi in ostanejo dovolj nizke, da ne rušijo ravnovesja. Mednje spadajo tudi pritlikava drevesa in grmi, ki so posebno uporabni za osnovno zasaditev (za ozadje), pa tudi mnoge druge rastline, ki niso nujno iz alpskih rastišč.

Na vrtu lahko gojimo mnoge tipično alpske rastline, ki prinašajo bogastvo živih barv in nenavadnih oblik, če jim le zagotovimo dobro odceden prostor in primerno lego.

Rastline posadimo v posebej pripravljeno dobro odcedno mešanico prsti, peska in raznih dodatkov. Pri mnogih alpskih rastlinah moramo poskrbeti za zavarovano sončno rastišče in hkrati zagotoviti, da so korenine na hladnem. Razpoke kamnitih suhih zidov so idealna mesta za koreninske splete mnogih alpskih rastlin, hkrati pa so ta rastišča zelo odcedna.

Rastline, primerne za sončne lege:

- Alyssum saxatile – skalni grobeljnik,
- Angelica pachycarpa – angelika,
- Arabis caucasica Comp. – repnjak,

- Armeria maritima – pečnik,
- Aster alpinus – alpska astra,
- Aubrieta – avbrecija,
- Campanula glomerata – zvončnica,
- Cerastium tomentosum – smiljka,
- Dianthus deltoides – nagelj,
- Hypericum olympicum – krčnica,
- Sedum album – homulica,
- Sempervivum mešan – netresk,
- Thymus serpyllum – materina dušica,
- Veronica longifolia – jetičnik.

Rastline, primerne za senčne lege:

- Ajuga reptans – plazeči skrečnik,
- Omphalodes verna – spomladanska torilnica,
- Primula japonica – jeglič,
- Vinca minor – mali zimzelen,
- Viola odorata – vijolica.

Lega za postavev skalnjaka

Najprimernejša lega za postavitev skalnjaka je sončno pobočje, ki je obrnjeno proti jugu ali jugozahodu. Najlepši so tisti skalnjaki, kjer kamenje in skale verno posnemajo naravno okolje. V takih skalnjakih so tudi rastne razmere kar najbolj podobne razmeram v naravnem okoli-

lju. Prst v žepih za skalami je hladna, vlažna in zelo odcedna, torej ravno pravnja za alpske rastline. Večina za skalnjak primernih rastlin ljubi sonce, tiste, ki se bolje počutijo v senci, posadimo na severno stran skal.

Izbira kamnov

Za najboljši vizualni učinek naj bo skalnjak čim večji, čeprav mora njegova velikost ostati skladna z velikostjo vrta. Kjer je to mogoče, izberemo naravno nagnjene površine. Uporabimo skale in kamenje iz okolice, tako je verjetnost, da se bo skalnjak lepo zlil s pokrajino, večja, pa še prevozní stroški so manjši. Le če v bližnji okolici ni primernih skal in kamenja, jih pripeljemo od drugod. Izogibamo se premehkemu kamnu, ki hitro propada (navadni škrlavec, kredni apnenci), pa tudi pretrdemu in neplastovitemu kamnu iz magmatskih kamnin (granit, bazalt). Če je mogoče, obiščemo kamnolome v neposredni okolici in izberemo primerne kose, pazimo pa, da niso pre-

veliki in da jih na vrtu lahko premikamo in obdelujemo.

Postavitev skalnjaka

Najprej namestimo največje skale, ki bodo v skalnjaku ključne točke. Ko postavimo te, uredimo preostale tako, da je vse videti čim bolj naravno. Paziti moramo, da ostane dovolj prostora za sajenje. Če uporabljamo kamne, na katerih so plasti jasno vidne, pazimo, da potekajo povsod v isti smeri. Skale razmestimo tako, da je za sajenje na voljo kar največ različnejših mest. Če jih postavimo tesno skupaj, oblikujejo ozke, globoke zajede, v katerih nekatere rastline odlično uspevajo. Tam, kjer imamo več prostora, lahko s premišljenim razporejanjem pripravimo zelo različna rastišča, primerna za celo vrsto rastlin. Skale zakopljemo v tla do tretjine in jih po možnosti nagnemo rahlo nazaj (v pobočje). Postavitev je tako trdnjša, pa tudi deževnica odteka v prst in ne poškoduje rastlin. Stopimo na skale, da preverimo, ali varno stojijo. Ko smo skale postavili, nasujemo na sadilna mesta primeren substrat in rahlo potlačimo. Ko vse rastline posadimo, jih temeljito zalijemo. Pazimo, da imajo dovolj vlage, dokler se ne primejo in ne začnejo na novo poganjati. Če je vreme po sajenju zelo suho, zalivamo rastline približno enkrat na teden, dokler se korenine ne razrastejo. Ko se rastline primejo, je zalivanje potrebno le v izrazito sušnih obdobjih.

Za večino alpskih rastlin je primerna mešanica enakih delov sterilizirane vrtné prsti, šote (ali šotnega nadomestka) in gramoza ali grobega peska. Sestavine z veliko humusa nudijo potrebno vlažnost, pesek ali gramoz pa odcednost.

Ko skalnjak zasadimo, posujemo zasajeno površino z gramozom ali grobim peskom. Pazimo, da se ta kolikor mogoče ujema s skalami in kamenjem osnovne postavitve. Tako posipavanje je koristno z več vidikov: okolica rastlin je lepa in se zdi povsem naravna, površina se bolje ujema s skalami in velikimi kamni kot pa gola prst, dodatna plast izboljšuje drenažo okoli rastlin, onemogoča rast plevelov, zadržuje vlago in preprečuje, da bi se prst ob močnem dežju ali zalivanju preveč scepila. Debelina te plasti v skalnjaku naj bo vsaj 2,5 cm.

Dobra stran skalnjaka je v tem, da ko ga enkrat oblikujemo, nam zanj ni treba več pretirano skrbeti. Tudi plevela ne bo veliko, saj je v skalnjaku veliko peska in proda, ki zavira rast plevela.

Ihan Irena, dipl. ing. agr. in hort.

ZLATI BREZ ADITIVOV

Pet priljubljenih hlebcev
Pekarne Grosuplje je osvojilo zlata
odličja za kakovost na letošnjem
10. ocenjevanju Sekcije za pekarsvo
v organizaciji Gospodarske izbornice
Slovenije. Idelani so po dolgotraj-
nem postopku z dodatkom kislega
testa, zato so različnega okusa in
dolgo veči.

SOUZI

KOROŠEC

Samo v
Mercatorju

SKORJAVEC

PET ODLIČNIH
HLEBCEV
PEKARNE
GROSUPLJE

KRUŠVIČI

MALNAR

Gospodinjska stran

SLASTNO IZ VOKA, II. del

Za pripravo skoraj vseh azijskih jedi in evropskih specialitet je nadvse uporaben vok – ponev, ki z visokim obodom, veliko površino dna, držalom in oblogo proti prijemanju idealno združuje vse prednosti klasičnega voka in navadne ponve. Taka ponev je primerna za začetnike v kuhanju v voku, za manjša gospodinjstva in za vse, ki bi radi vok uporabljali tudi za vsakdanjo kuho.

Imenitno pri voku je to, da čas kuhanja sestavin lahko odlično nadzorujemo. Sestavine, ki naj se ne bi več pražile, ob obodu potisnemo navzgor. Tam je vročina tako šibka, da se praženje prekine – zelenjava bo ostala hrustljava, a vendar topla. Meso ali ribe damo praviloma v vok šele potem, ko je zelenjava pražena. To potisnemo ob obod, nato pa na dno prilijemo še malo olja, ga segrejemo in na njem popečemo meso. Usedlino od praženja prevremo z juho; to bo omaki dodalo aromo.

Čili

Čiliji so plodovi številnih ostrih sort paprike. Naprodaj so sveži, posušeni ali zmleti. Različne sorte čilijev so različno pekoče, tudi njihovi okusi se razlikujejo. Posušene rdeče čilije zmeljemo v čilijev prašek ali kajenski poper. Začimba je pikantna in aromatična, njen okus sega od pekočega do zelo pekočega. Iz čilijev pa se dela tudi čilijevo olje, ki se včasih uporablja tudi kot omaka za pomakanje ali kot začimba. Čilijeva olja so premočna, da bi na njih pekli, zato jih kombiniramo z drugimi, milejšimi olji.

Recept za čilijevo olje:

Sestavine: 150 ml olja, najbolje arašidovega, 1 žlička sesekljanih rdečih čilijev, 2 žlički nepraženih zrn sečuanskega popra, 2 žlici celih črnih zrn

Priprava: Na visoki vročini segrejemo vok ali ponev in vlijemo vanj olje. Segrevamo naprej, dokler se olje ne začne kaditi. Posodo odstavimo in stresemo vanjo čilije, sečuanski poper in črna zrna. Mešanica naj se ohladi, ne da bi jo mešali. Hladno prelijemo v kozarce. Po dveh dneh presedimo.

Kocke tofuja na zelenjavi

Sestavine:

1 šopek mladega korenčka, 1 debel por, 2 kolerabi, 1 majhen brokoli, 100 g sladkornega graha, sol, 2 mesnata paradižnika, 6 jedilnih žlic olja, sveže zmlet poper, približno 100 ml zelenjavne jušne osnove, 400 g tofuja, 2 stroka česna, 1/2 šopka gladkolistnega peteršilja

Priprava:

Zelenjavo očistimo in operemo, po potrebi tudi olupimo. Korenje in por narežemo na rezine, kolerabo pa na ozke trakove. Brokoli razlomimo na majhne cvetove. Sladkorni grah in brokoli ločeno blanširamo v osoljeni vreli vodi, nato ju oplaknemo z mrzlo vodo in odcedimo. Paradižnik prelijemo z vrelo vodo, olupimo, prerežemo in mu odstranimo semena. Meso paradižnika narežemo na kocke.

Vok ogrejemo, vanj vlijemo štiri jedilne žlice olja. V njem med mešanjem pražimo korenje, por, kolerabo in brokoli, da ostanejo al dente. Začinimo s soljo in poprom ter zalijemo z jušno osnovo.

Tofu narežemo na kocke, olupimo in sesekljam česen. Preostalo olje segrejemo s česnom in v njem zlato rjavo popečemo tofu. Peteršilj operemo, osušimo s tresenjem in drobno sesekljam. Skupaj s paradižnikom in sladkornim grahom ga primešamo zelenjavi in potresemo s tofujem.

Indonezijski riž s curryjem in piščancem

Sestavine:

200 g piščančjih prsi
1 jedilna žlica medu
3 jedilne žlice sojine omake
2 jedilni žlici curryja
1 jedilna žlica kečapa
1 kavna žlica koruznega škroba
2 stebelci limonske trave
1 šopek mlade čebule
1 rdeča paprika
2 stroka česna
1 rdeč čili
4 jedilne žlice sezamovega olja
500 g kuhanega riža basmati

Priprava:

Meso oplaknemo z mrzlo vodo, osušimo s krpo in narežemo na tanke rezine. Naredimo marinado iz medu, sojine omake, ene žlice curryja, kečapa in škroba ter jo primešamo mesu. Pustimo 15 minut, da se meso prepoji.

Operemo limonsko travo, razpolovimo jo po dolžini in narežemo na tanke rezine. Operemo in očistimo tudi mlado čebulo ter jo narežemo na en do dva cm dolge kose. Papriko umijemo, očistimo in narežemo na majhne kocke.

Česen olupimo in drobno sesekljam. Operemo čili, odstranimo semena ter ga narežemo na zelo tanke trakove.

Vok ogrejemo in vanj vlijemo olje. Na olju popečemo meso. Dodamo čebulo, papriko in limonsko travo, na hitro popražimo. Primešamo še česen in čili. Nato dodamo ohlajen riž in ga z drugimi sestavinami pražimo še tri minute. Nazadnje dodamo preostali čili in dobro premešamo.

Govedina z zelenjavo in čilijem

Sestavine:

400 g goveje pljučne pečenke
5 jedilnih žlic sojine omake
15 g suhih gob mu-er
6 mladih čebul
1 korenček
100 g šampinjonov
100 g sladkega graha
100 g mini koruzic
100 g mladega stročjega fižola
2 stroka česna
2 suha čilija
6 jedilnih žlic sezamovega olja
10 g nastrganega ingverja
popper
sol
2 jedilni žlici suhega sherryja
50 ml zelenjavne osnove

Priprava:

Govedino narežemo na zelo tanke rezine, jo prelijemo s sojino omako in tako mariniramo 30 minut.

Z vrelo vodo prelijemo gobe mu-er, jih zmečamo (glej navodila na embalaži) in na drobno narežemo. Zelenjavo očistimo, umijemo ter narežemo na majhne koščke.

Operemo sladki grah, koruzice in stročji fižol. Stročji fižol eno minuto blanširamo, nato pa splaknemo z mrzlo vodo.

O olupimo česen in ga drobno sesekljam. V možnarju dobro stremo še čili.

V voku segrejemo štiri žlice olja in popražimo čili, česen in ingver. Dodajamo korenje, fižol, koruzico, gobe in mlado čebulo ter pražimo, da postanejo al dente. Vzamemo iz posode in spravimo na toplo. Na preostalem olju popečemo meso in ga zmešamo z zelenjavo. Dodamo sol, poper, sojino omako in zelenjavno osnovo ter zavremo.

Kozice s prozornimi rezanci

Sestavine:

40 g posušenih gob mu-er (bezgovih uhljevč)
400 g olupljenih in kuhanih kozic
3-4 žlice limoninega soka
2 stebli mladega luka
4 stroki česna
1 košček svežega ingverja (30 g)
2 žlici nevtralnega olja
150 ml zelenjavne juhe (iz vrečke)
5 žlic ostrigove omake
2 žlici svetle sojine omake
sol/poper
1 žlica sesekljanega peteršilja

Gobe za 20 minut namočimo v veliko vode. Kozice oplaknemo s hladno vodo, posušimo s papirjem in pokapljamo z limoninim sokom.

Mladi luk očistimo in operemo, česen in ingver olupimo ter z lukom zrežemo na lističe. Gobe odlijemo, odcedimo in zrežemo na rezance.

V voku segrejemo eno žlico olja. Mladi luk, česen in ingver pražimo eno minuto, potisnemo ob obod. Segrejemo preostalo olje, na njem med nenehnim mešanjem prepražimo kozice; odvisno od velikosti jih pražimo dve do štiri minute.

Prilijemo zelenjavno juho, umešamo gobe. Primešamo ostrigovo in sojino omako ter prevremo. Posolimo in popoprmo. Steklene rezance prelijemo z vrelo vodo in jih v njej namakamo 10 minut. Odcedimo, splaknemo s toplo vodo in znova odcedimo. Rezance primešamo zelenjavi z rakci in vroče potrežemo.

V SPOMIN

DEJANU RATKOVIČ

Deset let je odkar odšel si tja, kjer pravijo, da samo spiš in ni trpljenja.

Če temu ni tako in veš da si, potem veš tudi to, da te pogrešamo, imamo radi in da smo v mislih s teboj.

Vsi tvoji

ZAHVALA

Nenadoma je brez slovesa odšel od nas

DUŠAN METOD MIKLAVČIČ,

rojen 13. 10. 1948 iz Stranske vasi 4

Žalujoci brata Marjan in Ciril z družinama
in vsi njegovi nečaki

Že drugo leto je minilo,
odkar se nama hudo je zgodilo.
Z bridkostjo zaznamovano bilo je vse prestano,
le spomini so tisto, kar nama je še ostalo!

Kot da bilo bi včeraj, se spomniva tistega dne,
ko nama je usoda z obličja izbrisala tvoje ime.
Neštete pretočene solze rdečijo trpeče oko,
a um razrvan in razklano srce nekaj vesta trdno:
smrt nama resda je vzela tvoje telo,
a tvojega duha nama nikoli ne bo!

Čprav tvojih rok več v svoji ne bova držala,
se nama boš s slike ti vedno smehljala!
Dovolj že en sam le pogled na tvoj je žareči obraz,
da iz naju tvoja toplina prežene hladnino in mrz!

Po trnju in skalah vodila življenja je kruta te cesta,
nikoli le v smehu in iskrenem,
vedno še joka v znamenju, bila so dosežena mesta.

Edini postanek, za katerega upam,
da bil je poln veselja, radosti, je čas,
preživet s hčerko v njeni rani mladosti.

»Mami, z besedo ne da se opisati,
kako res mi s teboj bilo je lepo;
kako srčno si želim, da tudi
ti si čutila natanko tako!«

Čprav te pot na konec pripeljala je v maju,
je prav peti mesec čas, ko si dobila naju!
Vedi, da te iz najinih src nikoli ne bova spustila,
ravno nasprotno: neizmerno te bova za vedno ljubila!

V SPOMIN

JANJI PRIMC (1959-2008)

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki najino mami ohranjate v spominu, s cvetjem in svečami obiskujete njen grob ali pa ob njem samo stojite.

Še enkrat iz srca hvala.

Neža in Janez

Je čas, ki da,
je čas, ki vzame.
Pravijo, da je čas, ki celi rane.
In je čas, ki nikdar ne mine,
ko zasanjaš se v spomine.
(S. Makarovič)

V SPOMIN

JOŽEFU MIHELČIČU

Višnja Gora, Grintovec 2

Mineva leto dni, odkar te ni več.

Z nami ostajaš v mislih in srcih.

Tvoji

Niti zbogom nisi rekla
niti roke nam podala,
a v srcih naših za vedno boš ostala.

ZAHVALA

V 77. letu življenja nas je nepričakovano za vedno zapustila draga sestra in teta

AMALIJA KRALJ-JAKLIČ

stanujoča v Ljubljani,
rojena v Zgornji Dragi pri Višnji Gori

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom in znancem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti. Iskrena hvala gospodu župniku Boštjanu Modicu za opravljen pogrebni obred.

Zahvaljujemo se tudi pogrebni zavodu Perpar za vso pomoč pri organizaciji pogreba, pevcem in gospodu Pavlu Grozniku za tople in prijazne poslovilne besede.

Hvala vsem, ki ste jo imeli radi, jo cenili in spoštovali.

Vsi njeni

Spolnil rad je vsak'mu željo,
dur' odprl mu in srce;
bil prijat'ljov je veselje,
njim oči po njem rose.
(France Prešeren)

V SPOMIN

Mineva leto dni, odkar nas je zapustil naš dragi mož, oče in dedi

ALOJZIJ MAVER

mesarski mojster iz Stične

Čas neusmiljeno beži, a lepi spomini na čas, ki smo ga preživeli skupaj, ostajajo. Hvala vsem, ki ga ohranjate v lepem spominu, obiskujete njegov grob, prižigate sveče in prihajate k svetim mašam.

Vsi njegovi

Zdaj se spočij, izmučeno srce.
Zdaj se spočijte, zdelane roke.
Zaprte so utrujene oči.
Le moja drobna lučka še brli.

ZAHVALA

V 84. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oče, tast, dedek in pradedek

JOŽE OKORN

iz Ivančne Gorice, Jurčičeva ulica 8.

Iskrena hvala sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečna sožalja, darovano cvetje, sveče in svete maše. Posebna hvala gospodu župniku Jožetu Kastelicu za obiske pokojnega na domu in cerkveni obred.

Zahvaljujemo se tudi osebjem Zdravstvenega doma Ivančna Gorica za pomoč in oskrbo. Prav tako se iskreno zahvaljujemo Perparjevem za pogrebne storitve, Jožetu za zaigrano Tišino in šentviškim pevcem, Društvu upokojencev Ivančna Gorica in PGD Stična za poslovilne besede.

Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoci vsi njegovi

3/15/25 let Garancija

Biološke čistilne naprave

Sistemi za uporabo deževnice

Posode za deževnico - nadzemne in podzemne izvedbe

Bodite pametni in prihranite do 50 % pitne vode. Uporabite brezplačno deževnico.

- rezervoarji
- filtri za deževnico
- plavajoči sesalni kompleti
- črpalnice
- digitalni pokazatelji nivoja...

Biološke čistilne naprave od 2 - 1000 PE (prebivalcev)

Greznice (zbiralne, dvo prekatne in troprekate)

Naročite brezplačno katalog

ARMEX ARMATURE D.O.O. IVANČNA GORICA
LJUBLJANSKA C. 2A
TEL. 01/78 89 270, 01/78 89 260 ali 051 / 652 - 192
E-mail: info.armex@siol.net
www.cistilnenaprave-dezevnica.si

Pomikalni sistemi za:

- izpust iz čistilnih naprav
- greznice
- odvodnjavanje parkirišč
- odvodnjavanje s streh...

Pihanje v regrafove lučke

P i h a s s e v e r n e s t r a n i

Vem, seveda vem!

1. Kateri žarki imajo najmanjši masni značaj?
a) alfa b) beta c) gama

2. Kucelj je:
a) vzpetina
b) kup sena
c) naselbina gozdnih mravelj

3. Koliko čevljev je po stari dolžinski meri obsegal seženj?

4. Kateri simbol označuje plemenito kovino?

- a) Al
- b) Au
- c) Ag

5. Katera ženska je pregovorno najslabša plačnica?

- a) Mica b) Pepa c) Franca

6. Zapiši ime lesenega pripomočka, ki so ga starosvetni vasovalci najpogosteje uporabljali!

7. Katera žival ni plazilec?

- a) gož
- b) krastača
- c) krokodil
- d) slepec

8. Kateri mož je bil doma iz »drevesne« vasi?

- a) Janez Jalen
- b) Josip Jurčič
- c) France Prešeren
- d) Anton Aškerc

9. Kateremu konju praviloma ne gledamo na zobe?

- a) podarjenemu
- b) šepastemu
- c) bosemu

10. Deklica na podobi (iz 30-tih let prejšnjega stol.) je najverjetneje?

- a) Angležinja
- b) Rusinja
- c) Turkinja

Odgovore lahko najdete nekeje v bližini.

Burke o tem in onem

Prebrisani personalni

»Kako kaj prenašate vroče sonce in sploh poletno soparo?« vpraša personalni novozaposlenega delavca?
»Ah, težko, težko,« potarna delavec, vesel, da se personalni zanima za njegovo počutje.
»Ravno prav, razporedil vas bom v zimski čas,« je zadovoljen šef, »veste, ravnokar sestavljam razpored dopustov.

Prebrisani Polde

Stane sreča prijatelja Toneta in mu med drugim poroča: »Sosedov Polde je pa res revež. Včeraj mi je zagotavljal, da je suh ko poper, pa sem mu posodil stotaka.«
»Nobene mu več ne verjamem,« odvrne Tone, »meni je pa tarnal, da mu voda teče v grlo, pa sem mu prav tako posodil stotaka.

Čudaški mož

Sodnik ob ločitvi: »Gospa, kdaj ste pa prvič spoznali, da z vašim možem ne boste mogli živeti, ker je nemogoč?«
Gospa: »Tako po poroki – za vsako ceno je hotel biti na poročni fotografiji!«

Nobene nevarnosti

Tatova vlomita v stanovanje in spoznata, da je to bivališče vrhunskega boksarja. »Beživa,« meni eden od njih, »če naju tale zaloti, bova sesuta ko stara bajta!« Toda drugi je bolj preudaren: »Daj no mir, nobene nevarnosti ni, »tale pod sto tisoč evri sploh ne boksa!«

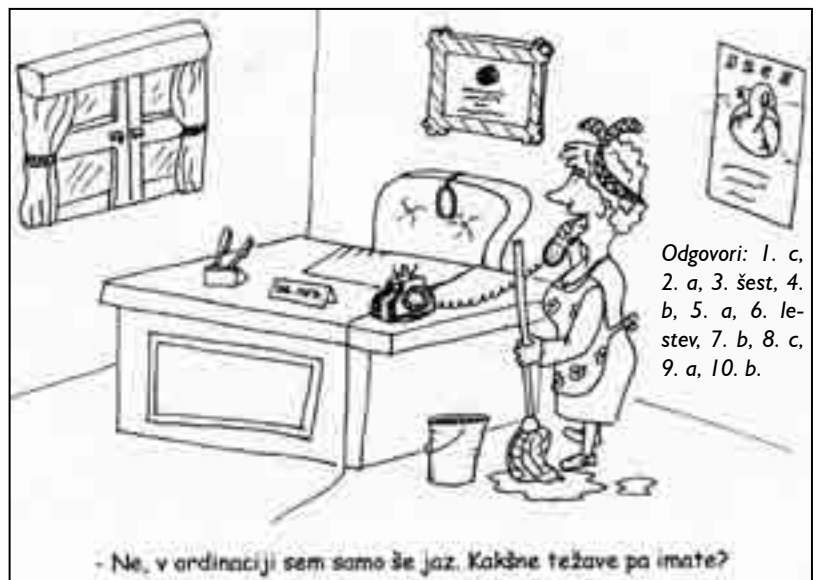
Nezaupljiva Eva

»To je nevzdržno, vedno bolj si ljubosumna,« stopi Adam pred Evo. »S katero pa naj te varam, saj si vendar edina ženska v rajlu!« »To je že res,« odvrne Eva, »ampak sumljivo je to, da mi ne pustiš vsako jutro prešteti tvojih reber!«

Uganka šaljivka

Zakaj ima človek dve ušesi?

Odgovor: Zato, da mu gre skozi enega noter, skozi drugega pa ven.
He, he, he, kajne, da je dobra? Kaj ne bo, saj je resnična.

- Ne, v ordinaciji sem samo še jaz. Kakšne težave pa imate?

Ljudska primerljivka

Je rdeč ko kuhan rak
He, he, he, kajne, da je dobra?
Kaj ne bo, saj je ... (Kaj neki?)

AVTOR: MARKO BOKALIČ		OSMINA KOORDINATNEGA PROSTORA		VIŠJE LEŽEC, DOKAJ RAVEN SVET		RITMIČNA ENOTA V GLASBI		ZAMISEL		PREBIVALCI ČILA		ADAMOVA ŽENA		PIPEC	
SVETLOBEN, VIDEN															
KOVŠKO ORODJE															
JADROVJE NA BARKI															
POGOSTNOST												ERBUJ		NEVARNNA SKALA POD VODO	
NAJVEČJA REKA V TOSKANI						FINŽ-GARJEVA DEKLA PEVEC FLISER									
NAŠ PESNIK (DRAGOTIN)								CELJE MAJHEN GLODAVEC				NAGLAS, POUĐAREK		GLAVNO MESTO ANGOLE	
CIRIL KOSMAČ				NAJVIŠJI MORNARSKI ČIN DRŽAVNIK BISMARCK											
IGRALEC BAN						MI, ?, ONI AMERIŠKI IGRALEC (NICK)				PLAST, KI JO NANEŠE VODA		ČRKA Q DUŠEVNO ZAOSTAL ČLOVEK, BEBEC			
STAVBA ZA JETNIKE												PRISTANIŠČE V JEMNU			
PESNIK AŠKERC		KRAJ NAD VIPAVO						PRIPRAVA, V KATERI SE VIDIMO		PINDSKO GORSTVO V GRČUJI IT. POLITIK (ROMANO)					
EVGEN JURIC		ŽIVALSKI IZRASTEK													
GRAFIČNO OBLIKOVANJE MATEVŽ BOKALIČ		BOLEZENSKO ZNAMENJE		KROGLA, OBLA STARA AZIJSKA DRŽAVA		ENERGIJA ZA OGREVANJE GENE-RACIJA									
PREDEL LJUBLJANE BLIZU SAVE						TRAVNIŠKA SOLATA Z NJIM SE IGRA NA VIOLINO								POET VASE ZAPRT ČLOVEK	
JEZERO V SEVERNI ITALIJI IN KRAJ OB NJEM				PALESTIN. OSVOBOD. ORGANIZ. CITROENOV AVTO				POGON NA DIVJAD KAR JE S ČIM V RELACIJI				PASCAL ZENSKO BAJE-SLOVNO BITJE			
ŠKOFV-SKO POKRIVALO				DOLOČITEV Z ODREDBO REŽISER KUSTURICA				SLOŽNOST KRATEK POZIREK PIJAČE							
BESEDA ZA IMENOM										AZIJSKI VODNI BIVOL SOSEDI ČRKE P					
JAZ, ?, ON		IGRALEC CARREY		LILI NOVY		MOČNA TELESNA ŽELJA ČRKA G									
SLENGOVSKI POZDRAV				NAPRAVA NA OTROŠKEM IGRISČU								TEKOČA ZAČIMBA ZA SOLATO			
NEMŠKI PISATELJ (THOMAS)				PREDSTOJNIK UNIVERZE								PODOBA GOLEGA TELESA			

Odgovori: 1. c, 2. a, 3. šest, 4. b, 5. a, 6. lestev, 7. b, 8. c, 9. a, 10. b.

Siva stran

MOJA ROJSTNA VAS PODBUKOVJE – VI. nadaljevanje

Moj dedek Anton

Na svet je prišel leta 1859 kot eden izmed štirih Franckovih otrok in vnukov prvega Finka, to se pravi Janeza. O njegovi zgodnji mladosti ne vem veliko. Pravili so, da se je v fantovskih letih in tudi pozneje lepo nosil. Pozimi in poleti je bil obut v visoke škornje. Posebno njegovi nedeljski škornji so se morali vedno svetiti ko luč. Domačijo je podedoval po svojem očetu Francku. Leta 1884 se je poročil z Marijo Hribar z Velike Loke, ki je bila enake starosti kot Anton.

Zanimivo je, kako sta se spoznala, saj je bila Velika Loka tri ure hoda od Podbukovja. Takole je bilo.

Ena izmed Marijinih tet po materini strani je bila poročena v Hočevju pri Jerinovih. Marija, moja kasnejša babica, je bilo pridno dekle, zato jo je hočevska teta večkrat prosila za pomoč na domačiji. Ob takih priložnostih se je seznanila s Strahovimi, ki so bili Jerinovi sosedje in sorodniki Franckovih s Podbukovja. Tiste čase so skoraj vsi Hočevci hodili na Krko k maši in so bili zato v stalnih stikih z ljudmi s tega konca. Tako je Strahov stric s Hočevja ob nekem nedeljskem srečanju Antonu omenil, da vé za pridno in pošteno dekle. Tako je nastala povezava in ko sta mlada dva spoznala, da sta za skupaj, sta se vzela. Dekleta so se na Krko rada možila, ker je bil lep kraj in vse pri roki: cesta, voda, lepa cerkev, šola, trgovina, mlini in žage.

V času, ko je prišla babica Marija k hiši, je bila Franckova domačija in njeno

gospodarstvo v slabem stanju. Zato je Anton kmalu nato odšel v Ameriko in pridno pošiljal trdo zaslužene dolarje. Z njihovo pomočjo in s pridnostjo gospodarne žene Marije je kmalu šlo vse skupaj na bolje.

Ded Anton je bil trikrat v Ameriki, vsakič tri leta. Tam je vedno takoj dobil delo, ker je bil priden in vesten delavec. Ves čas je delal v tovarni orodja v Clevelandu.

Pred vsakim odhodom v Ameriko je moral potrditi potni list na glavarstvu v Litiji. Tja in nazaj je hodil peš po bližnjicah čez Šentvid, Temenico in Bogenšperk. Vožnja s parnikom v Ameriko se je vlekla tri tedne, nazaj pa prav toliko. Ded je bil pobožen človek. Vsak mesec je bil pri spovedi in svetem obhajilu. Doma je vsa družina večkrat molila rožni venec in litanije. Prav gotovo mu je njegova bogaboječnost pomagala, da je prestal vse nevarnosti, ko je hodil po svetu, in potem tako podprl domačijo; skoraj pol grunta so prikupili in uredili gospodarska poslopja. Pri delu mu je bila velika opora ljubezen do družine in do domačega kraja. V prostem času je zelo rad bral, posebno Mohorjeve knjige, katerih naročnik je bil dolga leta.

Z ženo Marijo sta imela štiri otroke, vendar sta dva že zgodaj umrla: Tonček kmalu po rojstvu, Micko pa je pobrala zloglasna španska gripa ob koncu prve svetovne vojne. Odrasla sta le moj oče Francelj, rojen 1898., in moja teta Francka, ki je prišla na svet leto pozneje.

Domače »arcnije«
Kako so nekdaj skrbeli za zdravje

Propolis

Ime je grškega izvora in v dobese-dnem prevodu pomeni predmestje, kar dobro označuje osnovni namen tega čebeljega proizvoda. Čebele s tem sredstvom namreč zaprejo pore svojega domovanja in tako zavarujejo panj pred različnimi škodljivimi vplivi iz okolja. Ker čebele s tem materialom izdelajo razpoke in izolirajo tujke v svojih bivališčih, smo Slovenci zanj skovali posrečen izraz zadelavina. S kemijskega stališča je ta čebelja »malta« organska smola, podobna vosku. Zadelavina poleg drugega vsebuje tudi snovi za uničevanje bolezenskih klic in je zategadelj odlično sredstvo za dezinfekcijo ran in dobrodejno vpliva na njihovo celjenje. Njena kemijska zgradba omogoča topnost v 70- do 90-odstotnem alkoholu. Tako pripravljena tinktura pomaga tudi

pri zobobolu: nekaj kapljic na zobu občutno zmanjša bolečine. To je ob današnjih dolgih čakalnih dobah pri zobozdravniku zelo pomembno. Nekaj deset kapljic na kocki sladkorja ob pravočasnem zaužitju preprečuje vnetje v grlu in v celotnem prebavnem traktu. Učinkovitost povečamo, če postopek ponovimo nekajkrat dnevno. Nekateri pripravek uporabljajo tudi preventivno za varovanje kože na mestih, kjer se kažejo prva znamenja vnetja. Po nanosu alkohol naglo izhlapi, tanek film zadelavine pa preprečuje nadaljnjo okužbo. Ljudje so se s čebeljimi pridelki zdravili že v davnini, tako pripravljeno zadelavino pa uporabljamo približno pol stoletja. O zdravilnosti čebeljih pridelkov bomo še kakšno rekli v prihodnje.

Roj

Iz zakladnice naših domov

Časi, ko smo ljudje z močjo svojih rok opravili večino dela, potrebnega za preživetje, naglo minevajo. Kako dolgo bo to šlo, ne vemo. Po številnih resnih opozorilih narave bi rekel, da ne dolgo.

Nemi pričevalci iz tega obdobja so raznoteri pripomočki naših prednikov. Enega izmed njih, kot že velikokrat prej, kaže naša podoba. Naprava je že nekoliko pomanjkljiva, a je je vendarle še toliko skupaj, da je prepoznavna. Kaj bi to bilo? Sporočite, sporočite, sporočite!

Prijazen pozdrav, Leopold

Lovske čuvaj: »Še par takih korakov, pa ga imam – divjega lovca.«

Beseda o besedi

Pičnik

V eni zadnjih »lahkih« križank se vam je ob uspešnem reševanju izpisalo geslo »pičnik«. Tedaj sem obljubil, da bom ta zastareli in malone pozabljeni izraz skušal etimološko razložiti in utemeljiti. Pa začnimo!

Izraz pičnik sem slišal lani na Blokah in mi je zvenel nekam znano, a vendarle nisem vedel, kam bi ga dal. Poprosil sem za pojasnilo in zvedel, da so bili pičniki ljudje, ki v mladosti iz najrazličnejših razlogov niso poskrbeli za starost in se niso mogli preživljati. Občina je zanje poskrbela tako, da je vsaki hiši v rojstni vasi naložila dolžnost, da ga je en dan preživljala. Pičnik je torej hodil od hišne do hišne številke, kar bi se v ljudski govoric, prepojeni z germanizmi, reklo, »hodi po numerah«.

Pičnik Kunde iz let po I. svetovni vojni.

S tem izraz besedoslovno kajpak še ni pojasnjen. Za razlago moramo potemtakem poklicati na pomoč še en izraz iz homologne besedne združbe. To je izraz za hrano, ki so ji včasih na splošno rekli piča. Iz tega besednega jajca so se izlegli izrazi pitan, pitati in pitanec. Kot vse drugo osnovno besedje je tudi tega ljudem prišepnila narava, na primer ptice, ki z značilnimi glasovi velevajo mladičem, naj odprejo kljune zaradi hranjenja. Sicer pa, kdo še ni klical kokoši s pi-pi-pi ...

Pičnik je potemtakem star izraz za obubožane ljudi, ki so jih hranili (pitati) drugi vaščani. Nekateri občine so si pomagale tako, da so zgradile vaško ubožno hišo, v kateri so brezdomci prebivali, v hiše pa so hodili le na pičo. Pičniki so bili večinoma moški, a so se med njimi znašle tudi ženske. O tem, kako bi se glasila ženska oblika, pa raje ne bi.

Stara »novica«

Rdeč nos

Gospa, ki imajo pozimi navadno rdeč nos, ne smejo nositi na obrazu tančice; na njej se namreč zgoščuje para, ki izhlapeva pri dihanju. V mrzlem vremenu para zmrzuje in tančica postane trda ter drgne nosno kožico, da zaradi tega pordi. Pa tudi če ni mraza, se tančica pri gibanju drgne ob kožo na nosu in povzroča stalno ali občasno rdečico, posebno če je bolj raskava in debela.ž

Ženski svet, marec 1926

Rada imam
MARIJA BREGAR

Rada imam
vedra pomladna jutra,
tople poletne dni
in čisto studenčnico,
ki odžaja nas dan na dan.

Rada imam
prijazen dom,
iskrene ljudi
s toplino v očeh
in hrabavih dlani.

Rada imam
prelestne jesenske dni,
obarvane od večerne zarje.
Lovim jo v dlani in
svetim si z njo v temnih nočeh.

Vrnitev v stare čase – med stare špase

Humor pred sto leti

Dobro premišljeno

Prodajalec: »Tale dežnik je tako kvaliteten, da sploh ne boste čutili, če dežuje!«

Kupec: »Verjamem, prav zato ga ne bom kupil – saj sploh ne bi vedel, kdaj je prenehalo deževati!«

Bolje, da bi bil tiho

Krajevni stražmojster je rad hodil po okolici in vtikal nos v to in ono. Neka dne je zašel tudi na vaško pokopališče, kjer je grobar pravkar skopal jamo. »Zdi se mi, da jama ni po predpisih, preplitva je,« se je lotil grobarja. Grobar pa mu ni ostal dolžan: »Kar tiho bodite, meni ni še nihče ušel s pokopališča, iz vaše kehe pa jih je pobegnilo že ničkoliko!«

Prihranek na trudu

V ladijski sobici leži potnik s hudo morskbolezni – vse, kar je požil, je hitro vrnil čez ograjo v morje. Opoldne pride kuharski strežaj s hrano v kajuto in duhovito vpraša: »Boste kosilo najprej pojedli ali ga kar direktno vržem v morje?«

"SEVERNA" STRAN

Kako je Anza Turka prekucnil

Anza je bil takih let, da so ga po svetovni vojni med prvimi poklicali služiti kralju Srbov, Hrvatov in Slovencev. To je bil za naše rekrute težak čas, ker so prišli v popolnoma nov svet. Rekarjev Anza je bil v tem pogledu še posebej nerazgledan, ker je pred vojaščino večinoma pasel živino in ni dosti hodil od doma. Pri vojakih je zato večkrat prišel v smešne, celo v nevarne situacije. Ko so ga vprašali, kje ima šinjel (vojaški plašč), jim je odgovoril, da ga ima na glavi, ker je mislil, da je to kapa. Nekoč pa bi svojo nevednost skoraj plačal z življenjem. V četi je bil poleg pripadnikov drugih narodnosti tudi Turek Murat. Njegovi so bili tu še iz turških časov. Murat je bil musliman in je izrabil vsako priliko, da je opravil molitev s priklanjanjem. Tako je nekega dne spet razprostrl pešk (brisačo) in začel z obredjem, ko pride mimo Anza, kajpak neveden o muslimanskih ritualih. Ker je mislil, da fant telovadi, ga je ogovoril: »Murat, kaj pa štramaš, kaj se še nisi dovolj zmatral na včerajšnjem maršu?« Murat kot da ga ne sliši, še naprej vneto »telovadi«. Tedaj Anza stopi za klanjajočega se Turka, ga prime za zadnjo plat in ga hudomušno prekucne čez glavo, rekoč: »Na, ti bom jaz

pomagal, če ti noben preval ne rata!« Tedaj pa se Turek bliskovito dvigne s tal, nekaj zamrmra, iz nožnice izdere bajonet in hajd za ubogim Anzom. Nastala je dirka, da se je vse kadilo po kasarniškem dvorišču. Ne vemo, kako bi se vse skupaj končalo, če ne

bi prihiteli drugi vojaki in razkačene-ga Murata zadržali. Kmalu potem so Anza premestili drugam, kajti Murat ga je še vedno hudo grdo gledal. Po tistem Anza muslimanov ni več prevračal, ne med molitvijo ne drugače.

Leopold Sever

Ptice in pokojniki

V našem časniku smo že veliko pisali o povezavi duš umrlih s pticami iz časa našega naravoverja pred mnogimi stoletji. Presenetljivo je, da ponekod ta stara verovanja še živijo. O tem pravi članek iz Domoljuba iz leta 1927. Takole pravi: »Blizu mesta Bombay v Indiji imajo tako imenovane »stolpe molčanja«, kjer na svojevrsten način pokopavajo svoje sorodnike Parzi, bogati trgovci iz Bombaya. Parzom je ogenj svet, je zemlja sveta in voda sveta, zato mrliča ne zakopljejo, ne sežgejo in ne vržejo v vodo, temveč ga prinesejo v odprt stolp molčanja. Jastrebi, ki že čakajo na žrtev, planejo na mrliča in požro vse mehke dele telesa. Kostni pomete stražnik skozi luknjo sredi stolpa v spodaj se nahajajočo klet. Ko kosti propadejo, jih raztresejo in jih vzame veter.«

Domoljub, 27. december 1927

Pripis: Podobno obredje so imeli tudi naši predniki iz starejše železne dobe do prihoda krščanstva. Prednamci so se poslovili od rajnih na gričkih, ki jim še danes pravimo tičnice in jih je, kljub pozabi, veliko po Sloveniji, samo v naši občini pet. Za razliko od Indijcev so naši predniki pospremili na oni svet le duše rajnih, potem ko so se ločile od telesa. Telo pa so pokopali ali sežgali in pepel shranili v žarah. Prenos duš v kraj večne radosti so pripisovali (p) ticam, zato so jim na tičnicah obredno darovali in s tem pripomogli k čimprejšnji blaženosti. S precejšno verjetnostjo smemo domnevati, da so v še globlji davnini tudi pri nas telesa pokojnih prepuščali (p)ticam.

Leopold Sever

Tičnica pri Višnji Gori. Griček, ki tudi prvotno ni bil kaj prida visok, so zmalčili pri gradnji avtomobilske ceste v preteklem stoletju. Kot vse tičnice je tudi ta ostala nenaseljena – ljudje so se podzavestno izogibali zbirališču duhov umrlih.

Najhujše je za nami

Na sliki so ledeni možje: sv. Pavlacij, sv. Poldacij in sv. Jernacij - hvala bogu, da so mimo - mislim zaradi zmrzali.

CXXXIX. REKORD:

LIKALNIK ČASTITLJIVIH LET

Kadar dobimo v last kaj modernega, podzavestno pomislimo, da bo stvar ostala vedno taka, a kmalu se izkaže, da tudi najmodernejši izdelki zastarijo. Toda ostanejo nam ljubi, ker nas spominjajo na mlade dni. To se je primerilo tudi Nadi Jevnikar iz Malega Globokega. Gospa Nada je pred kakimi šestdesetimi leti sodelovala pri nagradnem žrebanju tovarne Saponija iz Osijeka in zadela likalnik. Pravico do žrebanja je pridobila z zbranimi kuponi pralnega praška Plavi radion.

Tu velja pripomniti,

da imajo naši bralci tudi mnogo starejše »peglezne«, toda tale Nadin je druge kategorije, je električen, to pa je bilo tiste čase na podeželju še velika redkost. Še tole velja podčrtati:

naprava je še vedno v uporabnem stanju, čeprav je gospa Nada za tem dobila več posodobljenih likalnih pripomočkov.

Glede na opisane okoliščine smemo likalnik gospe Nade Jevnikar na našem območju šteti za rekordnega in ji podeliti Klasjevo priznanje, za kar ji iskreno čestitamo.

Leopold Sever

Pasja pisava

Ljudje so izumili že veliko pisav. Med najbolj znanimi je staro kitajsko pismo, arabske pismenke, latinica in cirilica. Letošnjo zimo pa sem dognal, da imajo posebno pisavo tudi psi. Stojim na vrtu in občudujem padajoče snežinke, ko po gazi prikrevslja sosedov Šavsely. Nenadoma obstoji, svečano dvigne zadnjo tacco, naravna priostreno mednožno pisalo in nekaj kaligrafsko zapiše. Po končanem postopku še enkrat z nosom prebere sporočilo in zadovoljno odide novim dogodivščinam naproti.

Seveda me je zanimalo, kaj piše v pasjem zapisniku. Že na prvi pogled sem ugotovil, da je črkovje mešanica vseh mogočih pisav, od kitajskih čačk, arabskih deževnikov do sodobnejših pismenk. Nič čudnega, saj je tudi Šavsely križanec vseh pasjih pasem, ki si jih je zamislila mati narava – od ruskega borzoja do francoskega terierja – pa preberi, če moreš. Nazadnje se ni je posvetilo, da je to bolj kemijska kot grafična pisava. Po moji transkripciji v vulgarni pasji jezik bi se zapis bral: »Lu, lu lu; tu, kjer sem se poscal, je zasedeno ozemlje, zato jo pobriši, sicer boš skusil moje zobovje, grrrr, hov, hov, pika« (pravzaprav najmanj deset pik).

Nehote sem pomislil: »Joj, kako velik teritorij bi že imel jaz, če bi takole označevanje veljalo tudi v katastru. A kaj, ko ne velja!«

Leopold Sever